H2020-programmet

Standardtilskudsaftale — enkeltmodtagere

(H2020 Standardtilskudsaftale — enkeltmodtagere)

Version 3.0
20. juli 2016

Ansvarsfraskrivelse
Dette dokument er en vejledning til ansøgere om finansiering under Horisont 2020. Det indeholder samtlige bestemmelser, som kan anvendes på denne type tilskudsaftale, og er derfor udelukkende til orientering. Den juridisk bindende tilskudsaftale er den, der bliver undertegnet af parterne for hver enkelt projekt.

RESUMÉ AF ÆNDRINGER		
Version	**Publikationsdato**	**Ændringer**
Version 1.0	11.12.2013	▪ Oprindelig version
Version 2.0 & 2.1	1.10.2014 1.10.2015	▪ De vigtigste ændringer sammenlignet med version 1 af standardaftalen om tilskud er følgende: – Artikel 20.6 "Valuta i udgiftsopgørelserne og omregning til euro" med henblik på at gøre det muligt for modtagere med konti i anden valuta end euro at omregne alle afholdte omkostninger til euro uafhængigt af den valuta, som omkostningerne er afholdt i (ligesom for RP7-projekter). – Artikel 21.2 "Forfinansieringsbetaling — beløb — beløb, der tilbageholdes i garantifonden" med henblik på at gøre det muligt for konsortiet at modtage forfinansieringsbeløbet på et tidligere tidspunkt, nemlig 10 dage inden projektets startdato. – Artikel 38.1.2 "Information om EU-finansiering — forpligtelse og ret til at benytte EU-symbolet" er ændret for at øge EU-finansieringens synlighed i ethvert kommunikationsinitiativ i forbindelse med H2020-projekters infrastruktur, udstyr og store resultater. ▪ Andre mindre redaktionelle ændringer og rettelser af stave- eller regnefejl kan ses i en version med tracked changes.
Version 3.0	20.7.2016	▪ De vigtigste ændringer sammenlignet med version 2.1 af standardaftalen om tilskud er følgende: – Artikel 4.2 "*Budgetoverførsler*": øget budgetmæssig fleksibilitet for modtagere, så de kan overføre beløb mellem omkostningstyper inden for budgetkategorien direkte personaleomkostninger uden at ændre tilskudsaftalen, også selv om der ikke er taget højde for denne omkostningstype i bilag 2. – Artikel 6.2.A "Direkte personaleomkostninger" for i større grad at tage højde for modtagernes sædvanlige praksis for omkostningsberegning ved at gøre det muligt for dem at beregne timesatsen ikke kun pr. hele regnskabsår men også pr. måned. – Artikel 20.3 "*Periodiske rapporter — anmodninger om mellemliggende betalinger*" den tekniske rapport, som koordinatoren fremlægger, skal også omfatte kommunikationsaktiviteter. – Artikel 34.1 "*Forpligtelse til at overholde principper for etik og forskningsintegritet*" med henblik på at fremhæve de standarder for forskningsintegritet, som modtagerne skal overholde. – Artikel 34.2 "*Aktiviteter, der rejser etiske spørgsmål*" med henblik på at forenkle modtagernes rapporteringsforpligtelser med hensyn til etik før påbegyndelse af en aktivitet, der giver anledning til etiske overvejelser. – Artikel 36.1 "*Generel tavshedspligt*" med henblik på at muliggøre øget adgang til fortrolige oplysninger for personale ved Kommissionen/organet såvel som andre EU-institutioner og -organer. – Artikel 50.3 "*Ophævelse af aftalen eller en eller flere modtageres deltagelse fra Kommissionens/organets side*":

		Kommissionen/organet kan ophæve modtagerens deltagelse i projektet, hvis der ikke er anmodet om ændring af tilskudsaftalen med henblik på at bringe deltagelsen af den tilknyttede tredjepart, for hvilken de samme betingelser for deltagelse som for modtageren gør sig gældende, til ophør. Den tilknyttede tredjepart kan eksempelvis være gået fallit. Andre mindre redaktionelle ændringer og rettelser af stave- eller regnefejl kan ses i en version med tracked changes.

Ansvarsfraskrivelse
Dette dokument er en vejledning til ansøgere om finansiering under Horisont 2020. Det indeholder samtlige bestemmelser, som kan anvendes på denne type tilskudsaftale, og er derfor udelukkende til orientering. Den juridisk bindende tilskudsaftale er den, der bliver undertegnet af parterne for hver enkelt projekt.

EUROPA-KOMMISSIONEN
GD/FORVALTNINGSORGAN

[Direktorat]
[Enhed][Direktør]

STANDARDAFTALE OM TILSKUD UNDER HORISONT 2020-PROGRAMMET[1] (H2020 STANDARDTILSKUDSAFTALE — ENKELTMODTAGERE)

- **Fodnoter fremhævet med blåt vil optræde i den tekst, der genereres af it-systemet til underskrivelse (da de udelukkende er interne henvisninger).**
- **Tekst fremhævet med gråt angiver, at tekst, som optræder i den generelle aftale om tilskud til flere modtagere, ikke er gældende for denne aftale.**

- **Med hensyn til muligheder *[i kursiv og firkantede parenteser]*: Den relevante mulighed skal vælges i it-systemet. Muligheder, der ikke vælges, vil automatisk enten ikke optræde eller også optræde som "ikke relevante". De valgte muligheder er skrevet i *kursiv* uden parentes og uden titlen på muligheden (så modtagerne nemt kan se, at en specifik regel finder anvendelse).**
- **For så vidt angår felter i [gråt i firkantede parenteser] (selvom de er en del af en mulighed specificeret i foregående punkt): Indtast de relevante data i it-systemet.**
- **It-systemet vil generere et dataark med bekræftelse af de valgte muligheder og de indtastede data.**

TILSKUDSAFTALE

NUMMER [indsæt nummer] — [indsæt akronym]

Denne **aftale** ("aftalen") er indgået **mellem** følgende parter:

på den ene side

[MULIGHED 1**: **Den Europæiske Union** ("EU"), repræsenteret ved Europa-Kommissionen ("Kommissionen")[2]**]

[MULIGHED 2: Det Europæiske Atomenergifællesskab** ("Euratom"), repræsenteret ved Europa-Kommissionen ("Kommissionen")[3]**]

[MULIGHED 3: [Forvaltningsorganet for forskning (REA)] [Forvaltningsorganet for Det Europæiske Forskningsråd (ERCEA)] [Forvaltningsorganet for Innovation og Netværk (INEA)] [Forvaltningsorganet for Små og Mellemstore Virksomheder (EASME)]** ("organet"), i medfør af beføjelser tildelt af Europa-Kommissionen ("Kommissionen"),[4]**]

[1] Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1291/2013 af 11. december 2013 om Horisont 2020 – rammeprogram for forskning og innovation (2014-2020) ("**forordning nr. 1291/2013 om H2020-rammeprogrammet**") (EUT L 347 af 20.12.2013, s. 104).

[2] Tekst i *kursiv* viser de muligheder i standardaftalen om tilskud, der finder anvendelse i denne aftale.

[3] Tekst i *kursiv* viser de muligheder i standardaftalen om tilskud, der finder anvendelse i denne aftale.

[4] Tekst i *kursiv* viser de muligheder i standardaftalen om tilskud, der finder anvendelse i denne aftale.

som med henblik på underskrivelse af aftalen er repræsenteret ved [[stilling, [generaldirektorat, direktorat, enhed] [afdeling]], [fornavn og efternavn],[5]

og

på den anden side,

"**modtageren**":

[**fulde officielle navn** (**kortform**)] etableret i [fuldstændig officiel adresse], *[**MULIGHED for modtagere med momsregistreringsnummer**: momsregistreringsnummer [indsæt nummer],] [**MULIGHED for modtagere, der ikke får EU-støtte**: som "modtager, der ikke får EU-støtte" (se artikel 9),]* som med henblik på underskrivelse af aftalen er repræsenteret ved [stilling, fornavn og efternavn]

De ovennævnte parter er enige om at indgå denne aftale på de almindelige betingelser, der er angivet i det følgende.

Ved at underskrive aftalen accepterer modtageren tilskuddet og indvilliger i på eget ansvar at gennemføre projektet i overensstemmelse med aftalen og alle de forpligtelser og betingelser, der er nævnt i den.

Aftalen består af:

Almindelige betingelser

Bilag 1 Beskrivelse af projektet

Bilag 2 Anslået budget for projektet

2a Yderligere oplysninger om det anslåede budget

Bilag 3 Ikke relevant

[MULIGHED, hvis artikel 14 gælder, og [Kommissionen][organet] har anmodet om solidarisk hæftelse:** 3a Erklæring om solidarisk hæftelse for tilknyttede tredjeparter**]

Bilag 4 Model for udgiftsopgørelserne

Bilag 5 Skabelon for attesten vedrørende udgiftsopgørelser

Bilag 6 Skabelon for attesten for metode

[5] Repræsentanten for [Kommissionen][organet] skal være anvisningsberettiget (ved delegation eller subdelegation), som er bemyndiget i henhold til dokument 60008 af 22.2.2001 "Anvendelse af regelsæt for anvisningsberettigede" ("*Mise en place de la Charte des ordonnateurs*").

ALMINDELIGE BETINGELSER

INDHOLDSFORTEGNELSE

KAPITEL 1 GENERELT 12
ARTIKEL 1 - AFTALENS GENSTAND 12
KAPITEL 2 PROJEKT 12
ARTIKEL 2 - PROJEKT, DER SKAL GENNEMFØRES *[— SUPPLERENDE TILSKUD] [— FÆLLESFINANSIERET PROJEKT]* 12
ARTIKEL 3 - PROJEKTETS VARIGHED OG STARTDATO 12
ARTIKEL 4 - ANSLÅET BUDGET OG BUDGETOVERFØRSLER 12
4.1 Anslået budget 12
4.2 Budgetoverførsler 13
KAPITEL 3 TILSKUD 13
ARTIKEL 5 — TILSKUDSBELØB, TILSKUDSFORM, REFUSIONSSATSER OG OMKOSTNINGSTYPER 13
5.1 Maksimalt tilskudsbeløb 13
5.2 Tilskudsform, refusionssatser og omkostningstyper 13
5.3 Endeligt tilskudsbeløb — beregning 15
5.4 Revidering af det endelige tilskudsbeløb — beregning 17
ARTIKEL 6 — STØTTEBERETTIGEDE OG IKKE-STØTTEBERETTIGEDE OMKOSTNINGER 17
6.1 Almindelige betingelser for omkostningers støtteberettigelse 17
6.2 Særlige betingelser for omkostningers støtteberettigelse 18
6.3 Betingelser for, at udgifter afholdt af tilknyttede tredjeparter er støtteberettigede 28
6.4 Betingelser for, at vederlagsfri naturalydelser fra tredjeparter er støtteberettigede 28
6.5 Ikke-støtteberettigede omkostninger 28
6.6 Konsekvenser ved at anmelde ikke-støtteberettigede omkostninger 29
KAPITEL 4 PARTERNES RETTIGHEDER OG FORPLIGTELSER 29
AFSNIT 1 RETTIGHEDER OG FORPLIGTELSER I FORBINDELSE MED GENNEMFØRELSEN AF PROJEKTET 29
ARTIKEL 7 — GENEREL FORPLIGTELSE TIL AT GENNEMFØRE PROJEKTET KORREKT 29
7.1 Generel forpligtelse til at gennemføre projektet korrekt 29
7.2 Konsekvenser af manglende overholdelse 29
ARTIKEL 8 — RESSOURCER TIL GENNEMFØRELSE AF PROJEKTET — TREDJEPARTER, SOM ER INVOLVERET I PROJEKTET 29
ARTIKEL 9 — PROJEKTOPGAVER UDFØRT AF EN MODTAGER, DER IKKE FÅR EU-STØTTE 30
[MULIGHED 2, hvis en modtager ikke får EU-støtte men har en tilknyttet tredjepart, som får EU-støtte: 9.1 Regler for projektopgaver udført af en modtager, der ikke får EU-støtte 30
9.2 Konsekvenser af manglende overholdelse 30
ARTIKEL 10 — KØB AF VARER, ANLÆGSARBEJDER OG TJENESTEYDELSER 31
10.1 Regler for køb af varer, anlægsarbejder og tjenesteydelser 31
10.2 Konsekvenser af manglende overholdelse 31
ARTIKEL 11 — ANVENDELSE AF NATURALYDELSER, SOM TREDJEPARTER HAR YDET MOD BETALING 32
11.1 Regler for anvendelse af naturalydelser ydet mod betaling 32

11.2 Konsekvenser af manglende overholdelse 32
ARTIKEL 12 — ANVENDELSE AF NATURALYDELSER, SOM TREDJEPARTER HAR YDET UDEN VEDERLAG 32
12.1 Regler for anvendelse af naturalydelser ydet uden vederlag 32
12.2 Konsekvenser af manglende overholdelse 33
ARTIKEL 13 — PROJEKTOPGAVER UDFØRT AF UNDERLEVERANDØRER 33
13.1 Regler for projektopgaver udført af underleverandører 33
13.2 Konsekvenser af manglende overholdelse 36
ARTIKEL 14 — PROJEKTOPGAVER UDFØRT AF TILKNYTTEDE TREDJEPARTER 36
[MULIGHED 1: 14.1 Regler for tilknyttede tredjeparters udførelse af dele af projektet 36
14.2 Konsekvenser af manglende overholdelse 37
ARTIKEL 15 — ØKONOMISK STØTTE TIL TREDJEPARTER 37
15.1 Regler for økonomisk støtte til tredjeparter 37
15.2 Økonomisk støtte i form af bonusordninger 38
15.3 Konsekvenser af manglende overholdelse 38
ARTIKEL 16 — TVÆRNATIONAL ELLER VIRTUEL ADGANG TIL FORSKNINGSINFRASTRUKTURER 39
16.1 Regler for tværnational adgang til forskningsinfrastrukturer 39
16.2 Regler for virtuel adgang til forskningsinfrastrukturer 41
16.3 Konsekvenser af manglende overholdelse 42
AFSNIT 2 RETTIGHEDER OG FORPLIGTELSER I FORBINDELSE MED FORVALTNING AF TILSKUDDET 42
ARTIKEL 17 — GENEREL FORPLIGTELSE TIL AT INFORMERE 42
17.1 Generel forpligtelse til at udlevere oplysninger efter anmodning 42
17.2 Forpligtelse til at ajourføre relevante oplysninger og til at informere om hændelser og forhold, der kan have indflydelse på aftalen 42
17.3 Konsekvenser af manglende overholdelse 43
ARTIKEL 18 — REGISTRERING — STØTTEDOKUMENTATION 43
18.1 Forpligtelse til at føre registre og opbevare anden støttedokumentation 43
18.2 Konsekvenser af manglende overholdelse 45
ARTIKEL 19 — AFLEVERING AF PROJEKTLEVERANCER 45
19.1 Forpligtelse til at aflevere projektleverancer 45
19.2 Konsekvenser af manglende overholdelse 45
ARTIKEL 20 — RAPPORTERING — BETALINGSANMODNINGER 45
20.1 Forpligtelse til at indsende rapporter 45
20.2 Rapporteringsperioder 45
20.3 Periodiske rapporter — anmodninger om mellemliggende betalinger 46
20.4 Endelig rapport — anmodning om udligning af saldoen 47
20.5 Information om afholdte kumulative udgifter 48
20.6 Valuta i udgiftsopgørelserne og omregning til euro 48
20.7 Sprog i rapporterne 49
20.8 Konsekvenser af manglende overholdelse 49
ARTIKEL 21 — BETALINGER OG BETALINGSORDNINGER 49
21.1 Betalinger, der skal foretages 49
21.2 Forfinansieringsbetaling — beløb — beløb, der tilbageholdes i garantifonden 49
21.3 Mellemliggende betalinger — beløb — beregning 50
21.4 Udligning af saldoen — beløb — beregning — udbetaling af det beløb, der er tilbageholdt i garantifonden 51

21.5 Meddelelse om skyldige beløb 52
21.6 Betalingsvaluta 52
21.7 Betalinger til modtageren 52
21.8 Bankkonto til indbetalinger 52
21.9 Omkostninger ved betalingsoverførsler 52
21.10 Betalingsdato 53
21.11 Konsekvenser af manglende overholdelse 53
ARTIKEL 22 — KONTROL, REVIEW, REVISION, OG UNDERSØGELSER — UDVIDET ANVENDELSE AF RESULTATERNE 54
22.1 Kontrol, review, revision og undersøgelser foretaget af *[organet og]* Kommissionen 54
22.2 Undersøgelser foretaget af Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF) 56
22.3 Kontroller og revisioner foretaget af Den Europæiske Revisionsret 56
22.4 Kontrol, review, revision og undersøgelser i internationale organisationer 56
22.5 Konsekvenser af resultaterne af kontroller, review, revisioner og undersøgelser — udvidet anvendelse af resultaterne 57
22.6 Konsekvenser af manglende overholdelse 59
ARTIKEL 23 — EVALUERING AF PROJEKTETS VIRKNING 59
23.1 Ret til at evaluere virkningen af projektet 59
23.2 Konsekvenser af manglende overholdelse 59
AFSNIT 3 RETTIGHEDER OG FORPLIGTELSER I FORBINDELSE MED BAGGRUNDSVIDEN OG RESULTATER 60
UNDERAFSNIT 1 GENERELT 60
ARTIKEL 23a — F ORVALTNING AF INTELLEKTUEL EJENDOMSRET 60
23a.1 Forpligtelse til at træffe foranstaltninger til gennemførelse af Kommissionens henstilling om forvaltning af intellektuel ejendomsret ved videnoverførsel 60
23a.2 Konsekvenser af manglende overholdelse 60
UNDERAFSNIT 2 — RETTIGHEDER OG FORPLIGTELSER MED HENSYN TIL BAGGRUNDSVIDEN 60
ARTIKEL 24 — AFTALE OM BAGGRUNDSVIDEN 60
24.2 Konsekvenser af manglende overholdelse 60
ARTIKEL 25 — ADGANGSRETTIGHEDER TIL BAGGRUNDSVIDEN 61
25.1 Udøvelse af adgangsrettigheder — frafald af adgangsrettigheder — ingen underlicensering 61
25.2 Adgangsrettigheder for andre modtagere med det formål at lade dem udføre deres egne opgaver i forbindelse med projektet 61
25.3 Adgangsrettigheder for andre modtagere med det formål at lade dem udnytte deres egne resultater 61
25.4 Adgangsrettigheder for tilknyttede enheder 61
25.5 Adgangsrettigheder for tredjepart 61
25.6 Konsekvenser af manglende overholdelse 62
UNDERAFSNIT 3 RETTIGHEDER OG FORPLIGTELSER MED HENSYN TIL RESULTATER ..62
ARTIKEL 26 — EJENDOMSRET TIL RESULTATER 62
26.1 Ejendomsret for den modtager, som skaber resultaterne 62
26.2 Fælles ejendomsret for flere modtagere 62
26.3 Tredjeparters (herunder personales) rettigheder 62
26.4 *[EU's][Euratoms][Organets]* ejendomsret med henblik på at beskytte resultater 62
26.5 Konsekvenser af manglende overholdelse 64

ARTIKEL 27 — BESKYTTELSE AF RESULTATER — EU-FINANSIERINGENS SYNLIGHED 64
27.1 Forpligtelse til beskyttelse af resultaterne 64
27.2 *[EU's][Euratoms][Organets]* ejendomsret med henblik på at beskytte resultaterne 64
27.3 Information om EU-finansiering 64
27.4 Konsekvenser af manglende overholdelse 64
ARTIKEL 28 — UDNYTTELSE AF RESULTATERNE 65
28.1 Forpligtelse til udnyttelse af resultaterne 65
28.2 Resultater, der kan bidrage til europæiske eller internationale standarder — information om EU-finansiering 65
28.3 Konsekvenser af manglende overholdelse 65
ARTIKEL 29 — FORMIDLING AF RESULTATERNE — FRI ADGANG — EU-FINANSIERINGENS SYNLIGHED 66
29.1 Forpligtelse til at formidle resultaterne 66
29.2 Fri adgang til videnskabelige publikationer 66
29.3 Fri adgang til forskningsdata 67
29.4 Information om EU-finansiering — forpligtelse og ret til at benytte EU-symbolet 68
29.5 Ansvarsfraskrivelse, der fritager *[Kommissionen][organet]* for ansvar 68
29.6 Konsekvenser af manglende overholdelse 68
ARTIKEL 30 — OVERDRAGELSE OG LICENCERING AF RESULTATERNE 69
30.1 Overdragelse af ejendomsret 69
30.2 Licensering 69
30.3 *[Kommissionens][Organets]* ret til at gøre indsigelser mod overdragelse eller licensering 69
30.4 Konsekvenser af manglende overholdelse 71
ARTIKEL 31 — ADGANGSRETTIGHEDER TIL RESULTATER 71
31.1 Udøvelse af adgangsrettigheder — frafald af adgangsrettigheder — ingen underlicensering 71
31.2 Adgangsrettigheder for andre modtagere med det formål at lade dem udføre deres egne opgaver i forbindelse med projektet 71
31.3 Adgangsrettigheder for andre modtagere med det formål at lade dem udnytte deres egne resultater 71
31.4 Adgangsrettigheder for tilknyttede enheder 71
31.5 Adgangsrettigheder for EU's institutioner, organer, kontorer, agenturer og medlemsstater 72
31.6 Adgangsrettigheder for tredjepart 72
31.7 Konsekvenser af manglende overholdelse 74
AFSNIT 4 ANDRE RETTIGHEDER OG FORPLIGTELSER 74
ARTIKEL 32 — ANSÆTTELSE OG ARBEJDSVILKÅR FOR FORSKERE 74
32.1 Forpligtelse til at tage skridt til anvendelse af det europæiske charter for forskere og adfærdskodeksen for ansættelse af forskere 74
32.2 Konsekvenser af manglende overholdelse 74
ARTIKEL 33 — LIGESTILLING MELLEM KØNNENE 74
33.1 Forpligtelse til at stræbe efter ligestilling mellem kønnene 74
33.2 Konsekvenser af manglende overholdelse 74
ARTIKEL 34 — ETIK OG FORSKNINGSINTEGRITET 75
34.1 Forpligtelse til at overholde principper for etik og forskningsintegritet 75
34.2 Aktiviteter, der rejser etiske spørgsmål 76

34.3 Aktiviteter, der involverer menneskelige embryoner eller menneskelige embryonale stamceller 77
34.4 Konsekvenser af manglende overholdelse 77
ARTIKEL 35 — INTERESSEKONFLIKTER 77
35.1 Forpligtelse til at undgå interessekonflikter 77
35.2 Konsekvenser af manglende overholdelse 77
ARTIKEL 36 — TAVSHEDSPLIGT 78
36.1 Generel tavshedspligt 78
36.2 Konsekvenser af manglende overholdelse 79
ARTIKEL 37 — SIKKERHEDSMÆSSIGE FORPLIGTELSER 79
37.1 Resultater med sikkerhedsanbefaling 79
37.2 Klassificerede informationer 79
37.3 Aktiviteter, der omfatter produkter med dobbelt anvendelse eller farlige materialer og stoffer 80
37.4 Konsekvenser af manglende overholdelse 80
ARTIKEL 38 — FREMME AF KENDSKABET TIL PROJEKTET — EU-FINANSIERINGENS SYNLIGHED 80
38.1 Modtagerens kommunikationsinitiativer 80
38.2 *[Organets og]* Kommissionens kommunikationsaktiviteter 81
38.3 Konsekvenser af manglende overholdelse 83
ARTIKEL 39 — BEHANDLING AF PERSONOPLYSNINGER 83
39.1 *[Organets og]* Kommissionens behandling af personoplysninger 83
39.2 Modtagerens behandling af personoplysninger 83
39.3 Konsekvenser af manglende overholdelse 84
ARTIKEL 40 — OVERDRAGELSE AF KRAV MOD *[KOMMISSIONEN][ORGANET]* 84
KAPITEL 5 MODTAGERENS ROLLER OG ANSVARSOMRÅDER — FORHOLDET TIL SUPPLERENDE MODTAGERE — FORHOLDET TIL PARTNERE I ET FÆLLES PROJEKT 84
ARTIKEL 41 MODTAGERENS ROLLER OG ANSVARSOMRÅDER — FORHOLDET TIL SUPPLERENDE MODTAGERE — FORHOLDET TIL PARTNERE I ET FÆLLES PROJEKT 84
41.1 Roller og ansvar over for *[Kommissionen][organet]* 84
41.2 Intern fordeling af roller og ansvarsområder 85
41.3 Interne aftaler mellem modtagerne — konsortieaftaler 85
41.4 Forholdet til supplerende modtagere — samarbejdsaftale 85
41.5 Forholdet til partnere i et fælles projekt — koordineringsaftale 85
KAPITEL 6 AFVISNING AF OMKOSTNINGER — NEDSÆTTELSE AF TILSKUDDET — INDDRIVELSE — SANKTIONER — ERSTATNING — SUSPENSION — OPHÆVELSE — FORCE MAJEURE 86
AFSNIT 1 AFVISNING AF OMKOSTNINGER — NEDSÆTTELSE AF TILSKUDDET — INDDRIVELSE — SANKTIONER 86
ARTIKEL 42 — AFVISNING AF IKKE-STØTTEBERETTIGEDE OMKOSTNINGER 86
42.1 Vilkår 86
42.2 Ikke-støtteberettigede omkostninger, som vil blive afvist — beregning — procedure 86
42.3 Virkninger 87
ARTIKEL 43 — NEDSÆTTELSE AF TILSKUDDET 87
43.1 Vilkår 87
43.2 Beløbet, der skal nedsættes — beregning — procedure 88
43.3 Virkninger 88

ARTIKEL 44 — INDDRIVELSE AF IKKE-STØTTEBERETTIGEDE BELØB 88
44.1 Beløbet, der skal inddrives — beregning — procedure 88
ARTIKEL 45 — ADMINISTRATIVE SANKTIONER 91
AFSNIT 2 ANSVAR FOR SKADER 91
ARTIKEL 46 — ANSVAR FOR SKADER 91
46.1 *[Kommissionens][Organets]* ansvar 91
46.2 Modtagerens ansvar 91
AFSNIT 3 SUSPENSION OG OPHÆVELSE 92
ARTIKEL 47 — SUSPENSION AF BETALINGSFRIST 92
47.1 Vilkår 92
47.2 Procedure 92
ARTIKEL 48 — SUSPENSION AF BETALINGER 92
48.1 Vilkår 92
48.2 Procedure 93
ARTIKEL 49 — SUSPENSION AF PROJEKTETS GENNEMFØRELSE 93
49.1 Suspension af projektets gennemførelse fra modtagerens side 94
49.2 Suspension af projektets gennemførelse fra *[Kommissionens][organets]* side 94
ARTIKEL 50 — OPHÆVELSE AF AFTALEN 95
50.1 Ophævelse af aftalen fra modtagerens side 96
50.2 Ophævelse af deltagelse for en eller flere modtagere fra modtagernes side 96
50.3 Ophævelse af aftalen fra *[Kommissionens][organets]* side 96
AFSNIT 4 FORCE MAJEURE 99
ARTIKEL 51 — FORCE MAJEURE 99
KAPITEL 7 AFSLUTTENDE BESTEMMELSER 100
ARTIKEL 52 — KOMMUNIKATION MELLEM PARTERNE 100
52.1 Kommunikationsform og kommunikationsmidler 100
52.2 Dato for kommunikationen 101
52.3 Adresser til brug for kommunikation 101
ARTIKEL 53 — FORTOLKNING AF AFTALEN 101
53.1 Vilkårenes forrang frem for bilagene 101
53.2 Privilegier og immunitet 102
ARTIKEL 54 — BEREGNING AF PERIODER, DATOER OG TIDSFRISTER 102
ARTIKEL 55 — ÆNDRINGER AF AFTALEN 102
55.1 Vilkår 102
55.2 Procedure 102
ARTIKEL 56 — TILTRÆDELSE AF AFTALEN 103
ARTIKEL 57 — LOVVALG OG VÆRNETING 103
57.1 Lovvalg 103
57.2 Bilæggelse af tvister 103
ARTIKEL 58 — AFTALENS IKRAFTTRÆDEN 104

KAPITEL 1 GENERELT

ARTIKEL 1 — AFTALENS GENSTAND

I aftalen fastlægges de rettigheder og forpligtelser og de vilkår og betingelser, der finder anvendelse på det tilskud, som ydes til modtageren med henblik på gennemførelse af projektet angivet i kapitel 2.

KAPITEL 2 PROJEKT

ARTIKEL 2 — PROJEKT, DER SKAL GENNEMFØRES *[— SUPPLERENDE TILSKUD] [— FÆLLESFINANSIERET PROJEKT]*

Tilskuddet bevilges til projektet med titlen **[indsæt titlen på projektet] - [indsæt akronym]** ("**projektet**"), som beskrevet i bilag 1.

[MULIGHED ved supplerende tilskud, hvis sådanne er omfattet af arbejdsprogrammet: *Tilskuddet er et "**supplerende tilskud**" til [tilskudsaftalen/-erne under indkaldelsen/-erne af forslag [indkaldelsesreference(r): H2020 — tema —]] [følgende supplerende tilskudsaftale(r) nr.:*

- *[indsæt nummer] [indsæt akronym]*
- *[indsæt nummer] [indsæt akronym]].**]***

[MULIGHED ved fælles projekter (fælles indkaldelse med et tredjeland eller en international organisation)*: Projektet er et "**fællesfinansieret projekt**", der skal koordineres med det "fælles projekt", benævnt [indsæt navnet på tredjelandets eller den internationale organisations projekt], som beskrevet i bilag 1.**]***

ARTIKEL 3 — PROJEKTETS VARIGHED OG STARTDATO

Projektet har en varighed på ***[indsæt antal]*** måneder fra ***[MULIGHED 1 som standard:*** *den første dag i måneden, efter at aftalen er trådt i kraft (se artikel 58)]* ***[MULIGHED 2, hvis det er nødvendigt for projektet:*** *[indsæt dato]]*[6] ("**projektets startdato**").

ARTIKEL 4 — ANSLÅET BUDGET OG BUDGETOVERFØRSLER

4.1 Anslået budget

Det "**anslåede budget**" for projektet angives i bilag 2.

[6] Denne dato skal være den første dag i en måned, og den skal ligge senere end aftalens ikrafttrædelsesdato, medmindre den anvisningsberettigede har godkendt en anden dato, hvilket kan være tilfældet, hvis ansøgeren kan påvise et behov for at iværksætte projektet, før aftalen om særligt tilskud træder i kraft, eller et behov for at iværksætte projektet en anden dag end den første dag i måneden. Startdatoen må under ingen omstændigheder ligge tidligere end datoen for indsendelse af tilskudsansøgningen (se artikel 130 i finansforordningen).

Det indeholder de anslåede støtteberettigede omkostninger og omkostningstyper opdelt *[for modtageren (og tilknyttede tredjeparter)]* og efter budgetkategori (se artikel 5, 6 *[og 14]*).

4.2 Budgetoverførsler

Opdelingen i det anslåede budget i bilag 2 kan tilpasses – uden en ændring (se artikel 55) – ved at overføre beløb mellem budgetkategorier og/eller omkostningstyper fastsat i bilag 2, hvis projektet gennemføres som beskrevet i bilag 1.

Modtageren må imidlertid ikke tilføje omkostninger relateret til underentrepriser, der ikke er fastsat i bilag 1, medmindre de er godkendt ved en ændring eller i overensstemmelse med artikel 13.

[MULIGHED, hvis artikel 5.2 omfatter faste beløb**: De faste beløb, der er fastsat i bilag 2, kan aldrig tilpasses.**]

KAPITEL 3 TILSKUD

ARTIKEL 5 — TILSKUDSBELØB, TILSKUDSFORM, REFUSIONSSATSER OG OMKOSTNINGSTYPER

5.1 Maksimalt tilskudsbeløb

Det "**maksimale tilskudsbeløb**" er **[indsæt beløb (indsæt beløb med bogstaver)] EUR**.

5.2 Tilskudsform, refusionssatser og omkostningstyper

*Tilskuddet dækker **[MULIGHED 1 ved forsknings- og innovationsprojekter:100 %** af projektets støtteberettigede omkostninger] [**MULIGHED 2 for innovationsprojekter[7], hvis modtageren og alle tilknyttede tredjeparter er almennyttige juridiske enheder[8]: 100 %** af projektets støtteberettigede omkostninger] [**MULIGHED 3 for innovationsprojekter, hvis modtageren og alle tilknyttede tredjeparter er juridiske enheder, der drives med gevinst for øje: 70 %** af projektets støtteberettigede omkostninger] [**MULIGHED 4 for innovationsprojekter, hvis enten modtageren eller nogle tilknyttede tredjeparter er almennyttige juridiske enheder og andre juridiske enheder, der drives med gevinst for øje: 100 %** af de støtteberettigede omkostninger, som er afholdt af [modtageren] [og] [de tilknyttede tredjeparter][, som er almennyttige juridiske enheder][, som er en almennyttig juridisk enhed], og **70 %** af de støtteberettigede omkostninger, som er afholdt af modtageren*

---

[7] I artikel 2.1, stk. 6, i Rådets og Europa-Parlamentets forordning (EU) nr. 1290/2013 af 11. december 2013 om reglerne for deltagelse og formidling i Horisont 2020 - rammeprogrammet for forskning og innovation (2014-2020) (EUT L 347 af 20.12.2013, s. 81) ("**forordning nr. 1290/2013 om regler for deltagelse**"), er følgende definition givet: "**innovationsprojekt**" er et projekt, der primært består af aktiviteter, hvis direkte formål er at frembringe planer og ordninger for eller design af nye, ændrede eller forbedrede produkter, processer eller tjenesteydelser. Disse aktiviteter kan omfatte udarbejdelse af prototyper, afprøvning, demonstration, pilotprojekter, produktvalidering i stor målestok og markedsintroduktion.

[8] Se definitionen i artikel 2.1, stk. 14, i forordning (EU) nr. 1290/2013 om regler for deltagelse: "**almennyttig juridisk enhed**" er en juridisk enhed, der i kraft af sin juridiske form ikke genererer overskud, eller som har en lovfæstet eller vedtægtsmæssig forpligtelse til ikke at udlodde overskud til aktionærer eller enkeltmedlemmer.

*[og de tilknyttede tredjeparter][, som er juridiske enheder, der drives med gevinst for øje][som er en juridisk enhed, der drives med gevinst for øje [**MULIGHED 5 i særlige tilfælde, hvis dette er omfattet af arbejdsprogrammet**: […%] af projektets støtteberettigede omkostninger]* (se artikel 6) ("**tilskud i form af refusion af støtteberettigede omkostninger**") (se bilag 2).

De anslåede støtteberettigede omkostninger til projektet udgør [**indsæt beløb** (indsæt beløb med bogstaver)] EUR.

Støtteberettigede omkostninger (se artikel 6) skal anmeldes som følgende "**omkostningstyper**":

a) ved **direkte personaleomkostninger** *[(undtagen direkte personaleomkostninger, som dækkes af enhedsomkostninger[/omkostninger i faste beløb] under punkt f))]*[9]:

- som faktisk afholdte omkostninger ("f**aktiske omkostninger**") eller

- på grundlag af et beløb pr. enhed beregnet af modtageren i overensstemmelse med dennes sædvanlige praksis for omkostningsberegning ("**enhedsomkostninger**").

Personaleomkostninger for SMV-ejere eller en modtager, som er en fysisk person, der ikke modtager løn (se artikel 6.2, punkt A.4 og A.5), skal angives på grundlag af beløbet pr. enhed angivet i bilag 2a (**enhedsomkostninger**)

b) ved **direkte omkostninger til underentrepriser** *[(undtagen omkostninger til underentrepriser, som dækkes af enhedsomkostninger[/omkostninger i faste beløb] under punkt f))]*[10]: som faktisk afholdte omkostninger ("**faktiske omkostninger**") eller

c) ved **direkte omkostninger til økonomisk støtte til tredjeparter** *[(undtagen omkostninger til finansiel støtte, som dækkes af enhedsomkostninger[/omkostninger i faste beløb] under punkt f))]*[11]*: **[MULIGHED 1, hvis artikel 15 finder anvendelse**: som faktisk afholdte omkostninger ("**faktiske omkostninger**")][**MULIGHED 2**: Ikke relevant**]***

d) ved **andre direkte omkostninger** [*(undtagen andre omkostninger, som dækkes af enhedsomkostninger[/omkostninger i faste beløb] under punkt f))]*[12]: som faktisk afholdte omkostninger ("**faktiske omkostninger**") eller

e) ved **indirekte omkostninger** *[(undtagen indirekte omkostninger, som dækkes af enhedsomkostninger[/omkostninger i faste beløb] under punkt f))]*[13]: på grundlag af en fast sats, der anvendes som angivet i artikel 6.2, punkt E ("**omkostninger efter fast sats**")

[9] Anvendes kun, hvis muligheden i punkt f) anvendes.
[10] Anvendes kun, hvis muligheden i punkt f) anvendes.
[11] Anvendes kun, hvis muligheden i punkt f) anvendes.
[12] Anvendes kun, hvis muligheden i punkt f) anvendes.
[13] Anvendes kun, hvis muligheden i punkt f) anvendes.

f) ***[MULIGHED 1a ved specifikke enhedsomkostninger (hvis enhedsomkostningerne er omfattet af Kommissionens beslutning og gælder for tilskuddet):*** *for [**indsæt navn(e) på den eller de specifikke omkostningskategorier**][14]: på grundlag af beløb(ene) pr. enhed, jf. bilag 2a[15] (**enhedsomkostninger**).]*

[MULIGHED 1b ved specifikke omkostninger i faste beløb (hvis omkostningerne i faste beløb er omfattet af Kommissionens beslutning og gælder for tilskuddet): *for [**indsæt navn(e) på den eller de specifikke omkostningskategorier**]: som det faste beløb, der er angivet i bilag 2 ("**omkostninger i faste beløb**").]]*

[MULIGHED 2: specifik omkostningskategori/specifikke omkostningskategorier: *Ikke relevant]*

5.3 Endeligt tilskudsbeløb — beregning

Det "**endelige tilskudsbeløb**" afhænger af, i hvilken udstrækning projektet gennemføres i overensstemmelse med aftalens almindelige betingelser.

Dette beløb beregnes af *[Kommissionen][organet]* ved udligning af saldoen (se artikel 21,4) i følgende trin:

Trin 1 — Anvendelse af refusionssatsen på de støtteberettigede omkostninger

Trin 2 — Begrænsning til det maksimale tilskudsbeløb

Trin 3 — Nedsættelse på grund af reglen om, at der ikke må opnås fortjeneste

Trin 4 — Reduktion på grund af væsentlige fejl, uregelmæssigheder, svig eller alvorlig misligholdelse af forpligtelserne

5.3.1. Trin 1 — Anvendelse af refusionssatsen på de støtteberettigede omkostninger

Refusionssatsen/refusionssatserne (se artikel 5.2) finder anvendelse på de støtteberettigede omkostninger (faktiske omkostninger, enhedsomkostninger og omkostninger efter fast sats *[og omkostninger i faste beløb]*, se artikel 6), som modtageren [og de tilknyttede tredjeparter] har anmeldt (se artikel 20), og som er godkendt af *[Kommissionen][organet]* (se artikel 21).

5.3.2. Trin 2 — Begrænsning til det maksimale tilskudsbeløb

Hvis det beløb, der beregnes i trin 1, er højere end det maksimale tilskudsbeløb angivet i artikel 5.1, begrænses beløbet til sidstnævnte beløb.

---

[14] Indsæt den nøjagtige omkostningsbetegnelse (jf. Kommissionens beslutning, der giver hjemmel til at anvende enhedsomkostningen eller det faste beløb). Eksempler: "omkostninger i forbindelse med tværnational adgang til forskningsinfrastrukturer", "omkostninger i forbindelse med kliniske forsøg" og "omkostninger i forbindelse med energieffektivitetsprojekter i bygninger".

[15] For modtageren (og hver af de tilknyttede tredjeparter) skal alle parametre for enhedsomkostninger (dvs. enheden/enhederne, beløb pr. enhed, den forskningsinstallation/-infrastruktur, som omkostningerne anvendes på, den kliniske undersøgelse, som omkostningerne anvendes på, etc.) fremgå tydeligt af bilag 2.

5.3.3. Trin 3 — Nedsættelse på grund af reglen om, at der ikke må opnås fortjeneste

Tilskuddet må ikke give nogen fortjeneste.

Ved "**fortjeneste**" forstås den del af beløbet beregnet i trin 1 og 2 plus projektets samlede indtægter, der overstiger projektets samlede støtteberettigede omkostninger.

"**Projektets samlede støtteberettigede omkostninger**" er de konsoliderede støtteberettigede omkostninger, der er godkendt af *[Kommissionen][organet]*.

"**Projektets samlede indtægter**" er de konsoliderede samlede indtægter, der genereres i løbet af projektet (se artikel 3).

Følgende betragtes som **indtægter**:

a) Indtægter, der hidrører fra projektet. Hvis indtægterne hidrører fra salg af udstyr eller andre aktiver erhvervet i henhold til aftalen, defineres indtægterne som højst det beløb, der anmeldes som tilskudsberettiget i henhold til aftalen.

b) Økonomiske bidrag fra tredjeparter til modtageren *[eller til en tilknyttet tredjepart]*, der specifikt skal anvendes i forbindelse med projektet.

c) Naturalydelser, som tredjeparter yder vederlagsfrit, og som specifikt skal anvendes i forbindelse med projektet, hvis de er anmeldt som støtteberettigede omkostninger.

Følgende betragtes imidlertid ikke som indtægter:

a) Indtægter, der hidrører fra udnyttelse af projektets resultater (se artikel 28)

b) Økonomiske bidrag fra tredjeparter, hvis de kan anvendes til dækning af andre omkostninger end de støtteberettigede omkostninger (se artikel 6)

c) Økonomiske bidrag fra tredjeparter uden forpligtelse til at tilbagebetale eventuelle ikke-anvendte beløb ved udgangen af den periode, der er angivet i artikel 3.

Hvis der er genereret en fortjeneste, vil den blive fratrukket det beløb, der er beregnet efter trin 1 og 2.

5.3.4. Trin 4 — Reduktion på grund af væsentlige fejl, uregelmæssigheder, svig eller alvorlig misligholdelse af forpligtelserne — nedsat tilskudsbeløb — beregning

Hvis tilskuddet reduceres (se artikel 43), beregner *[Kommissionen][organet]* det nedsatte tilskudsbeløb ved at trække nedsættelsen (beregnet med udgangspunkt i, hvor alvorlig en grad af væsentlige fejl, uregelmæssigheder, svig eller alvorlig misligholdelse af forpligtelserne, det drejer sig om, jf. artikel 43.2), fra det maksimale tilskudsbeløb angivet i artikel 5.1.

Det endelige tilskudsbeløb er det laveste af følgende to:

- det beløb, der er beregnet ud fra trin 1-3, eller

- det nedsatte tilskudsbeløb, der er beregnet i trin 4.

5.4 Revidering af det endelige tilskudsbeløb — beregning

Hvis *[Kommissionen][organet]* afviser omkostningerne (se artikel 42) eller reducerer tilskuddet (se artikel 43) efter udligning af saldoen (navnlig efter kontroller, review, revisioner eller undersøgelser, se artikel 22), vil *[Kommissionen][organet]* beregne det "**reviderede endelige tilskudsbeløb**".

Dette beløb beregnes af *[Kommissionen][organet]* på grundlag af resultaterne på følgende måde:

- Hvis der er tale om **afvisning af omkostninger**: ved at anvende refusionssatsen på de reviderede støtteberettigede omkostninger, der er godkendt af *[Kommissionen][organet]*.

- Hvis der er tale om **nedsættelse af tilskuddet**: i forhold til, hvor alvorlig en grad af fejl, uregelmæssigheder, svig eller misligholdelse af forpligtelserne, der er tale om (se artikel 43.2).

Hvis der både er tale om **afvisning af omkostninger og nedsættelse af tilskuddet**, er det reviderede endelige tilskudsbeløb det laveste af de to ovennævnte beløb.

ARTIKEL 6 — STØTTEBERETTIGEDE OG IKKE-STØTTEBERETTIGEDE OMKOSTNINGER

6.1 Almindelige betingelser for omkostningers støtteberettigelse

"**Støtteberettigede omkostninger**" er omkostninger, der opfylder følgende kriterier:

a) ved **faktiske omkostninger**:

i) de skal faktisk afholdes af modtageren

ii) de skal afholdes i den periode, der er angivet i artikel 3, bortset fra de omkostninger, der er relateret til indsendelse af den periodiske rapport vedrørende den sidste rapporteringsperiode og den endelige rapport (se artikel 20)

iii) de skal indgå i det anslåede budget i bilag 2

iv) de skal afholdes i forbindelse med det projekt, der er beskrevet i bilag 1, og være nødvendige for gennemførelsen af dette

v) de skal være identificerbare og kontrollerbare, især i kraft af registrering i modtagerens regnskaber i overensstemmelse med de gældende regnskabsstandarder i det land, hvor modtageren er etableret, og med modtagerens sædvanlige praksis for omkostningsberegning

vi) de skal overholde den gældende nationale lovgivning vedrørende skatter og afgifter, arbejdsmarkedsforhold og social sikring

vii) de skal være rimelige og berettigede, og de skal opfylde princippet om forsvarlig økonomisk forvaltning, navnlig med hensyn til omkostningsbevidsthed og omkostningseffektivitet

b) ved **enhedsomkostninger**:

i) de skal beregnes som følger:

{beløb pr. enhed som angivet i bilag 2a eller som beregnet af modtageren i overensstemmelse med dennes sædvanlige praksis for omkostningsberegning (se artikel 6.2, punkt A)

ganget med

det faktiske antal enheder}

ii) det faktiske antal enheder skal opfylde følgende betingelser:

- enhederne skal reelt anvendes eller produceres i den periode, der er angivet i artikel 3

- enhederne skal være nødvendige for gennemførelsen af projektet eller være produceret i forbindelse med det

- antallet af enheder skal være identificerbart og kontrollerbart, navnlig i kraft af registre og dokumentation (se artikel 18)

c) ved **omkostninger efter fast sats**:

i) de skal beregnes ved anvendelse af den faste sats, der er angivet i bilag 2

ii) de omkostninger (faktiske omkostninger eller enhedsomkostninger *[eller omkostninger i faste beløb]*), som den faste sats anvendes på, skal opfylde betingelserne for støtteberettigelse, jf. denne artikel*[ ][.]*

d) ***[MULIGHED, hvis artikel 5.2 omfatter faste beløb**: ved **omkostninger i faste beløb**:*

i) det støtteberettigede beløb svarer til det beløb, der er angivet i bilag 2

*ii) de opgaver eller dele af projektet, der er relateret til omkostningerne, skal være korrekt udført i overensstemmelse med bilag 1.**]***

6.2 Særlige betingelser for omkostningers støtteberettigelse

Omkostningerne er støtteberettigede, hvis de opfylder de almindelige betingelser (se ovenfor) og de særlige betingelser, der er anført nedenfor for hver af følgende budgetkategorier:

A. Direkte personaleomkostninger
B. Direkte omkostninger i forbindelse med underentrepriser
C. ***[MULIGHED 1, hvis artikel 15 finder anvendelse:*** *ved direkte omkostninger til økonomisk støtte til tredjeparter]* ***[MULIGHED 2:*** *Ikke relevant****]***
D. Andre direkte omkostninger
E. Indirekte omkostninger
F. ***[MULIGHED 1 ved specifikke omkostninger****[/****omkostninger i faste beløb****]:*** *[indsæt navn(e) på den eller de specifikke omkostningskategorier*[16]*]]****[MULIGHED 2:*** *Ikke relevant****]****.*

"Direkte omkostninger" er omkostninger, der er direkte knyttet til gennemførelsen af projektet, og som derfor direkte kan tilskrives dette. De må ikke omfatte nogen indirekte omkostninger (se punkt E nedenfor).

"Indirekte omkostninger" er omkostninger, der ikke er direkte knyttet til gennemførelsen af projektet, og som derfor ikke direkte kan tilskrives dette.

A. Direkte personaleomkostninger *[(ikke omfattet af punkt F)]*

Typer af støtteberettigede personaleomkostninger

A.1 Personaleomkostninger er støtteberettigede, hvis de er knyttet til personale, der arbejder for modtageren under en ansættelseskontrakt (eller et tilsvarende ansættelsesdokument), og som udfører arbejde i forbindelse med projektet ("**personaleomkostninger** (**eller tilsvarende**)"). De skal være begrænset til lønninger (også under forældreorlov), sociale bidrag, skatter og andre udgifter, der indgår i **lønnen**, hvis de er omhandlet i national lovgivning eller ansættelseskontrakten (eller et tilsvarende ansættelsesdokument).

Hvis modtageren er en almennyttig juridisk enhed[17], kan den også anmelde og bruge betegnelsen "personaleomkostninger" om **yderligere vederlag** til personale, der udfører arbejde i forbindelse med projektet (herunder udbetalinger på grundlag af supplerende kontrakter uanset karakter), hvis følgende gør sig gældende:

a) Vederlaget er omfattet af modtagerens sædvanlige aflønningspraksis og betales på samme måde for samme type arbejde eller ekspertise.

b) Kriterierne for beregning af yderligere vederlag er objektive og anvendes generelt af modtageren, uanset hvilken finansieringskilde der benyttes.

Yderligere vederlag til personale, der skal udføre arbejde i forbindelse med projektet, er støtteberettiget op til følgende beløb:

[16] Indsæt den nøjagtige omkostningskategori (jf. Kommissionens beslutning, der giver hjemmel til at anvende enhedsomkostningen eller det faste beløb). Eksempler: "omkostninger i forbindelse med tværnational adgang til forskningsinfrastrukturer", "omkostninger i forbindelse med kliniske forsøg" og "omkostninger i forbindelse med energieffektivitetsprojekter i bygninger".

[17] I artikel 2.1, stk. 14, i forordning (EU) nr. 1290/2013 om regler for deltagelse er følgende definition givet: "**almennyttig juridisk enhed**" er en juridisk enhed, der i kraft af sin juridiske form ikke genererer overskud, eller som har en lovfæstet eller vedtægtsmæssig forpligtelse til ikke at udlodde overskud til aktionærer eller enkeltmedlemmer.

a) hvis personen arbejder fuld tid og udelukkende med projektet hele året: op til 8 000 EUR årligt

b) hvis personen udelukkende arbejder med projektet men ikke fuld tid eller ikke hele året: op til det tilsvarende pro rata-beløb af 8 000 EUR, eller

c) hvis personen ikke udelukkende arbejder med projektet: op til et pro rata-beløb beregnet som følger:

{{8 000 EUR

divideret med

antallet af produktive timer pr. år (se nedenfor)},

ganget med

det antal timer, som den ansatte har arbejdet med projektet i løbet af året**}**.

A.2 **Omkostninger til fysiske personer, der arbejder under en direkte kontrakt** med modtageren, uden at der er tale om en ansættelseskontrakt, er støtteberettigede personaleomkostninger, hvis

a) personen arbejder efter modtagerens instrukser og - medmindre andet er aftalt med modtageren - i modtagerens lokaler

b) resultaterne af det udførte arbejde tilhører modtageren, og

c) omkostningerne ikke adskiller sig væsentligt fra omkostningerne til personale, der udfører tilsvarende opgaver under en ansættelseskontrakt med modtageren.

A.3 **Omkostninger til personale, som en tredjepart stiller til rådighed mod betaling**, er støtteberettigede personaleomkostninger, hvis betingelserne i artikel 11.1 er opfyldt.

A.4 Hvis modtageren tilhører kategorien små og mellemstore virksomheder ("**SMV**"), vil **omkostningerne til betaling af den virksomhedsejer**, der udfører arbejde i forbindelse med projektet, og som ikke modtager løn, være støtteberettigede personaleomkostninger, hvis de svarer til det beløb pr. enhed, der er angivet i bilag 2a, ganget med det faktiske antal arbejdstimer erlagt i forbindelse med projektet.

A.5 Hvis modtagerne er en **fysisk person**, der ikke modtager løn, vil **omkostningerne til betaling** af disse være støtteberettigede personaleomkostninger, hvis de svarer til det beløb pr. enhed, der er angivet i bilag 2a, ganget med det faktiske antal arbejdstimer erlagt i forbindelse med projektet.

[*A.6 [****MULIGHED ved tværnational adgang til forskningsinfrastrukturer: Personaleomkostninger i forbindelse med tværnational adgang til forskningsinfrastrukturer*** *er kun støtteberettigede, hvis betingelserne i artikel 16.1.1 også er opfyldt.] [****MULIGHED ved virtuel adgang til forskningsinfrastrukturer:***

Personaleomkostninger i forbindelse med virtuel adgang til forskningsinfrastrukturer *er kun støtteberettigede, hvis betingelserne i artikel 16.2 også er opfyldt.]**]***

Beregning

Personaleomkostninger skal beregnes af modtageren som følger:

{{timesats

ganget med

det faktiske antal arbejdstimer erlagt i forbindelse med projektet}

plus

for almennyttige juridiske enheder: yderligere vederlag til personale, der udfører arbejde i forbindelse med projektet under de betingelser, der er angivet ovenfor (punkt A.1)**}**.

Det faktiske antal anmeldte arbejdstimer, der er præsteret af en person, skal være identificerbart og kontrollerbart (se artikel 18).

Det samlede antal årlige arbejdstimer, der anmeldes for en person i forbindelse med EU- eller Euratom-tilskud, må ikke være højere end det antal årlige arbejdstimer, der ligger til grund for beregningerne af timesatsen. Derfor er det maksimale antal arbejdstimer, der kan anmeldes i forbindelse med tilskud:

{det årlige antal produktive timer det pågældende år (se nedenfor)

minus

det samlede antal timer, som modtageren har anmeldt for den pågældende person det pågældende år i forbindelse med andre EU- eller Euratom-tilskud}.

"**Timesatsen**" beregnes på én af følgende måder:

a) For personaleomkostninger, der anmeldes som **faktiske omkostninger**: timesatsen beregnes *pr. hele regnskabsår* som følger:

{de faktiske årlige personaleomkostninger (eksklusive yderligere vederlag) for den pågældende person

divideret med

det årlige antal produktive timer}.

under anvendelse af personaleomkostningerne og det antal produktive timer for hvert af de hele regnskabsår, der er omfattet af den pågældende rapporteringsperiode. Hvis et regnskabsår ikke af afsluttet ved udgangen af rapporteringsperioden, skal modtageren anvende timesatsen for det senest afsluttede regnskabsår.

Modtageren kan vælge at beregne det "årlige antal produktive timer" på én af følgende måder:

(i) "fast timeantal": 1 720 timer for personer, der arbejder fuld tid (eller en dertil svarende pro rata-sats for personer, der ikke arbejder fuld tid)

(ii) "individuelt årligt antal produktive timer": det samlede antal timer, som personen har arbejdet for modtageren det pågældende år, beregnet som følger:

{personens årlige antal arbejdstimer (i henhold til ansættelseskontrakt, gældende kollektiv overenskomst eller national lovgivning)

plus

antallet af overarbejdstimer

minus

antallet af fraværstimer (på grund af sygdom, orlov eller lignende)}.

Det "årlige antal arbejdstimer" er de timer, hvor de ansatte skal arbejde, stå til rådighed for arbejdsgiveren og udføre deres funktioner og opgaver i henhold til ansættelseskontrakt, gældende kollektiv overenskomst eller nationale arbejdstidsregler.

Hvis kontrakten (eller gældende kollektiv overenskomst eller nationale arbejdstidsregler) ikke muliggør beregning af det årlige antal arbejdstimer, kan denne mulighed ikke benyttes.

(iii) "normeret antal årlige produktive timer" er det normerede antal årlige arbejdstimer, som modtageren benytter for personalet i overensstemmelse med sin sædvanlige praksis for omkostningsberegning. Det årlige antal produktive timer skal være mindst 90 % af det "normerede antal årlige arbejdstimer".

Hvis der ikke kan henvises til et normeret antal årlige arbejdstimer, kan denne mulighed ikke benyttes.

For alle mulighederne gælder det, at den periode, hvor en person, der har udført arbejde i forbindelse med projektet, faktisk har haft **forældreorlov**, kan trækkes fra det årlige antal produktive timer.

Alternativt kan modtageren beregne timesatsen *pr. måned* som følger:

{de faktiske månedlige personaleomkostninger (eksklusive yderligere vederlag) for den pågældende person

divideret med

{det årlige antal produktive timer / 12}**}**.

under anvendelse af personaleomkostningerne for hver måned og (en tolvtedel af) det årlige antal produktive timer, der er beregnet i henhold til ovenstående mulighed i) eller iii), dvs.:

- "fast timeantal":

- normeret antal årlige produktive timer.

Den tid, der er brugt på **forældreorlov**, kan ikke trækkes fra ved beregning af timesatsen pr. måned. Modtageren kan dog anmelde personaleomkostninger, der er afholdt i perioder med forældreorlov i forhold til den tid, personen har arbejdet med projektet i det pågældende regnskabsår.

Hvis dele af grundlønnen genereres over en periode, der er længere end en måned, kan modtageren kun inkludere den del, der er genereret i den måned (uanset hvilket beløb, der faktisk er betalt for denne måned).

Modtageren anvender kun én mulighed (pr. hele regnskabsår eller pr. måned) for hvert hele regnskabsår.

b) For personaleomkostninger, der anmeldes på grundlag af **enhedsomkostninger** er timesatsen én af følgende:

(i) For SMV-ejere eller hvis modtageren er en fysisk person: den timesats, der er angivet i bilag 2a (se punkt A.4 og A.5 ovenfor), eller

(ii) For personaleomkostninger, der anmeldes på grundlag af modtagerens sædvanlige praksis for omkostningsberegning: den timesats, som modtageren har beregnet i overensstemmelse med sin sædvanlige praksis for omkostningsberegning, hvis

- den anvendte praksis for omkostningsberegning er konsekvent og baseret på objektive kriterier, uanset hvilken finansieringskilde der er tale om

- timesatsen beregnes på grundlag af de faktiske personaleomkostninger, der er registreret i modtagerens regnskab, eksklusive eventuelle støtteberettigede omkostninger, der er omfattet af andre budgetkategorier

de faktiske personaleomkostninger kan justeres af modtageren på grundlag af budgetterede eller skønnede faktorer. Disse faktorer skal være relevante for beregningen af personaleomkostningerne, ligesom de skal være rimelige og svare til objektive, kontrollerbare oplysninger,

og

- timesatsen beregnes på grundlag af det årlige antal produktive timer (se ovenfor).

B. **Direkte omkostninger i forbindelse med underentrepriser** ***[(ikke omfattet af punkt F)]*** (inklusive tilknyttede skatter og afgifter som f.eks. ikke-fradragsberettiget moms betalt af modtageren) er støtteberettigede, hvis betingelserne i artikel 13.1.1 er opfyldt.

[MULIGHED ved tværnational adgang til forskningsinfrastrukturer: *Underentrepriseomkostninger* ***i forbindelse med tværnational adgang til forskningsinfrastrukturer*** *er kun støtteberettigede, hvis betingelserne i artikel 16.1.1 også er opfyldt.**]***

[MULIGHED ved virtuel adgang til forskningsinfrastrukturer: *Underentrepriseomkostninger* ***i forbindelse med virtuel adgang til forskningsinfrastrukturer*** *er kun støtteberettigede, hvis betingelserne i artikel 16.2 også er opfyldt.**]***

C. Direkte omkostninger til økonomisk støtte til tredjeparter ***[(ikke omfattet af punkt F)]***

[MULIGHED 1a, hvis artikel 15.1 finder anvendelse: *C.1* ***Direkte omkostninger til økonomisk støtte*** *er støtteberettigede, hvis betingelserne i artikel 15.1.1 er opfyldt.**]***

[MULIGHED 1b, hvis artikel 15.2 finder anvendelse: *C.2* ***Direkte omkostninger til økonomisk støtte i form af bonusordninger*** *er støtteberettigede, hvis betingelserne i artikel 15.2.1 er opfyldt.**]***

[MULIGHED 2*: Ikke relevant**]***

D. Andre direkte omkostninger ***[(ikke omfattet af punkt F)]***

D.1 **Rejse- og opholdsudgifter** (inklusive dermed forbundne skatter og afgifter som f.eks. ikke-fradragsberettiget moms betalt af modtageren) er støtteberettigede, hvis de er i overensstemmelse med modtagerens sædvanlige rejsepraksis.

[MULIGHED ved tværnational adgang til forskningsinfrastrukturer: *Rejseudgifter* ***i forbindelse med tværnational adgang til forskningsinfrastrukturer*** *er kun støtteberettigede, hvis betingelserne i artikel 16.1.1 også er opfyldt.**]***

D.2 ***[MULIGHED 1 som standard****:* ***Afskrivningsomkostninger vedrørende udstyr, infrastrukturer eller andre aktiver*** *(nye eller brugte) som registreret i modtagerens regnskaber er støtteberettigede, hvis erhvervelsen heraf har fundet sted i overensstemmelse med artikel 10.1.1, og hvis afskrivningen heraf er sket i overensstemmelse med internationale regnskabsstandarder og modtagerens sædvanlige regnskabspraksis.*

Omkostninger i forbindelse med ***leje eller leasing*** *af udstyr, infrastrukturer eller andre aktiver (inklusive dermed forbundne skatter og afgifter som f.eks. ikke-fradragsberettiget moms betalt af modtageren) er også støtteberettigede, hvis de ikke overstiger afskrivningsomkostningerne for lignende udstyr, infrastrukturer eller aktiver, og hvis de ikke omfatter finansieringsgebyrer.*

Omkostninger i forbindelse med udstyr, infrastrukturer eller andre aktiver ***ydet i form af naturalydelser mod betaling*** *er støtteberettigede, hvis de ikke overstiger*

afskrivningsomkostningerne for tilsvarende udstyr, infrastrukturer eller aktiver og ikke omfatter finansieringsgebyrer, og hvis betingelserne i artikel 11.1 er opfyldt.

Den eneste del af omkostningerne, der kommer i betragtning, er den del, der er afholdt i løbet af projektet, og den del, der er knyttet til den faktiske brug af udstyret mv. i forbindelse med projektet.]

[MULIGHED 2 (alternativ til ovenstående mulighed), hvis følgende er omfattet af arbejdsprogrammet[18]: *Omkostninger til* ***erhvervelse af udstyr, infrastrukturer eller andre aktiver*** *(nye eller brugte) (som registreret i modtagerens regnskaber) er støtteberettigede, hvis erhvervelsen heraf er sket i overensstemmelse med artikel 10.1.1.*

Omkostninger i forbindelse med ***leje eller leasing*** *af udstyr, infrastrukturer eller andre aktiver (inklusive dermed forbundne skatter og afgifter som f.eks. ikke-fradragsberettiget moms betalt af modtageren) er også støtteberettigede, hvis de ikke overstiger afskrivningsomkostningerne for lignende udstyr, infrastrukturer eller aktiver, og hvis de ikke omfatter finansieringsgebyrer.*

Omkostninger i forbindelse med udstyr, infrastrukturer eller andre aktiver ***ydet i form af naturalydelser mod betaling*** *er støtteberettigede, hvis de ikke overstiger afskrivningsomkostningerne for tilsvarende udstyr, infrastrukturer eller aktiver og ikke omfatter finansieringsgebyrer, og hvis betingelserne i artikel 11.1 er opfyldt.]*

[MULIGHED (som supplement til en af de to ovenstående muligheder) ved tværnational adgang til forskningsinfrastrukturer: *Som en undtagelse må modtageren ikke anmelde sådanne omkostninger (dvs. omkostninger i forbindelse med leje, leasing og køb af afskrivningsberettiget udstyr, infrastrukturer og andre aktiver, der er afskrivningsberettigede) til tværnational adgang til forskningsinfrastrukturer (se artikel 16.1).]***

[MULIGHED (som supplement til en af de to ovenstående muligheder) ved virtuel adgang til forskningsinfrastrukturer, medmindre arbejdsprogrammet udtrykkeligt tillader kapitalinvesteringer for virtuel adgang til forskningsinfrastrukturer: *Som en undtagelse må modtageren ikke anmelde sådanne omkostninger (dvs. omkostninger i forbindelse med leje, leasing og køb af afskrivningsberettiget udstyr, infrastrukturer og andre aktiver, der er afskrivningsberettigede) til virtuel adgang til forskningsinfrastrukturer (se artikel 16.2).]***

D.3 **Udgifter til andre varer og tjenesteydelser** (inklusive dermed forbundne skatter og afgifter som f.eks. ikke-fradragsberettiget moms betalt af modtageren) er støtteberettigede, hvis de er:

a) erhvervet med specifikt henblik på projektet og i overensstemmelse med artikel 10.1.1 eller

b) ydet i form af naturalydelser mod betaling og i overensstemmelse med artikel 11.1.

[18] Kan kun undtagelsesvis benyttes, hvis projektets art og de omstændigheder, hvorunder udstyret eller aktiverne anvendes, kan retfærdiggøre det, og hvis muligheden er omfattet af arbejdsprogrammet.

Sådanne varer og tjenesteydelser kan f.eks. være hjælpematerialer og leverancer, formidling (herunder fri adgang), beskyttelse af resultaterne, attester for udgiftsopgørelser (hvis påkrævet i henhold til aftalen), attester for metode, oversættelser og publikationer.

[MULIGHED ved tværnational adgang til forskningsinfrastrukturer: *Udgifter til andre varer og tjenesteydelser* ***i forbindelse med tværnational adgang til forskningsinfrastrukturer*** *er kun støtteberettigede, hvis betingelserne i artikel 16.1.1 også er opfyldt.**]***

[MULIGHED ved virtuel adgang til forskningsinfrastrukturer: *Udgifter til andre varer og tjenesteydelser* ***i forbindelse med virtuel adgang til forskningsinfrastrukturer*** *er kun støtteberettigede, hvis betingelserne i artikel 16.2 også er opfyldt.**]***

D.4 **Kapitaliserede omkostninger og driftsomkostninger i forbindelse med "store forskningsinfrastrukturer"**[19] ***[MULIGHED 1 som standard:*** *der anvendes direkte i forbindelse med projektet, er støtteberettigede, hvis*

a) værdien af de store forskningsinfrastrukturer repræsenterer mindst 75 % af de samlede faste anlægsaktiver (til den historiske værdi ved sidste afsluttede balance forud for datoen for undertegnelsen af tilskudsaftalen eller som opgjort på grundlag af omkostningerne ved leje eller leasing af forskningsinfrastrukturerne)[20]

*b) Kommissionen har givet en positiv vurdering af den måde, hvorpå modtageren har anmeldt omkostningerne til store forskningsinfrastrukturer ("**forhåndsvurdering**")*

c) det er kun den del af omkostningerne, der er afholdt i løbet af projektets varighed, og den del, der er knyttet til den faktiske brug af dem i forbindelse med projektet, som modtageren anmelder som direkte støtteberettigede omkostninger, og

*d) de opfylder de nærmere definerede betingelser i bemærkningerne til tilskudsaftalerne under Horisont 2020.**]***

[MULIGHED 2, der gælder alle emner inden for forslagsindkaldelser under "Forskningsinfrastrukturer" (gælder ikke emner inden for e-infrastruktur): *Ikke relevant**]***

[MULIGHED 3, hvis dette er omfattet af arbejdsprogrammet: *Ikke relevant**]***

---

[19] "**Store forskningsinfrastrukturer**" er forskningsinfrastrukturer til en samlet værdi af mindst 20 mio. EUR for en given modtager, opgjort som den samlede historiske værdi af aktiverne i de enkelte forskningsinfrastrukturer, som den fremgår af den pågældende modtagers sidste afsluttede balance forud for datoen for undertegnelsen af aftalen, eller opgjort på grundlag af omkostningerne ved leje eller leasing af forskningsinfrastrukturerne.

[20] I artikel 2, litra f), i forordning (EU) nr. 1291/2013 om H2020-rammeprogrammet er følgende definition givet: Begrebet "**forskningsinfrastruktur**" omfatter faciliteter, ressourcer og tilknyttede tjenesteydelser, som forskersamfund anvender ved forskning og innovation inden for deres fagområder. Hvor det er relevant, kan disse faciliteter anvendes til andet end forskning, f.eks. uddannelse og offentlige tjenesteydelser. Disse omfatter: videnskabeligt udstyr (eller instrumenter), videnbaserede ressourcer såsom samlinger, arkiver og videnskabelige data, e-infrastrukturer som f.eks. data- og computersystemer og kommunikationsnet samt andre unikke infrastrukturer, der er afgørende for at kunne udøve forskning og innovation på topplan. Sådanne infrastrukturer kan være samlet på ét sted ("etsteds"-infrastrukturer), "virtuelle" eller "decentraliserede".

E. Indirekte omkostninger *[(ikke omfattet af punkt F)]*

Indirekte omkostninger er støtteberettigede, hvis de anmeldes på grundlag af den faste sats på 25 %, der gælder for støtteberettigede direkte omkostninger (se artikel 5.2 og punkt A-D ovenfor), bortset fra følgende:

a) omkostninger i forbindelse med underentrepriser *[og][;]*

b) omkostninger i forbindelse med naturalydelser fra tredjeparter, der ikke anvendes i modtagerens lokaler *[og][;]*

c) *[**MULIGHED 1, hvis artikel 15 finder anvendelse:** ved direkte omkostninger i forbindelse med økonomisk støtte til tredjeparter] [og][;] [**MULIGHED 2:** Ikke relevant**]***

d) ***[MULIGHED 1, hvis punkt F finder anvendelse, og hvis de specifikke enhedsomkostninger [omkostningerne i faste beløb] omfatter indirekte omkostninger:** [enhedsomkostninger i henhold til artikel 5.2, punkt f), og punkt F nedenfor][omkostninger i faste beløb i henhold til artikel 5.2, punkt f), og punkt F nedenfor]**][MULIGHED 2:** Ikke relevant**]**.*

Hvis modtageren modtager et driftstilskud[21], der finansieres over EU- eller Euratom-budgettet, kan de ikke anmelde indirekte omkostninger for den periode, der er omfattet af driftstilskuddet.

F. *[MULIGHED 1: [Indsæt navn(e) på den eller de specifikke omkostningskategorier[22]][MULIGHED 2, hvis ingen specifikke omkostningskategorier finder anvendelse på tilskuddet: specifik omkostningskategori/specifikke omkostningskategorier]*

[MULIGHED 1a ved specifikke enhedsomkostninger (hvis enhedsomkostningerne er omfattet af Kommissionens beslutning og gælder for tilskuddet):** [**indsæt navn på den specifikke omkostningskategori**] er støtteberettiget, hvis de svarer til det beløb pr. enhed, der er angivet i bilag 2a, ganget med det faktiske antal enheder [, og hvis [indsæt eventuelle betingelser for støtteberettigelse]].**]

[MULIGHED 1b ved specifikke omkostninger i faste beløb (hvis omkostningerne i faste beløb er omfattet af Kommissionens beslutning og gælder for tilskuddet): [indsæt navn(e)

[21] Se definitionen i artikel 121, stk. 1, litra b), i Europa-Parlamentet og Rådets forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012 af 25. oktober 2012 om de finansielle regler vedrørende Unionens almindelige budget og om ophævelse af Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002 ("**finansforordning nr. 966/2012**") (EUT L 218, 26.10.2012, s. 1): "**Driftstilskud**" er direkte finansielle bidrag uden krav om tilbagebetaling, der ydes over budgettet til finansiering af driften af et organ, der arbejder for virkeliggørelsen af et mål af generel interesse for Unionen eller et mål, der indgår i og støtter en af Unionens politikker.

[22] Indsæt den nøjagtige omkostningskategori (jf. Kommissionens beslutning, der giver hjemmel til at anvende enhedsomkostningen eller det faste beløb). Eksempler: "omkostninger i forbindelse med tværnational adgang til forskningsinfrastrukturer", "omkostninger i forbindelse med kliniske forsøg" og "omkostninger i forbindelse med energieffektivitetsprojekter i bygninger".

på den specifikke omkostningskategori] *er støtteberettiget, hvis de svarer til det faste beløb, der er angivet i bilag 2, og hvis de opgaver eller dele af projektet, der er relateret til omkostningerne, er korrekt udført i overensstemmelse med bilag 1.**]***

[samme for hver specifik omkostningskategori]

[MULIGHED 2:** Ikke relevant**]

6.3 Betingelser for, at udgifter afholdt af tilknyttede tredjeparter er støtteberettigede

[MULIGHED 1, hvis artikel 14 finder anvendelse: Omkostninger, der er afholdt af tilknyttede tredjeparter**, er støtteberettigede, hvis de – på tilsvarende vis – opfylder de almindelige og særlige betingelser for støtteberettigelse, der er angivet i denne artikel (artikel 6.1 og 6.2) og artikel 14.1.1.**]

[MULIGHED 2:** Ikke relevant**]

6.4 Betingelser for, at vederlagsfri naturaldelser fra tredjeparter er støtteberettigede

Vederlagsfri naturaldelser er støtteberettigede direkte omkostninger (for modtageren *[eller den tilknyttede tredjepart]*), hvis de af tredjeparten afholdte omkostninger – på tilsvarende vis – opfylder de almindelige og særlige betingelser for støtteberettigelse, der er angivet i denne artikel (artikel 6.1 og 6.2) og artikel 12.1.

6.5 Ikke-støtteberettigede omkostninger

"**Ikke-støtteberettigede omkostninger**" er:

a) omkostninger, der ikke opfylder ovenfor angivne betingelser (artikel 6.1-6.4), navnlig:

   i) omkostninger med relation til kapitalafkast

   ii) gæld og renter af og afdrag på gæld

   iii) hensættelser til dækning af eventuelle fremtidige tab eller forpligtelser

   iv) debetrenter

   v) dubiøse fordringer

   vi) kurstab

   vii) bankgebyrer fra modtagerens bank for overførsler fra [Kommissionen][organet]

   viii) uforholdsmæssigt store eller unødvendige udgifter

   ix) fradragsberettiget moms

x) udgifter afholdt under suspension af projektets gennemførelse (se artikel 49)

b) omkostninger, der er anmeldt under et andet EU- eller Euratom-tilskud (herunder tilskud ydet af en medlemsstat og finansieret over EU- eller Euratom-budgettet og tilskud, der bevilges af andre organer end *[Kommissionen][organet]* i forbindelse med gennemførelsen af EU- eller Euratom-budgettet). Dette gælder navnlig indirekte omkostninger, hvis modtageren allerede modtager et driftstilskud, der finansieres over EU- eller Euratom-budgettet i samme periode*[ ][.]*

*[c) **MULIGHED ved omkostningskategorier, som udtrykkeligt er udelukket fra arbejdsprogrammet**: [indsæt navn på den udelukkende omkostningskategori]]*.

6.6 Konsekvenser ved at anmelde ikke-støtteberettigede omkostninger

Hvis der anmeldes omkostninger, som ikke er støtteberettigede, vil de blive afvist (se artikel 42).

Desuden kan det medføre de øvrige foranstaltninger, der er beskrevet i kapitel 6.

KAPITEL 4 PARTERNES RETTIGHEDER OG FORPLIGTELSER

AFSNIT 1 RETTIGHEDER OG FORPLIGTELSER I FORBINDELSE MED GENNEMFØRELSEN AF PROJEKTET

ARTIKEL 7 — GENEREL FORPLIGTELSE TIL AT GENNEMFØRE PROJEKTET KORREKT

7.1 Generel forpligtelse til at gennemføre projektet korrekt

Modtageren skal gennemføre projektet som beskrevet i bilag 1 og i henhold til bestemmelserne i aftalen samt alle de juridiske forpligtelser, der er fastsat i gældende EU-lovgivning og international og national lovgivning.

7.2 Konsekvenser af manglende overholdelse

Hvis modtageren misligholder sine forpligtelser i henhold til denne artikel, kan tilskuddet blive nedsat (se artikel 43).

En sådan misligholdelse kan desuden medføre de øvrige foranstaltninger, der er beskrevet i kapitel 6.

ARTIKEL 8 — RESSOURCER TIL GENNEMFØRELSE AF PROJEKTET — TREDJEPARTER, SOM ER INVOLVERET I PROJEKTET

Modtageren skal have de fornødne ressourcer til at gennemføre projektet.

Hvis det er nødvendigt for gennemførelsen af projektet, kan modtageren:

- købe varer, anlægsarbejder og tjenesteydelser (se artikel 10)
- anvende naturalydelser, som tredjeparter har ydet mod betaling (se artikel 11)
- anvende naturalydelser, som tredjeparter har ydet uden vederlag (se artikel 12)
- få underleverandører til at udføre de projektopgaver, der er beskrevet i bilag 1 (se artikel 13)
- få tilknyttede tredjeparter til at udføre de projektopgaver, der er beskrevet i bilag 1 (se artikel 14).

I disse tilfælde er det alene modtageren, der stilles til ansvar over for *[Kommissionen][organet]* for gennemførelsen af projektet.

ARTIKEL 9 — PROJEKTOPGAVER UDFØRT AF EN MODTAGER, DER IKKE FÅR EU-STØTTE

[MULIGHED 1 som standard:** Ikke relevant**]

[MULIGHED 2, hvis en modtager ikke får EU-støtte men har en tilknyttet tredjepart, som får EU-støtte: 9.1 Regler for projektopgaver udført af en modtager, der ikke får EU-støtte

I henhold til artikel 7.1 skal en modtager, der ikke får EU-støtte, gennemføre de projektopgaver, som den er forpligtet til ifølge bilag 1.

Dens omkostninger er anslået i bilag 2, men

- *bliver ikke refunderet og*
- *bliver ikke taget i betragtning ved beregningen af tilskuddet (se artikel 5.2, 5.3 og 5.4 samt 21).*

Kapitel 3, artikel 10 til 15, 20.6, 23a og 40 gælder ikke for modtageren.

*Artikel 26.4, 27.2, 28.1 [**MULIGHED**: (med undtagelse af yderligere udnyttelsesforpligtelser)], 28.2, 30.3, 31.5 gælder ikke for resultater, der er opnået uden brug af EU-midler.*

*Modtageren bliver ikke genstand for finansiel kontrol, review eller revision i henhold til artikel 22.**]***

9.2 Konsekvenser af manglende overholdelse

Hvis modtageren, der ikke får EU-støtte, misligholder sine forpligtelser i henhold til nærværende artikel, kan dennes deltagelse i projektet ophæves (se artikel 50).

*En sådan misligholdelse kan desuden medføre de øvrige foranstaltninger, der er beskrevet i kapitel 6, og som gælder for den pågældende modtager.**]***

ARTIKEL 10 — KØB AF VARER, ANLÆGSARBEJDER OG TJENESTEYDELSER

10.1 Regler for køb af varer, anlægsarbejder og tjenesteydelser

10.1.1 Hvis det er nødvendigt for gennemførelsen af projektet, kan modtageren købe varer, anlægsarbejder eller tjenesteydelser.

Ved sådanne erhvervelser skal modtageren tilstræbe at få mest mulig værdi for pengene eller at opnå den lavest mulige pris. I den forbindelse skal modtageren undgå interessekonflikter (se artikel 35).

[MULIGHED:** Hvis købsprisen overstiger […] EUR, skal modtageren desuden opfylde følgende regler: […].*[23]]**

Modtageren skal sikre, at *[organet]*, Kommissionen, Den Europæiske Revisionsret (ECA) og Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF) også kan udøve deres kontrolrettigheder, jf. artikel 22 og 23, over for leverandørerne.

10.1.2. Hvis modtageren er en "ordregivende myndighed", jf. direktiv 2004/18/EF[24] (eller 2014/24/EU[25]), eller en "ordregiver", jf. direktiv 2004/17/EF[26] (eller 2014/25/EU[27]), skal de gældende nationale regler for udbud overholdes.

10.2 Konsekvenser af manglende overholdelse

Hvis modtageren misligholder sine forpligtelser i henhold til artikel 10.1.1, vil de omkostninger, der er forbundet med den pågældende kontrakt, ikke være støtteberettigede (se artikel 6), og de vil blive afvist (se artikel 42).

---

[23] Hvis den anvisningsberettigede beslutter at fastsætte specifikke regler, skal der i disse tages tilstrækkeligt hensyn til proportionalitetsprincippet, idet der skal tages højde for kontraktværdien og EU-tilskuddets størrelse i forhold til de samlede projektomkostninger og risikoen. Specifikke regler skal være baseret på bestemmelserne i finansforordningen. Det bør undgås kun at nævne finansforordningen uden at angive de relevante bestemmelser. Der må kun fastsættes specifikke regler, hvis der er tale om kontrakter til en værdi af over 60 000 EUR. Den anvisningsberettigede kan fastsætte en tærskelværdi, der ligger over 60 000 EUR, på grundlag af en risikovurdering.

[24] Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/18/EF af 31. marts 2004 om samordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af offentlige vareindkøbskontrakter, offentlige tjenesteydelseskontrakter og offentlige bygge- og anlægskontrakter (EUT L 134 af 30.4.2004, s. 114).

[25] Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU af 26. februar 2014 om offentlige udbud og om ophævelse af direktiv 2004/18/EF (EUT L 94 af 28.3.2014, s. 65).

[26] Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/17/EF af 31. marts 2004 om samordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af kontrakter inden for vand- og energiforsyning, transport samt posttjenester (EUT L 134 af 30.4.2004, s. 1).

[27] Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/25/EU af 26. februar 2014 om fremgangsmåderne ved indgåelse af kontrakter inden for vand- og energiforsyning, transport samt posttjenester og om ophævelse af direktiv 2004/17/EF (EUT L 94 af 28.3.2014, s. 243).

Hvis modtageren misligholder sine forpligtelser i henhold til artikel 10.1.2, kan tilskuddet blive nedsat (se artikel 43).

En sådan misligholdelse kan desuden medføre de øvrige foranstaltninger, der er beskrevet i kapitel 6.

ARTIKEL 11 — ANVENDELSE AF NATURALYDELSER, SOM TREDJEPARTER HAR YDET MOD BETALING

11.1 Regler for anvendelse af naturalydelser ydet mod betaling

Hvis det er nødvendigt for gennemførelsen af projektet, kan modtageren anvende naturalydelser, som tredjeparter har ydet mod betaling.

Modtageren kan anmelde omkostninger til betaling af naturalydelser som støtteberettigede (se artikel 6.1 og 6.2) op til tredjeparternes omkostninger til personale, udstyr, infrastrukturer eller andre aktiver, der stilles rådighed, eller andre ydede varer og tjenesteydelser.

Tredjeparterne og deres bidrag skal være angivet i bilag 1. *[Kommissionen][Organet]* kan imidlertid godt godkende naturalydelser uden ændringer, selv om disse ikke er angivet i bilag 1 (se artikel 55), hvis

- de er specifikt begrundet i den periodiske tekniske rapport

- anvendelsen af dem ikke medfører ændringer i aftalen eller anfægter beslutningen om at yde tilskud eller krænker princippet om ligebehandling af ansøgere.

Modtageren skal sikre, at *[organet]*, Kommissionen, Den Europæiske Revisionsret (ECA) og Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF) også kan udøve deres kontrolrettigheder, jf. artikel 22 og 23, over for tredjeparterne.

11.2 Konsekvenser af manglende overholdelse

Hvis modtageren misligholder nogen af sine forpligtelser i henhold til denne artikel, vil de omkostninger, der er forbundet med betaling af naturalydelser, ikke være støtteberettigede (se artikel 6), og de vil blive afvist (se artikel 42).

En sådan misligholdelse kan desuden medføre de øvrige foranstaltninger, der er beskrevet i kapitel 6.

ARTIKEL 12 — ANVENDELSE AF NATURALYDELSER, SOM TREDJEPARTER HAR YDET UDEN VEDERLAG

12.1 Regler for anvendelse af naturalydelser ydet uden vederlag

Hvis det er nødvendigt for gennemførelsen af projektet, kan modtageren anvende naturalydelser, som tredjeparter har ydet uden vederlag.

Modtageren kan anmelde udgifter, som tredjeparter har afholdt i forbindelse med personale, udstyr, infrastrukturer eller andre aktiver, der stilles til rådighed, eller andre ydede varer og tjenesteydelser, som støtteberettigede i henhold til artikel 6.4.

Tredjeparterne og deres bidrag skal være angivet i bilag 1. *[Kommissionen][Organet]* kan imidlertid godt godkende naturalydelser uden ændringer, selv om disse ikke er angivet i bilag 1 (se artikel 55), hvis

- de er specifikt begrundet i den periodiske tekniske rapport

- anvendelsen af dem ikke medfører ændringer i aftalen eller anfægter beslutningen om at yde tilskud eller krænker princippet om ligebehandling af ansøgere.

Modtageren skal sikre, at *[organet]*, Kommissionen, Den Europæiske Revisionsret (ECA) og Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF) også kan udøve deres kontrolrettigheder, jf. artikel 22 og 23, over for tredjeparterne.

12.2 Konsekvenser af manglende overholdelse

Hvis modtageren misligholder nogen af sine forpligtelser i henhold til denne artikel, vil tredjeparternes udgifter til naturalydelser ikke være støtteberettigede (se artikel 6), og de vil blive afvist (se artikel 42).

En sådan misligholdelse kan desuden medføre de øvrige foranstaltninger, der er beskrevet i kapitel 6.

ARTIKEL 13 — PROJEKTOPGAVER UDFØRT AF UNDERLEVERANDØRER

13.1 Regler for projektopgaver udført af underleverandører

13.1.1 Hvis det er nødvendigt for gennemførelsen af projektet, kan modtageren give visse opgaver i underentreprise, jf. bilag 1.

Underentrepriserne må kun vedrøre en begrænset del af projektet.

Ved sådanne underentrepriser skal modtageren tilstræbe at få mest mulig værdi for pengene eller at opnå den lavest mulige pris. I den forbindelse skal modtageren undgå interessekonflikter (se artikel 35).

[MULIGHED:** Hvis købsprisen overstiger […] EUR, skal modtageren desuden opfylde følgende regler: […].*[28]]**

[28] Hvis den anvisningsberettigede beslutter at fastsætte specifikke regler, skal der i disse tages tilstrækkeligt hensyn til proportionalitetsprincippet, idet der skal tages højde for kontraktværdien og EU-tilskuddenes størrelse i forhold til de samlede projektomkostninger og risikoen. Specifikke regler skal være baseret på bestemmelserne i finansforordningen. Det bør undgås kun at nævne finansforordningen uden at angive de relevante bestemmelser. Der må kun fastsættes specifikke regler, hvis der er tale om kontrakter til en værdi af over 60 000 EUR. Den anvisningsberettigede kan fastsætte en tærskelværdi, der ligger over 60 000 EUR, på grundlag af en risikovurdering.

[MULIGHED vedrørende projekter, der omfatter prækommercielle offentlige indkøb eller indkøb af innovative løsninger: *Hvad angår prækommercielle offentlige indkøb eller indkøb af innovative løsninger, skal modtageren desuden følge en gennemsigtig og ikke-diskriminerende procedure, der mindst skal omfatte følgende:*

*a) En "**offentlig markedshøring**", der bekendtgøres i Den Europæiske Unions Tidende i en "**forhåndsmeddelelse**" og i øvrigt annonceres bredt.*

*b) En "**udbudsbekendtgørelse**", hvor der angives en tidsfrist for modtagelse af bud på mindst 2 måneder, og som offentliggøres i Den Europæiske Unions Tidende og i øvrigt annonceres bredt.*

*c) Et "**udbud**", der bygger på funktions- eller præstationsbaserede specifikationer (idet der tages højde for resultatet af den offentlige markedshøring), og hvor de praktiske rammer for gennemførelsen af underentreprisen/underentrepriserne er beskrevet.*

*d) En objektiv og ikke-diskriminerende **vurdering** af buddene og **tildeling** af underentreprisen/underentrepriserne til de(n) tilbudsgiver(e), der tilbyder **mest mulig værdi for pengene**.*

*e) En "**meddelelse om tildelte kontrakter**", der offentliggøres i Den Europæiske Unions Tidende.*

Modtageren skal også sikre, at alle forhåndsmeddelelser, udbudsbekendtgørelser og meddelelser om tildelte kontrakter, der offentliggøres i forbindelse med underentrepriserne, indeholder følgende ansvarsfraskrivelse:

> *"Dette udbud modtager tilskud fra Den Europæiske Unions Horisont 2020-program for forskning og innovation i henhold til tilskudsaftale nr. [nummer]). EU deltager dog ikke som ordregivende myndighed i udbuddet."**]***

[MULIGHED 1, som kun gælder projekter, der omfatter indkøb af innovative løsninger: *Deltagelsen i udbudsprocedurer i forbindelse med indkøb af innovative løsninger skal være åben og på lige vilkår for tilbudsgivere fra EU's medlemsstater, associerede lande og andre lande, som EU har indgået aftaler med om offentlige udbud. Hvis WTO-aftalen om offentlige indkøb finder anvendelse, skal underentrepriser vedrørende indkøb af innovative løsninger også være åbne for tilbudsgivere fra lande, der har ratificeret denne aftale.*

*Hvis indkøbet af innovative løsninger går ud på (og er begrænset til) køb af prototyper og/eller prøveprodukter, der er udviklet under et tidligere samfinansieringsprojekt i forbindelse med prækommercielle offentlige indkøb, behøver modtageren ikke at gennemføre en offentlig markedshøring, ligesom den ikke behøver at offentliggøre en udbudsbekendtgørelse eller en meddelelse om tildelte kontrakter, jf. punkt a), b) og e) ovenfor. I dette tilfælde skal modtageren **indkalde tilbud** fra mindst **tre tilbudsgivere** (herunder de leverandører, der har deltaget i de(t) tidligere prækommercielle offentlige indkøb) i overensstemmelse med reglerne for udbud med forhandling uden forudgående*

offentliggørelse, jf. direktiv 2004/18/EF (eller 2014/24/EU) og 2004/17/EF (eller 2014/25/EU)[29]*.]*

[MULIGHED 2, som kun gælder projekter, der omfatter prækommercielle offentlige indkøb : *Underentreprisekontrakter vedrørende prækommercielle indkøb skal indeholde bestemmelser om følgende:*

- *Underleverandørernes intellektuelle ejendomsret til de resultater, de skaber.*

- *Køberens ret til at få gebyrfri adgang til resultaterne til egen brug.*

- *Køberens ret til at give (eller bede underleverandørerne give) ikke-eksklusiv licens til tredjeparter til udnyttelse af resultaterne på rimelige vilkår (og uden ret til at underlicensere).*

- *Underleverandørernes forpligtelse til at overføre de ejendomsrettigheder til køberen, som de har genereret i forbindelse med de(t) prækommercielle offentlige indkøb, hvis de ikke har formået at udnytte resultaterne kommercielt inden for den periode, der er fastsat i underentreprisekontrakten.*

- *Køberens ret til samtidig med udbudsbekendtgørelsen at offentliggøre navnet på de tilbudsgivere, der har vundet kontrakter, samt tilbudsgivernes projektresumé tillige med – efter F&U-fasen og efter høring af underleverandørerne – resultatresuméerne og navnene på de underleverandører, der har gennemført den sidste fase af de(t) prækommercielle offentlige indkøb korrekt.*

*Modtageren skal sikre, at størstedelen af det forsknings- og udviklingsarbejde, som underleverandøren/underleverandørerne udfører (herunder hovedforskernes arbejde), finder sted i EU's medlemsstater eller associerede lande (jf. reglerne om udførelsessted).**]***

De opgaver, der skal udføres, og de anslåede omkostninger ved den enkelte underentreprise skal være angivet i bilag 1, idet de samlede anslåede omkostninger i forbindelse med alle underentrepriserne skal være angivet i bilag 2. *[Kommissionen][Organet]* kan imidlertid godt godkende underentrepriser uden ændringer, selv om disse ikke er angivet i bilag 1 og 2 (se artikel 55), hvis

- de er specifikt begrundet i den periodiske tekniske rapport

- de ikke medfører ændringer i aftalen eller anfægter beslutningen om at yde tilskud eller krænker princippet om ligebehandling af ansøgere.

[MULIGHED ved klassificerede informationer: *Opgaver vedrørende projekter, som involverer klassificerede informationer, må kun gives i underentreprise, når de er blevet udtrykkeligt (skriftligt) godkendt af [Kommissionen][organet] (se artikel 37).**]***

[29] Se artikel 28 og 31, stk. 2, litra a), i direktiv 2004/18/EF, erstattet af artikel 26 og 32, stk. 3, litra a), i direktiv 2014/24/EU, og artikel 40, stk. 3, litra b), i direktiv 2004/17/EF, erstattet af artikel 50, litra b), i direktiv 2014/25/EU.

Modtageren skal sikre, at *[organet]*, Kommissionen, Den Europæiske Revisionsret (ECA) og Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF) også kan udøve deres kontrolrettigheder, jf. artikel 22 og 23, over for underleverandørerne.

13.1.2 Modtageren skal sikre, at de forpligtelser, der påhviler dem i henhold til artikel 35, 36, 38 og 46, også gælder for underleverandørerne.

Hvis modtageren er en "ordregivende myndighed", jf. direktiv 2004/18/EF (eller 2014/24/EU), eller en "ordregiver", jf. direktiv 2004/17/EF (eller 2014/25/EU), skal de gældende nationale regler for udbud overholdes.

13.2 Konsekvenser af manglende overholdelse

Hvis modtageren misligholder sine forpligtelser i henhold til artikel 13.1.1, vil de omkostninger, der er forbundet med den pågældende kontrakt, ikke være støtteberettigede (se artikel 6), og de vil blive afvist (se artikel 42).

Hvis modtageren misligholder sine forpligtelser i henhold til artikel 13.1.2, kan tilskuddet blive nedsat (se artikel 43).

En sådan misligholdelse kan desuden medføre de øvrige foranstaltninger, der er beskrevet i kapitel 6.

ARTIKEL 14 — PROJEKTOPGAVER UDFØRT AF TILKNYTTEDE TREDJEPARTER

[MULIGHED 1: 14.1 Regler for tilknyttede tredjeparters udførelse af dele af projektet

*14.1.1 Følgende **tilknyttede enheder**[30] og **tredjeparter med juridisk tilknytning til modtageren**[31] ("**tilknyttede tredjeparter**") kan udføre de opgaver, de tildeles i henhold til bilag 1:*

---

[30] Se definitionen i artikel 2.1, stk. 2, i forordning (EU) nr. 1290/2013 om regler for deltagelse: "**Tilknyttet enhed**" er en juridisk enhed:
- som er under en deltagers direkte eller indirekte kontrol, eller
- som er under samme direkte eller indirekte kontrol som deltageren, eller
- som direkte eller indirekte kontrollerer en deltager.

Der kan være tale om følgende former for kontrol:

a) direkte eller indirekte besiddelse af mere end 50 % af de udstedte kapitalandele i den pågældende juridiske enhed efter disses pålydende værdi eller stemmeflertallet af denne enheds aktionærer eller medejere

b) direkte eller indirekte besiddelse, de facto eller de jure, af beslutningsmyndigheden i den pågældende juridiske enhed.

Dog anses følgende forbindelser mellem juridiske enheder ikke for i sig selv at indebære kontrollerende indflydelse:

(a) det samme offentlige holdingselskab, den samme institutionelle investor eller det samme venturekapitalselskab besidder direkte eller indirekte over 50 % af de udstedte kapitalandele efter disses pålydende værdi eller stemmeflertallet blandt aktionærerne eller medejerne

(b) det samme offentlige organ ejer eller fører tilsyn med de pågældende juridiske enheder.

[31] "**Tredjeparter med juridisk tilknytning til en modtager**" er en juridisk enhed, der har en juridisk tilknytning til modtageren, som indbefatter samarbejde, der ikke er begrænset til projektet.

- *[enhedens navn (kortform)], associeret med eller tilknyttet modtageren [**MULIGHED ved krav om solidarisk hæftelse**: hvis enheden har accepteret solidarisk hæftelse med modtageren (se bilag 3a)]*
- *[enhedens navn (kortform)], associeret med eller tilknyttet modtageren [**MULIGHED ved krav om solidarisk hæftelse**: hvis enheden har accepteret solidarisk hæftelse med modtageren (se bilag 3a)]*
  [det samme for flere tilknyttede tredjeparter].

De tilknyttede tredjeparter kan anmelde omkostninger som støtteberettigede, hvis de afholdes i forbindelse med udførelsen af opgaver i henhold til artikel 6.3.

Modtageren skal sikre, at [organet], Kommissionen, Den Europæiske Revisionsret (ECA) og Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF) også kan udøve deres kontrolrettigheder, jf. artikel 22 og 23, over for de tilknyttede tredjeparter.

14.1.2 Modtageren skal sikre, at de forpligtelser, der påhviler den i henhold til artikel 18, 20, 35, 36 og 38, også gælder for de tilknyttede tredjeparter.

14.2 Konsekvenser af manglende overholdelse

Hvis nogen af de forpligtelser, der er angivet i artikel 14.1.1, misligholdes, vil den tilknyttede tredjeparts omkostninger ikke være støtteberettigede (se artikel 6), og de vil blive afvist (se artikel 42).

Hvis nogen af de forpligtelser, der er angivet i artikel 14.1.2, misligholdes, kan tilskuddet blive nedsat (se artikel 43).

*En sådan misligholdelse kan desuden medføre de øvrige foranstaltninger, der er beskrevet i kapitel 6.**]***

[MULIGHED 2:** Ikke relevant**]

ARTIKEL 15 — ØKONOMISK STØTTE TIL TREDJEPARTER

15.1 Regler for økonomisk støtte til tredjeparter

***[MULIGHED 1, hvis dette er omfattet af arbejdsprogrammet:** 15.1.1 Modtageren skal yde økonomisk støtte i overensstemmelse med betingelserne i bilag 1.*

Disse betingelser skal mindst omfatte:

a) det maksimale støttebeløb til den enkelte tredjepart.

det maksimale støttebeløb til den enkelte tredjepart må ikke overstige 60 000 EUR, medmindre det er nødvendigt for at nå projektets mål, jf. bilag 1.

b) kriterierne for beregning af den økonomiske støttes præcise størrelse.

c) de forskellige former for aktiviteter, som der kan ydes økonomisk støtte til, på grundlag af en lukket liste.

d) de personer eller kategorier af personer, der kan modtage økonomisk støtte.

e) kriterierne for tildeling af økonomisk støtte.

Modtageren skal sikre, at [organet], Kommissionen, Den Europæiske Revisionsret (ECA) og Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF) også kan udøve deres kontrolrettigheder, jf. artikel 22 og 23, over for de tredjeparter, der modtager økonomisk støtte.

*15.1.2 Modtageren skal sikre, at de forpligtelser, der påhviler den i henhold til artikel 35, 36, 38 og 46, også gælder for de tredjeparter, der modtager økonomisk støtte.**]***

[MULIGHED 2:** Ikke relevant**]

15.2 Økonomisk støtte i form af bonusordninger

***[MULIGHED 1, hvis dette er omfattet af arbejdsprogrammet:** 15.2.1 Modtageren skal give bonusser i overensstemmelse med betingelserne i bilag 1.*

Disse betingelser skal mindst omfatte:

a) betingelserne for deltagelse

b) tildelingskriterierne

c) bonusbeløbet

d) udbetalingsordningerne.

Modtageren skal sikre, at [organet], Kommissionen, Den Europæiske Revisionsret (ECA) og Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF) også kan udøve deres kontrolrettigheder, jf. artikel 22 og 23, over for de tredjeparter, der modtager bonusser.

*15.2.2 Modtageren skal sikre, at de forpligtelser, der påhviler den i henhold til artikel 35, 36, 38 og 46, også gælder for de tredjeparter, der modtager bonusser.**]***

[MULIGHED 2:** Ikke relevant**]

15.3 Konsekvenser af manglende overholdelse

***[MULIGHED 1, hvis artikel 15.1 og/eller 15.2 finder anvendelse:** Hvis modtageren misligholder nogen af sine forpligtelser i henhold til artikel 15.1.1 eller 15.2.1, vil omkostningerne i forbindelse med den økonomiske støtte eller bonussen ikke være støtteberettigede (se artikel 6), og de vil blive afvist (se artikel 42).*

Hvis modtageren misligholder sine forpligtelser i henhold til artikel 15.1.2 eller 15.2.2, kan tilskuddet blive nedsat (se artikel 43).

*En sådan misligholdelse kan desuden medføre de øvrige foranstaltninger, der er beskrevet i kapitel 6.**]***

[MULIGHED 2:** Ikke relevant**]

ARTIKEL 16 — TVÆRNATIONAL ELLER VIRTUEL ADGANG TIL FORSKNINGSINFRASTRUKTURER

16.1 Regler for tværnational adgang til forskningsinfrastrukturer

***[MULIGHED 1d ved tværnational adgang til forskningsinfrastrukturer:** 16.1.1 "**Adgangsgivere**"[32] skal sikre adgang til forskningsinfrastrukturer eller installationer[33] under følgende betingelser:*

a) *Beskrivelse af adgangen:*

Der skal være gratis tværnational adgang til forskningsinfrastrukturer eller -installationer for udvalgte brugergrupper.

Denne adgang skal omfatte logistisk, teknologisk og videnskabelig støtte og den specifikke uddannelse, som normalt gives til eksterne forskere, der benytter infrastrukturen.

b) *Kategorier af brugere, der kan tildeles adgang:*

*Der skal sikres tværnational adgang til udvalgte "**brugergrupper**" , dvs. team med en eller flere forskere (brugere), der ledes af en "**brugergruppeleder**".*

Brugergruppelederen og størstedelen af brugerne skal arbejde i et andet land end det eller de lande, hvor installationen befinder sig.

Denne regel gælder ikke,

- *hvis adgangen gives af en international organisation, Det Fælles Forskningscenter (JRC), et ERIC-konsortium eller en lignende juridisk enhed*

- *hvis der er tale om fjernadgang til installationer, der befinder sig i forskellige lande, som tilbyder de samme faciliteter.*

[32] En "**adgangsgiver**" er en modtager eller tilknyttet tredjepart, der har ansvaret for at sikre adgang til en eller flere forskningsinfrastrukturer eller -installationer eller dele heraf, jf. bilag 1.

[33] En "**installation**" er en del af eller en facilitet i en forskningsinfrastruktur, der kan benyttes separat. En forskningsinfrastruktur består af en eller flere installationer.

Kun brugergrupper, der har lov til at formidle de resultater, de når frem til i forbindelse med projektet, kan tildeles adgang, medmindre brugerne arbejder for SMV'er.

Adgang for brugergrupper, hvor størstedelen af brugerne ikke arbejder i et EU-land eller et associeret land[34]*, er begrænset til 20 % af den samlede mængde adgangsenheder, der er omfattet af aftalen om tilskud, medmindre der er angivet en højere procentsats i bilag 1.*

c) *Procedure og kriterier for udvælgelse af brugergrupper:*

Brugergrupperne skal anmode om adgang ved at fremsende en (skriftlig) beskrivelse af det arbejde, de ønsker at udføre, med angivelse af brugernes navn og nationalitet og navnet på den institution, de arbejder ved.

Brugergrupperne skal udvælges af en ***udvælgelseskomité****, som adgangsgiverne har nedsat.*

Udvælgelseskomitéen skal være sammensat af internationale eksperter på området, og mindst halvdelen af dem skal være uafhængige af modtageren, medmindre andet er angivet i bilag 1.

Udvælgelseskomitéen skal vurdere alle modtagne forslag og anbefale, hvilke brugergrupper der bør tildeles adgang.

Udvælgelseskomitéen skal basere udvælgelsen på brugernes videnskabelige resultater og bør prioritere brugergrupper, der er sammensat af brugere,

- *som ikke tidligere har anvendt installationen*
- *og som arbejder i lande, hvor der ikke findes tilsvarende forskningsinfrastrukturer.*

Principperne om gennemsigtighed, retfærdighed og upartiskhed skal finde anvendelse.

[MULIGHED:** Derudover skal modtageren opfylde følgende supplerende regler for udvælgelse af brugergrupper: [...]**][35]*.*

---

[34] Se definitionen i artikel 2, stk. 1, punkt 3, i forordning (EU) nr. 1290/2013 om regler for deltagelse: "**associeret land**" er et tredjeland, der er part i en international aftale indgået med Unionen som fastsat i *[**MULIGHED ved EU-tilskud:** artikel 7 i forordning (EU) nr. 1291/2013 om H2020-rammeprogrammet. Artikel 7 fastlægger vilkårene for associering af lande uden for EU med Horisont 2020.**][MULIGHED ved Euratom-tilskud**: Artikel 5 i Rådets forordning (Euratom) nr. 1314/2013 af 16. december 2013 om forsknings- og uddannelsesprogrammet for Det Europæiske Atomenergifællesskab (2014-2018), som komplementerer Horisont 2020 – rammeprogram for forskning og innovation ("**H2020 - forordning nr. 1314/2013 om Euratom-forsknings- og uddannelsesprogrammet**") (EUT L 347 af 20.12.2013, s. 948). Artikel 5 fastlægger vilkårene for associering af lande uden for EU med Horisont 2020.**]*

[35] Hvis den anvisningsberettigede skønner det nødvendigt at give visse brugerkategorier førsteprioritet.

d) andre betingelser:

Adgangsgiveren skal anmode om skriftlig godkendelse fra [Kommissionen][organet] (se artikel 52) ved udvælgelse af brugergrupper, der har brug for ophold ved installationen/installationerne i mere end 3 måneder, medmindre sådanne ophold er omhandlet i bilag 1.

16.1.2 Desuden skal adgangsgiveren:

- *sørge for at udbrede kendskabet til den adgang, der tilbydes i henhold til aftalen, herunder på et dedikeret websted*
- *tilgodese ligestilling i omtalen af adgangen og tage højde for kønsaspektet i definitionen af den støtte, der ydes til brugerne*
- *sikre, at brugerne opfylder aftalens betingelser*
- *sikre, at de forpligtelser, der er angivet i artikel 35, 36, 38 og 46, også gælder for brugerne.**]***

[MULIGHED 2:** Ikke relevant**]

16.2 Regler for virtuel adgang til forskningsinfrastrukturer

***[MULIGHED 1ved virtuel adgang til forskningsinfrastrukturer:** 16.1.1 "**Adgangsgivere**"[36] skal sikre adgang til forskningsinfrastrukturer eller installationer[37] under følgende betingelser:*

a) Beskrivelse af adgangen:

Der skal være gratis virtuel adgang til forskningsinfrastrukturer eller -installationer.

"Virtuel adgang" er fri og gratis adgang via kommunikationsnet til ressourcer, der er nødvendige for at udføre forskning, idet de forskere, der tildeles adgang, ikke skal udpeges.

b) andre betingelser:

*Adgangsgiverens virtuelle adgangstjenester skal underkastes periodisk vurdering, der foretås af et panel af internationale eksperter på området, hvoraf mindst halvdelen skal være uafhængige af modtageren, medmindre andet er angivet i bilag 1.**]***

[MULIGHED 2:** Ikke relevant**]

[36] En "**adgangsgiver**" er en modtager eller tilknyttet tredjepart, der har ansvaret for at sikre adgang til en eller flere forskningsinfrastrukturer eller -installationer eller dele heraf, jf. bilag 1.

[37] En "**installation**" er en del af eller en facilitet i en forskningsinfrastruktur, der kan benyttes separat. En forskningsinfrastruktur består af en eller flere installationer.

16.3 Konsekvenser af manglende overholdelse

[MULIGHED 1, hvis artikel 16.1 og/eller 16.2 finder anvendelse: *Hvis modtageren misligholder sine forpligtelser i henhold til artikel 16.1.1 og 16.2, vil omkostningerne i forbindelse med adgangen ikke være støtteberettigede (se artikel 6), og de vil blive afvist (se artikel 42).*

Hvis modtageren misligholder sine forpligtelser i henhold til artikel 16.1.2, kan tilskuddet blive nedsat (se artikel 43).

*En sådan misligholdelse kan desuden medføre de øvrige foranstaltninger, der er beskrevet i kapitel 6.**]***

[MULIGHED 2: *Ikke relevant**]***

AFSNIT 2 RETTIGHEDER OG FORPLIGTELSER I FORBINDELSE MED FORVALTNING AF TILSKUDDET

ARTIKEL 17 — GENEREL FORPLIGTELSE TIL AT INFORMERE

17.1 Generel forpligtelse til at udlevere oplysninger efter anmodning

Under eller efter gennemførelsen af projektet skal modtageren udlevere relevante oplysninger, så det kan verificeres, om omkostningerne er støtteberettigede, om projektet er gennemført korrekt, og om andre forpligtelser i henhold til aftalen er opfyldt.

17.2 Forpligtelse til at ajourføre relevante oplysninger og til at informere om hændelser og forhold, der kan have indflydelse på aftalen

Modtageren skal sørge for at ajourføre de oplysninger, der opbevares i deltagerportalens modtagerregister (via det elektroniske udvekslingssystem, se artikel 52), herunder navn, adresse, juridiske repræsentanter, selskabsform og organisationstype.

Modtageren skal omgående informere *[Kommissionen] [organet]* om følgende:

a) **hændelser**, der kan have væsentlig indflydelse på eller forsinke gennemførelsen af projektet eller påvirke EU's finansielle interesser, navnlig:

   i) ændringer i modtagerens juridiske, finansielle, tekniske, organisatoriske eller ejendomsretlige situation *[eller tilsvarende ændringer i dennes tilknyttede tredjeparters situation og*

   ii) *ændringer i tilknyttede tredjeparters navn, adresse, selskabsform eller organisationstype]*.

b) **forhold**, der påvirker:

   i) beslutningen om at yde tilskud

ii) opfyldelsen af kravene i aftalen.

17.3 Konsekvenser af manglende overholdelse

Hvis modtageren misligholder sine forpligtelser i henhold til denne artikel, kan tilskuddet blive nedsat (se artikel 43).

En sådan misligholdelse kan desuden medføre de øvrige foranstaltninger, der er beskrevet i kapitel 6.

ARTIKEL 18 — REGISTRERING — STØTTEDOKUMENTATION

18.1 Forpligtelse til at føre registre og opbevare anden støttedokumentation

Modtageren skal – i en periode på *[**MULIGHED 1 som standard**: fem][**MULIGHED 2 ved tilskud med lav værdi**[38]: tre]* år efter udligning af saldoen – føre registre og opbevare anden støttedokumentation som bevis for, at projektet er gennemført korrekt, og at de anmeldte omkostninger er støtteberettigede.

Den skal stille sådanne oplysninger til rådighed efter anmodning (se artikel 17) eller i forbindelse med kontroller, review, revisioner og undersøgelser (se artikel 22).

Hvis der pågår kontroller, review, revisioner, undersøgelser, retssager eller forfølgelse af erstatningskrav i medfør af aftalen (herunder udvidet anvendelse af resultaterne, se artikel 22), skal modtageren føre registre og opbevare anden støttedokumentation indtil udgangen af disse procedurer.

Modtageren skal opbevare originaldokumenterne. Digitale og digitaliserede dokumenter betragtes som originaler, hvis anvendelsen heraf er tilladt efter gældende national lovgivning. *[Kommissionen][Organet]* kan godt acceptere ikke-originale dokumenter, hvis *[den][det]* vurderer, at de er lige så sikre.

18.1.1 Registre og opbevaring af anden støttedokumentation vedrørende den videnskabelige og tekniske gennemførelse

Modtageren skal føre registre og opbevare anden støttedokumentation som bevis for, at projektet videnskabeligt og teknisk er gennemført i overensstemmelse med de godkendte standarder inden for de relevante områder.

18.1.2 Registre og anden dokumentation som bevis for de anmeldte omkostninger

Modtageren skal føre registre og opbevare dokumentation som bevis for de anmeldte omkostninger, navnlig:

[38] Se definitionen i artikel 185 i Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 1268/2012 af 29. oktober 2012 om gennemførelsesbestemmelser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012 om de finansielle regler vedrørende Unionens almindelige budget (EUT L 362 af 31.12.2012, s. 1) ("**gennemførelsesforordning nr. 1268/2012**"): "**Tilskud med lav værdi**" er tilskud, der er mindre end eller lig med 60 000 EUR.

a) ved **faktiske omkostninger**: relevante registre og anden støttedokumentation som bevis for de anmeldte omkostninger, f.eks. kontrakter, underentreprisekontrakter, fakturaer og regnskaber. Desuden skal modtagerens sædvanlige praksis for omkostningsberegning og intern kontrol gøre det muligt at foretage direkte afstemning mellem de anmeldte beløb, de bogførte beløb og beløbene i støttedokumentationen.

b) ved **enhedsomkostninger**: relevante registre og anden støttedokumentation som bevis for antallet af anmeldte enheder. ***[MULIGHED ved tværnational adgang til forskningsinfrastrukturer:*** *Denne dokumentation skal omfatte registrering af brugernes navn og nationalitet og navnet på den institution, de arbejder ved, tillige med arten og omfanget af den adgang, de tildeles.**]*** Modtageren behøver ikke at identificere de pågældende faktiske støtteberettigede omkostninger eller udlevere støttedokumentation (som f.eks. regnskabsopgørelser) som bevis for beløbet pr. enhed.

   Hvad angår **direkte personaleomkostninger, der anmeldes som enhedsomkostninger beregnet i overensstemmelse med modtagerens sædvanlige praksis for omkostningsberegning**, skal modtageren desuden føre relevante registre og opbevare dokumentation som bevis for, at den anvendte praksis for omkostningsberegning opfylder betingelserne i artikel 6.2, punkt A.

   Modtageren *[og tilknyttede tredjeparter]* kan fremsende en attest (udarbejdet i overensstemmelse med bilag 6) til Kommissionen, som viser, at dens sædvanlige praksis for omkostningsberegning opfylder disse betingelser ("**attest for metode**"), og som organet skal godkende. Hvis attesten godkendes, vil omkostninger, der er anmeldt i overensstemmelse med denne metode, ikke blive yderligere kontrolleret, medmindre modtageren har skjult oplysninger i forbindelse med godkendelsen.

c) ved **omkostninger efter fast sats**: relevante registre og opbevaring af anden støttedokumentation som bevis for, at de omkostninger, som den faste sats anvendes på, er støtteberettigede. Modtageren behøver ikke at identificere de pågældende omkostninger eller udlevere støttedokumentation (som f.eks. regnskabsoptegnelser) som bevis for det beløb, der er anmeldt efter en fast sats*[ ][.]*

d) ***[MULIGHED, hvis artikel 5.2 omfatter faste beløb****: ved* ***omkostninger i faste beløb****: relevante registre og opbevare anden støttedokumentation som bevis for, at de tilsvarende opgaver eller dele af projektet er gennemført korrekt som beskrevet i bilag 1. Modtageren behøver ikke at identificere de pågældende faktiske støtteberettigede omkostninger eller udlevere støttedokumentation (som f.eks. regnskabsopgørelser) som bevis for den post, der er anmeldt som et fast beløb.**]***

Hvad angår **personaleomkostninger** (anmeldt som faktiske omkostninger eller på grundlag af enhedsomkostninger), skal modtageren desuden foretage **tidsregistrering**, for så vidt angår antallet af anmeldte timer. Tidsregistreringen skal foregå skriftligt, og den skal godkendes af de personer, der udfører arbejde i forbindelse med projektet, samt af disses ledere mindst en gang om måneden. I fravær af pålidelig registrering af det antal arbejdstimer, der erlægges i forbindelse med projektet, kan *[Kommissionen][organet]*

acceptere anden dokumentation som bevis for det anmeldte antal timer, hvis *[den][det]* vurderer, at denne er tilstrækkeligt sikker.

Hvad angår **personer, der udelukkende udfører arbejde i forbindelse med projektet**, er det som en undtagelse ikke nødvendigt at foretage tidsregistrering, hvis modtageren underskriver en **erklæring**, der bekræfter, at de pågældende personer kun har udført arbejde i forbindelse med projektet.

[MULIGHED, der tilføjes, hvis artikel 14 finder anvendelse:** Hvad angår omkostninger, der anmeldes af tilknyttede tredjeparter (se artikel 14), er det modtageren, der skal opbevare disses originale udgiftsopgørelser og de dermed forbundne attester.**]

18.2 Konsekvenser af manglende overholdelse

Hvis modtageren misligholder sine forpligtelser i henhold til denne artikel, vil utilstrækkeligt begrundede omkostninger ikke være støtteberettigede (se artikel 6) og vil blive afvist (se artikel 42), og tilskuddet kan blive nedsat (se artikel 43).

En sådan misligholdelse kan desuden medføre de øvrige foranstaltninger, der er beskrevet i kapitel 6.

ARTIKEL 19 — AFLEVERING AF PROJEKTLEVERANCER

19.1 Forpligtelse til at aflevere projektleverancer

Modtageren skal aflevere de "**projektleverancer**", der er omhandlet i bilag 1, i overensstemmelse med de frister og betingelser, der er fastsat i bilaget.

19.2 Konsekvenser af manglende overholdelse

Hvis modtageren misligholder sine forpligtelser i henhold til denne artikel, kan *[Kommissionen][organet]* gennemføre de foranstaltninger, der er beskrevet i kapitel 6.

ARTIKEL 20 — RAPPORTERING — BETALINGSANMODNINGER

20.1 Forpligtelse til at indsende rapporter

Modtageren skal indsende de tekniske og økonomiske rapporter til *[Kommissionen][organet]* (se artikel 52). Disse rapporter omfatter anmodningerne om betaling og skal udfærdiges under anvendelse af blanketterne og skabelonerne i det elektroniske udvekslingssystem (se artikel 52).

20.2 Rapporteringsperioder

Projektet er opdelt i følgende "**rapporteringsperioder**":

- RP1: fra måned 1 til måned [X]
[- RP2: fra måned [X+1] til måned [Y]***]***
- RP3: fra måned [Y+1] til måned [Z]

[osv. for andre RP'er]
- afsluttende RP: fra måned [N+1] til [den sidste måned i projektet].]

20.3 Periodiske rapporter — anmodninger om mellemliggende betalinger

Modtageren skal indsende en periodisk rapport senest 60 dage efter udgangen af hver rapporteringsperiode.

Den **periodiske rapport** skal indeholde følgende:

a) en "**periodisk teknisk rapport**" med:

i) en **redegørelse for det arbejde, modtageren har udført**

ii) en **oversigt over fremskridtene** i forhold til projektets mål, herunder de milepæle og projektleverancer, der er defineret i bilag 1.

Rapporten skal indeholde redegørelser for forskellen mellem det arbejde, der forventes udført i henhold til bilag 1, og det arbejde, der faktisk er udført.

Rapporten skal indeholde en detaljeret beskrivelse af udnyttelsen og formidlingen af resultaterne, og hvis dette er påkrævet i henhold til bilag 1, en opdateret "**plan for udnyttelse og formidling af resultaterne**".

Rapporten skal omfatte kommunikationsaktiviteterne[.][ ]

[MULIGHED ved tværnational adgang til forskningsinfrastrukturer: *Rapporten skal specificere adgangsaktiviteten med angivelse af, hvem der sidder i udvælgelseskomitéen, udvælgelsesproceduren, det nøjagtige omfang af den adgang, der tildeles brugergrupperne, en beskrivelse af deres arbejde samt oplysninger om brugerne (herunder navn og nationalitet og navnet på den institution, de arbejder ved)****][MULIGHED ved virtuel adgang til forskningsinfrastrukturer****: Rapporterne skal omfatte en detaljeret beskrivelse af adgangsaktiviteten med statistikker over den virtuelle adgang, der gives i den pågældende periode, herunder adgangens omfang, brugernes geografiske udbredelse og, hvor det er muligt, oplysninger om og/eller statistikker over de videnskabelige resultater (publikationer, patenter etc.), der kan bekræfte anvendelsen af infrastrukturen****]***

iii) Et **resumé**, som *[Kommissionen][organet]* kan offentliggøre.

iv) Besvarelserne i "**spørgeskemaet**" vedrørende gennemførelsen af projektet og dettes økonomiske og samfundsmæssige virkninger, navnlig hvad angår Horisont 2020-relaterede nøgletal og overvågningskrav.

b) en "**periodisk økonomisk rapport**", der indeholder:

i) en "**individuel udgiftsopgørelse**" (se bilag 4) *[fra modtageren og fra hver af de tilknyttede tredjeparter]* for den pågældende rapporteringsperiode.

Den individuelle udgiftsopgørelse skal specificere de støtteberettigede omkostninger (faktiske omkostninger, enhedsomkostninger og omkostninger efter fast sats *[og omkostninger i faste beløb]*, se artikel 6) for hver budgetkategori (se bilag 2).

Modtageren *[og tilknyttede tredjeparter]* skal anmelde alle støtteberettigede omkostninger, herunder faktiske omkostninger, enhedsomkostninger og omkostninger efter fast sats, også selv om de overstiger de beløb, der er angivet i det anslåede budget (se bilag 2). Beløb, der ikke er anmeldt i den individuelle udgiftsopgørelse, vil ikke blive taget i betragtning af *[Kommissionen][organet]*.

Hvis en individuel udgiftsopgørelse ikke indsendes i en given rapporteringsperiode, vil den kunne indgå i den periodiske økonomiske rapport for den følgende rapporteringsperiode.

De individuelle udgiftsopgørelser i den sidste rapporteringsperiode skal også specificere **projektets indtægter** (se artikel 5.3.3).

Modtageren *[og hver af de tilknyttede tredjeparter]* skal **bekræfte**, at:

- de anførte oplysninger er fuldstændige, troværdige og retvisende
- de anmeldte omkostninger er støtteberettigede (se artikel 6)
- omkostningerne kan underbygges ved hjælp af relevante registre og støttedokumentation (se artikel 18), der udleveres efter anmodning (se artikel 17) eller i forbindelse med kontroller, review, revisioner og undersøgelser (se artikel 22)
- hvad angår den sidste rapporteringsperiode: at alle indtægter er anmeldt (se artikel 5.3.3).

ii) en **redegørelse for ressourceanvendelsen** og oplysninger om underentrepriser (se artikel 13) og naturalydelser fra tredjeparter (se artikel 11 og 12) *[fra modtageren og fra hver af de tilknyttede tredjeparter]* i den pågældende rapporteringsperiode

iii) Ikke relevant

iv) en "**periodisk sammenfattende udgiftsopgørelse**" (se bilag 4), der genereres automatisk af det elektroniske udvekslingssystem ***[MULIGHED, hvis artikel 14 finder anvendelse:*** *som konsoliderer de individuelle udgiftsopgørelser vedrørende den pågældende rapporteringsperiode, og]* som – bortset fra i den sidste rapporteringsperiode – omfatter **anmodningen om mellemliggende betalinger**.

20.4 Endelig rapport — anmodning om udligning af saldoen

Ud over den periodiske rapport vedrørende den sidste rapporteringsperiode skal modtageren indsende den endelige rapport senest 60 dage efter den sidste rapporteringsperiode.

Den **endelige rapport** skal indeholde følgende:

a) en "**endelig teknisk rapport**" med et **resumé** til offentliggørelse, som indeholder:

i) en oversigt over resultaterne og over, hvordan de udnyttes og formidles

ii) konklusionerne vedrørende projektet

iii) projektets socioøkonomiske virkninger

b) en "**endelig økonomisk rapport**", der indeholder:

i) en "**endelig sammenfattende udgiftsopgørelse**", der genereres automatisk af det elektroniske udvekslingssystem, som konsoliderer de individuelle udgiftsopgørelser vedrørende alle rapporteringsperioderne, og som omfatter **anmodningen om udligning af saldoen**

ii) en "**attest vedrørende udgiftsopgørelserne**" (udfærdiget i overensstemmelse med bilag 5) *[for modtageren og for hver af de tilknyttede tredjeparter]*, hvis der anmodes om et samlet bidrag på 325 000 EUR eller derover, som bevis for de faktiske omkostninger og enhedsomkostningerne beregnet på grundlag af den sædvanlige praksis for omkostningsberegning (se artikel 5.2 og artikel 6, punkt A).

20.5 Information om afholdte kumulative udgifter

[MULIGHED 1 ved tilskud over 5 mio. EUR med rapporteringsperioder ud over 18 måneder[39]: *Ud over at skulle opfylde de rapporteringskrav, der er angivet ovenfor (artikel 20.1-20.3), skal modtageren senest [31. december][30. november] hvert år underrette [Kommissionen][organet] om de kumulative udgifter, som modtageren har afholdt fra og med projektets startdato.*

*Disse oplysninger er nødvendige med henblik på Kommissionens regnskabsføring og vil ikke blive anvendt til beregning af det endelige tilskudsbeløb.**]***

[MULIGHED 2: *Ikke relevant**]***

20.6 Valuta i udgiftsopgørelserne og omregning til euro

Udgiftsopgørelserne skal udfærdiges i euro.

[39] Skal tilføjes, når der er tale om tilskud på over 5 mio. EUR, der omfatter forfinansieringsbetaling, og hvor rapporteringsperioderne vedrørende mellemliggende betalinger eller udligning af saldoen overstiger 18 måneder.

Hvis modtageren *[eller den tilknyttede tredjepart]* har et regnskab, der er udfærdiget i en anden valuta end euro, skal afholdte udgifter, der er opgjort i andre valutaer, omregnes til euro under anvendelse af gennemsnittet af de dagskurser, der er offentliggjort i *Den Europæiske Unions Tidende*, C-udgaven, for den pågældende rapporteringsperiode.

Hvis der ikke bliver offentliggjort nogen dagskurs i *Den Europæiske Unions Tidende* for den pågældende valuta, skal den omregnes under anvendelse af gennemsnittet af de månedlige regnskabskurser, der er offentliggjort på Kommissionens websted, for den pågældende rapporteringsperiode.

Hvis modtageren *[eller den tilknyttede tredjepart]* har et regnskab, der er udfærdiget i euro, skal afholdte udgifter i andre valutaer omregnes til euro i henhold til dens sædvanlige regnskabspraksis.

20.7 Sprog i rapporterne

Alle rapporter (tekniske og økonomiske rapporter, herunder udgiftsopgørelser) skal affattes på samme sprog som aftalen.

20.8 Konsekvenser af manglende overholdelse

Hvis de indsendte rapporter ikke opfylder kravene i denne artikel, kan *[Kommissionen][organet]* suspendere betalingsfristen (se artikel 47) og iværksætte de øvrige foranstaltninger, der er beskrevet i kapitel 6.

Hvis modtageren misligholder sin forpligtelse til at indsende rapporterne, og hvis den ikke opfylder denne forpligtelse senest 30 dage efter en skriftlig rykker, kan *[Kommissionen][organet]* bringe aftalen til ophør (se artikel 50) eller iværksætte de øvrige foranstaltninger, der er beskrevet i kapitel 6.

ARTIKEL 21 — BETALINGER OG BETALINGSORDNINGER

21.1 Betalinger, der skal foretages

Følgende betalinger skal foretages til modtageren:

- én **forfinansieringsbetaling**

- én eller flere **mellemliggende betalinger** på grundlag af anmodningen/anmodningerne om mellemliggende betaling (se artikel 20) og

- én **udligning af saldoen** på grundlag af anmodningen om udligning af saldoen (se artikel 20).

21.2 Forfinansieringsbetaling — beløb — beløb, der tilbageholdes i garantifonden

[MULIGHED 1 som standard: *Formålet med forfinansieringen er at give modtageren et kontantbeløb at råde over.*

Dette kontantbeløb forbliver EU's ejendom, indtil saldoen udlignes.

*Forfinansieringsbeløbet andrager [**indsæt beløb** (indsæt beløb med bogstaver)] EUR.*

Medmindre artikel 48 finder anvendelse, udbetaler [Kommissionen][organet] forfinansieringsbeløbet til modtageren senest 30 dage efter aftalens ikrafttrædelsesdato (se artikel 58) eller 10 dage inden projektets startdato (se artikel 3), alt efter hvad der kommer sidst.

*[Kommissionen][Organet] tilbageholder et beløb på [**indsæt beløb** (indsæt beløb med bogstaver)] EUR, svarende til 5 % af det maksimale tilskudsbeløb (se artikel 5.1), fra forfinansieringsbeløbet og overfører det til "**garantifonden**".*

***[MULIGHED 2, hvis modtageren er JRC:** [GD'et][Organet] foretager en forfinansieringsbetaling på [**indsæt beløb inklusive de 5 %, der skal betales til garantifonden** (indsæt beløb med bogstaver)] EUR senest 30 dage efter, at JRC har fremsendt en debetnota og efter underskrivelsen af "ordningen".*

*JRC accepterer hermed, at beløbet på [**indsæt beløb: 5 % af tilskudsbeløbet til JRC** (indsæt beløb med bogstaver)] EUR svarende til dets bidrag til garantifonden (se artikel 21.2), overføres af [GD'et][organet]på vegne af Det Fælles Forskningscenter til garantifonden.**]***

21.3 Mellemliggende betalinger — beløb — beregning

De mellemliggende betalinger dækker de støtteberettigede udgifter, der er afholdt i forbindelse med gennemførelsen af projektet i de pågældende rapporteringsperioder.

[Kommissionen][Organet] udbetaler det skyldige beløb til modtageren som mellemliggende betaling, senest 90 dage efter modtagelsen af den periodiske rapport (se artikel 20.3), medmindre artikel 47 eller 48 finder anvendelse.

Udbetalingen er betinget af, at den periodiske rapport godkendes. Godkendelsen af den økonomiske rapport er ikke ensbetydende med en anerkendelse af, at oplysningerne i den overholder reglerne eller er autentiske, fuldstændige eller korrekte.

Det beløb, der skal **betales som mellemliggende betaling**, beregnes af *[Kommissionen][organet]* i følgende trin:

Trin 1 — Anvendelse af refusionssatserne

Trin 2 — Begrænsning til 90 % af det maksimale tilskudsbeløb

21.3.1 Trin 1 — Anvendelse af refusionssatserne

Refusionssatsen/refusionssatserne (se artikel 5.2) finder anvendelse på de støtteberettigede omkostninger (faktiske omkostninger, enhedsomkostninger og omkostninger efter fast sats *[og omkostninger i faste beløb]*, se artikel 6), som modtageren *[og de tilknyttede tredjeparter]* har anmeldt (se artikel 20), og som er godkendt af *[Kommissionen][organet]* (se ovenfor) for den pågældende rapporteringsperiode.

21.3.2 Trin 2 — Begrænsning til 90 % af det maksimale tilskudsbeløb

Det samlede beløb for forfinansiering og mellemliggende betalinger må ikke overstige 90 % af det maksimale tilskudsbeløb, jf. artikel 5.1. Det maksimale beløb for den mellemliggende betaling beregnes som følger:

{90 % af det maksimale tilskudsbeløb (se artikel 5.1)

minus

{forfinansiering og tidligere mellemliggende betalinger}**}**.

21.4 Udligning af saldoen — beløb — beregning — udbetaling af det beløb, der er tilbageholdt i garantifonden

Ved udligning af saldoen godtgøres den resterende del af de støtteberettigede udgifter, som modtageren har afholdt i forbindelse med gennemførelsen af projektet.

Hvis det samlede beløb for tidligere udbetalinger er større end det endelige tilskudsbeløb (se artikel 5.3), sker udligningen af saldoen i form af inddrivelse (se artikel 44).

Hvis det samlede beløb for tidligere udbetalinger er mindre end det endelige tilskudsbeløb, udbetaler *[Kommissionen][organet]* restbeløbet senest 90 dage efter modtagelsen af den endelige rapport (se artikel 20.4), medmindre artikel 47 eller 48 finder anvendelse.

Udbetalingen er betinget af, at den endelige rapport godkendes. Godkendelsen af den økonomiske rapport er ikke ensbetydende med en anerkendelse af, at oplysningerne i den overholder reglerne eller er autentiske, fuldstændige eller korrekte.

Det **beløb, der skal udbetales/inddrives**, beregnes af *[Kommissionen][organet]* ved at trække det samlede beløb, der allerede er udbetalt i form af forfinansiering og eventuelle mellemliggende betalinger, fra det endelige tilskudsbeløb, der er fastsat i overensstemmelse med artikel 5.3:

{endeligt tilskudsbeløb (se artikel 5.3)

minus

{forfinansiering og eventuelle mellemliggende betalinger, der er foretaget}**}**.

Ved udligning af saldoen frigives det beløb, der er tilbageholdt i garantifonden (se ovenfor), og

- hvis saldoen er positiv, får modtageren udbetalt hele det frigivne beløb sammen med saldobeløbet, og

- hvis saldoen er negativ (udligningen tager form af en inddrivelse), trækkes differencen fra det frigivne beløb (se artikel 44.1.2). Hvis det således beregnede beløb

- er positivt, udbetales det til modtageren

- er negativt, inddrives det.

Det beløb, der udbetales, kan dog uden modtagerens samtykke blive modregnet i eventuelle andre beløb, som *[organet,]* Kommissionen eller et *[andet]* forvaltningsorgan skylder denne (under EU's eller Euratoms budget), op til det maksimale EU-tilskud, der er angivet i det anslåede budget for modtagerens vedkommende (se bilag 2).

21.5 Meddelelse om skyldige beløb

Når der foretages udbetalinger, underretter *[Kommissionen][organet]* formelt modtageren om det skyldige beløb med angivelse af, om der er tale om en mellemliggende betaling eller udligning af saldoen.

Ved udligning af saldoen specificeres det endelige tilskudsbeløb i meddelelsen.

Ved nedsættelse af tilskuddet eller inddrivelse af uretmæssigt udbetalte beløb vil der forud for meddelelsen blive gennemført en kontradiktorisk procedure, jf. artikel 43 og 44.

21.6 Betalingsvaluta

[Kommissionen][Organet] foretager alle betalinger i euro.

21.7 Betalinger til modtageren

Betalinger skal foretages til modtageren.

Betalinger frigør *[Kommissionen][organet]* fra *[dens][dets]* betalingsforpligtelse.

21.8 Bankkonto til indbetalinger

***[MULIGHED 1 som standard:** Alle betalinger indsættes på følgende bankkonto:*

Bankens navn: [...]
Kontohavers fulde navn: [...]
Fuldstændigt kontonummer (inkl. bankkoder): [...]
*[IBAN-kode: [...]][40]**]***

[MULIGHED 2, hvis modtageren er JRC:** Alle betalinger foretages, i overensstemmelse med Kommissionens regnskabsregler for intern fakturering, fra [GD'ets][organets]operationelle budgetmidler til JRC's LEF-nummer (Legal Entity File) med angivelse af nummeret på indtægtsordren. JRC indsender en debetnota for hver betaling (herunder forfinansiering).**]

21.9 Omkostninger ved betalingsoverførsler

[40] BIC- eller SWIFT-koden bruges i lande, hvor der ikke anvendes IBAN-kode.

Omkostningerne ved betalingsoverførsler fordeles som følger:

- *[Kommissionen][organet]* bærer de omkostninger ved betalingsoverførsler, der opkræves af *[dens][dets]* bank

- Modtageren bærer de omkostninger ved betalingsoverførsler, der opkræves af dennes bank

- Den part, der er skyld i, at en overførsel skal gentages, bærer alle omkostningerne i forbindelse hermed.

21.10 Betalingsdato

Betalinger fra *[Kommissionen][organet]* anses for at have fundet sted på den dato, hvor kontoen debiteres for beløbet.

21.11 Konsekvenser af manglende overholdelse

21.11.1 ***[MULIGHED 1 som standard:*** *Hvis [Kommissionen][organet] ikke foretager betaling inden for den fastsatte frist (se ovenfor), har modtageren ret til at beregne* ***morarenter*** *til den sats, som Den Europæiske Centralbank (ECB) anvender i forbindelse med sine vigtigste refinansieringstransaktioner i euro ("referencesatsen"), forhøjet med tre og et halvt procentpoint. Referencesatsen er den sats, der er gældende på den første dag i den måned, hvor betalingsfristen udløber, som offentliggjort i Den Europæiske Unions Tidende, C-udgaven.*

Hvis morarenterne er lavere end eller lig med 200 EUR, udbetales de kun til modtageren, hvis der indgives en anmodning herom senest to måneder efter modtagelsen af den forsinkede betaling.

Der udbetales ikke morarenter, hvis modtageren er en EU-medlemsstat (herunder regionale og lokale myndigheder eller andre offentlige instanser, der handler på vegne af en medlemsstat i forbindelse med denne aftale).

Suspension af betalingsfristen eller af betalinger (se artikel 47 og 48) betragtes ikke som forsinket betaling.

Eventuelle morarenter dækker perioden fra dagen efter forfaldsdatoen (se ovenfor) og frem til og med den dato, hvor der sker betaling.

*Eventuelle morarenter tages ikke i betragtning ved beregningen af det endelige tilskudsbeløb.**]***

[MULIGHED 2, hvis modtageren er JRC: *Ikke relevant**]***

21.11.2 Ikke relevant

ARTIKEL 22 — KONTROL, REVIEW, REVISION, OG UNDERSØGELSER — UDVIDET ANVENDELSE AF RESULTATERNE

22.1 Kontrol, review, revision og undersøgelser foretaget af *[organet og]* Kommissionen

22.1.1. Ret til at udføre kontrol

[Organet eller] Kommissionen kontrollerer, enten under gennemførelsen af projektet eller efterfølgende, at dette gennemføres korrekt, og at forpligtelserne overholdes i henhold til aftalen, og vurderer i den forbindelse projektleverancer og rapporter.

Til dette formål kan *[organet eller]* Kommissionen få hjælp af eksterne personer eller organer.

[Organet eller] Kommissionen kan desuden bede om yderligere oplysninger i overensstemmelse med artikel 17.

Oplysningerne skal være korrekte, nøjagtige og fuldstændige og i det ønskede format, evt. elektronisk.

22.1.2. Ret til at udføre review

[Organet eller] Kommissionen udfører, enten under gennemførelsen af projektet eller efterfølgende, review af, at dette gennemføres korrekt (herunder vurdering af projektleverancer og rapporter), at forpligtelserne overholdes i henhold til aftalen, og at projektet fortsat har videnskabelig eller teknologisk relevans.

Review kan påbegyndes op til to år efter udligning af saldoen. Modtageren underrettes formelt om revisioner, og de betragtes som påbegyndt på datoen for den formelle meddelelse.

Hvis reviewet gennemføres over for en tredjepart (se artikel 10 til 16), skal modtageren oplyse denne om det.

[Organet eller] Kommissionen kan udføre review direkte (med brug af sit eget personale) eller indirekte (ved hjælp af eksterne personer eller organer, som er udpeget til at foretage review). *[Organet eller]* Kommissionen informerer modtageren om denne persons eller dette organs identitet. Den har ret til at gøre indvendinger imod udpegelsen for at beskytte sine forretningshemmeligheder.

Modtageren skal inden tidsfristens udløb indsende eventuelle informationer og data i tillæg til de allerede afleverede projektleverancer og rapporter (herunder oplysninger om ressourceanvendelse).

Modtageren kan blive anmodet om at deltage i møder, herunder møder med eksterne sagkyndige.

I forbindelse med review **på stedet** skal modtageren give adgang til sine anlægsområder og lokaler, herunder for eksterne personer eller organer, og sørge for, at de ønskede oplysninger er tilgængelige.

Oplysningerne skal være korrekte, nøjagtige og fuldstændige og i det ønskede format, evt. elektronisk.

På grundlag af review-resultaterne udarbejdes der en "**review-rapport**".

[Organet eller] Kommissionen underretter formelt modtageren om udkastet til review-rapporten, og denne har 30 dage til formelt at fremsætte bemærkninger ("**kontradiktorisk review-procedure**").

Review (herunder review-rapporter) gennemføres på det sprog, aftalen er udformet på.

22.1.3. Ret til at udføre revision

[Organet eller] Kommissionen kan, enten under gennemførelsen af projektet eller efterfølgende, foretage revision for at konstatere, om det gennemføres korrekt, og om forpligtelserne overholdes i henhold til aftalen.

Revisioner kan påbegyndes op til to år efter udligning af saldoen. Modtageren underrettes formelt om revisioner, og de betragtes som påbegyndt på datoen for den formelle meddelelse.

Hvis revisionen gennemføres over for en tredjepart (se artikel 10 til 16), skal modtageren oplyse denne om det.

[Organet eller] Kommissionen kan udføre revisioner direkte (med brug af sit eget personale) eller indirekte (ved hjælp af eksterne personer eller organer, som er udpeget til at foretage review). *[Organet eller]* Kommissionen informerer modtageren om denne persons eller dette organs identitet. Den har ret til at gøre indvendinger imod udpegelsen for at beskytte sine forretningshemmeligheder.

Modtageren skal inden tidsfristens udløb indsende eventuelle informationer (herunder fuldstændige regnskaber, individuelle lønopgørelser og andre personlige oplysninger), der kan godtgøre, at aftalen overholdes.

I forbindelse med revision **på stedet** skal modtageren give adgang til sine anlægsområder og lokaler, herunder for eksterne personer eller organer, og sørge for, at de ønskede oplysninger er tilgængelige.

Oplysningerne skal være korrekte, nøjagtige og fuldstændige og i det ønskede format, evt. elektronisk.

På grundlag af revisionsresultaterne udarbejdes der et "**udkast til revisionsrapport**".

[Organet eller] Kommissionen underretter formelt modtageren om udkastet til revisionsrapporten, og denne har 30 dage til formelt at fremsætte bemærkninger

("**kontradiktorisk revisionsprocedure**"). Denne frist kan af *[organet eller]* Kommissionen forlænges i velbegrundede tilfælde.

I den "**endelige revisionsrapport**" tages der hensyn til modtagerens bemærkninger. Modtageren bliver formelt underrettet om rapporten.

Revisioner (herunder revisionsrapporter) gennemføres på det sprog, aftalen er udformet på.

[Organet eller] Kommissionen har også ret til adgang til modtagerens lovpligtige dokumentation i forbindelse med den periodiske vurdering af enhedsomkostninger og omkostninger efter fast sats *[eller omkostninger i faste beløb]*.

22.2 Undersøgelser foretaget af Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF)

Ifølge forordning nr. 883/2013[41] og nr. 2185/96[42] (og i overensstemmelse med deres bestemmelser og procedurer) kan Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF), når som helst under gennemførelsen af projektet eller efterfølgende, foretage undersøgelser, herunder kontroller og inspektioner på stedet, for at fastslå, om der i forbindelse med det støttede projekt er blevet begået svig, korruption eller anden ulovlig virksomhed, som berører EU's finansielle interesser.

22.3 Kontroller og revisioner foretaget af Den Europæiske Revisionsret

Ifølge artikel 287 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) og artikel 161 i finansforordning nr. 966/2012[43] kan Den Europæiske Revisionsret, når som helst under gennemførelsen af projektet eller efterfølgende, foretage revisioner.

Revisionsretten har ret til adgang med henblik på kontrol og revision.

22.4 Kontrol, review, revision og undersøgelser i internationale organisationer

***[MULIGHED 1 vedrørende internationale organisationer**: I overensstemmelse med de finansielle bestemmelser har Den Europæiske Union, herunder Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF) og Den Europæiske Revisionsret, ret til at udføre kontrol, review, revision og undersøgelser, også på stedet.*

Denne artikel bliver anvendt i overensstemmelse med eventuelle specifikke aftaler indgået i denne forbindelse mellem den internationale organisation og Den Europæiske Union.]

---

[41] Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) nr. 883/2013 af 11. september 2013 om undersøgelser, der foretages af Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF) og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1073/1999 og Rådets forordning (Euratom) nr. 1074/1999 (EUT L 248 af 18.9.2013, s. 1).

[42] Rådets Forordning (Euratom, EF) nr. 2185/1996 af 11. november 1996 om Kommissionens kontrol og inspektion på stedet med henblik på beskyttelse af De Europæiske Fællesskabers finansielle interesser mod svig og andre uregelmæssigheder (EFT L 292 af 15.11.1996, s. 2).

[43] Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012 af 25. oktober 2012 om de finansielle regler vedrørende Unionens almindelige budget og om ophævelse af Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002 (EUT L 298 af 26.10.2012, s. 1).

[MULIGHED 2:** Ikke relevant**]

22.5 Konsekvenser af resultaterne af kontroller, review, revisioner og undersøgelser — udvidet anvendelse af resultaterne

22.5.1. Resultater vedrørende dette tilskud

Resultater af kontroller, review, revisioner elle r undersøgelser udført i forbindelse med dette tilskud kan føre til afvisning af ikke-støtteberettigede omkostninger (se artikel 42), nedsættelse af tilskudsbeløbet (se artikel 43), inddrivelse af uretmæssigt udbetalte beløb (se artikel 44) eller et af de øvrige projekter, som er beskrevet i kapitel 6.

Afvisning af omkostninger eller nedsættelse af tilskuddet efter udligning af saldoen medfører udbetaling af et ændret endeligt tilskudsbeløb (se artikel 5.4).

Resultaterne af kontroller, review, revisioner eller undersøgelser kan føre til en anmodning om ændring, der betyder ændring af bilag 1 (se artikel 55).

Hvis der i kontroller, review, revisioner eller undersøgelser findes systemiske eller tilbagevendende fejl, uregelmæssigheder, svig eller overtrædelser af forpligtelser, kan det desuden få konsekvenser for andre tilskud bevilget af EU eller Euratom under lignende omstændigheder ("**udvidelse af resultaterne vedrørende dette tilskud til andre tilskud**").

Derudover kan resultater af en OLAF-undersøgelse føre til strafferetlig forfølgning i henhold til national lovgivning.

22.5.2 Resultater vedrørende andre tilskud

[Organet eller] Kommissionen kan udvide resultaterne vedrørende andre tilskud til at gælde dette tilskud ("**udvidelse af resultaterne vedrørende andre tilskud til dette tilskud**"),

a) hvis det konstateres, at modtageren, i forbindelse med andre EU- eller Euratom-tilskud bevilget under lignende omstændigheder, har begået systemiske eller tilbagevendende fejl, uregelmæssigheder, svig eller overtrædelser af forpligtelser, der kan have væsentlig indflydelse på dette tilskud,

b) og modtageren bliver formelt underrettet om disse resultater og får en liste over de tilskud, der berøres af resultaterne, senest to år efter udligning af saldoen for tilskuddet.

Udvidelsen af resultaterne kan medføre afvisning af omkostninger (se artikel 42), nedsættelse af tilskudsbeløbet (se artikel 43), inddrivelse af uretmæssigt udbetalte beløb (se artikel 44), suspension af betalinger (se artikel 48), suspension af projektets gennemførelse (se artikel 49) eller ophævelse (se artikel 50).

22.5.3 Procedure

[Organet eller] Kommissionen underretter formelt modtageren om de systemiske eller tilbagevendende fejl og sin hensigt om at udvide revisionsresultaterne, og giver modtageren listen over de tilskud, der berøres af resultaterne.

22.5.3.1 Hvis resultaterne angår **omkostningers støtteberettigelse**, vil den formelle meddelelse indeholde:

a) en opfordring til at fremsætte bemærkninger til listen over tilskud, der berøres af resultaterne

b) en anmodning om at indsende **reviderede udgiftsopgørelser** for alle de berørte tilskud

c) **korrektionssatsen for ekstrapolering**, som er fastsat af *[organet eller]* Kommissionen ud fra de systemiske eller tilbagevendende fejl, og som skal bruges til at beregne de beløb, der skal afvises, hvis modtageren:

   i) ikke mener, at indsendelse af reviderede udgiftsopgørelser er mulig eller kan lade sig gøre i praksis, eller

   ii) ikke indsender reviderede udgiftsopgørelser.

Modtageren har 90 dage fra modtagelsen af meddelelsen til at afgive bemærkninger, indsende udgiftsopgørelser eller foreslå en velunderbygget **alternativ korrektionsmetode**. Denne frist kan af *[organet eller]* Kommissionen forlænges i velbegrundede tilfælde.

[Organet eller] Kommissionen kan herefter indlede en afvisningsprocedure i henhold til artikel 42 på grundlag af:

- de reviderede udgiftsopgørelser, hvis de er godkendt,

- de foreslåede alternative korrektionsmetoder, hvis de er accepteret,

eller

- den oprindeligt anmeldte korrektionssats for ekstrapolering, hvis den ikke modtager nogen bemærkninger eller reviderede udgiftsopgørelser, ikke accepterer bemærkningerne eller de foreslåede alternative korrektionsmetoder eller ikke godkender de reviderede udgiftsopgørelser.

22.5.3.2 Hvis resultaterne angår **væsentlige fejl, uregelmæssigheder, svig eller alvorlig misligholdelse af forpligtelserne** vil den formelle meddelelse indeholde:

a) en opfordring til at fremsætte bemærkninger om listen over tilskud, der berøres af resultaterne

b) den faste sats, som *[organet eller]* Kommissionen vil benytte i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet.

Modtageren har 90 dage fra modtagelsen af meddelelsen til at fremsætte bemærkninger eller foreslå en velunderbygget alternativ fast sats.

[Organet eller] Kommissionen kan herefter indlede en afvisningsprocedure i henhold til artikel 43 på grundlag af:

- den foreslåede alternative faste sats, hvis den er accepteret,

eller

- den oprindeligt bekendtgjorte faste sats, hvis den ikke modtager nogen bemærkninger eller ikke accepterer bemærkningerne eller den foreslåede alternative faste sats.

22.6 Konsekvenser af manglende overholdelse

Hvis modtageren misligholder sine forpligtelser i henhold til denne artikel, vil eventuelle utilstrækkeligt begrundede omkostninger ikke være støtteberettigede (se artikel 6) og blive afvist (se artikel 42).

En sådan misligholdelse kan desuden medføre de øvrige foranstaltninger, der er beskrevet i kapitel 6.

ARTIKEL 23 — EVALUERING AF PROJEKTETS VIRKNING

23.1 Ret til at evaluere virkningen af projektet

[Organet eller] Kommissionen kan gennemføre foreløbige og endelige evalueringer af projektets virkning sammenholdt med formålet med *[EU-programmet][Euratomprogrammet]*.

Evalueringerne kan påbegyndes i løbet af gennemførelsen af projektet og op til *[**MULIGHED 1 som standard**: fem][**MULIGHED 2 ved tilskud med lav værdi**: tre]* år efter udligning af saldoen. Evalueringen anses for at begynde på datoen for den formelle underretning af modtageren.

[Organet eller] Kommissionen kan foretage disse evalueringer direkte (med brug af sit eget personale) eller indirekte (ved hjælp af eksterne personer eller organer, som er udpeget til at foretage evaluering).

Modtageren skal fremskaffe de oplysninger, der er relevante for evalueringen af projektets virkning, herunder information i elektronisk format.

23.2 Konsekvenser af manglende overholdelse

Hvis modtageren misligholder sine forpligtelser i henhold til denne artikel, kan *[Kommissionen][organet]* gennemføre de foranstaltninger, der er beskrevet i kapitel 6.

AFSNIT 3 RETTIGHEDER OG FORPLIGTELSER I FORBINDELSE MED BAGGRUNDSVIDEN OG RESULTATER

UNDERAFSNIT 1 GENERELT

ARTIKEL 23a — F ORVALTNING AF INTELLEKTUEL EJENDOMSRET

23a.1 Forpligtelse til at træffe foranstaltninger til gennemførelse af Kommissionens henstilling om forvaltning af intellektuel ejendomsret ved videnoverførsel

Hvis modtageren er et universitet eller en anden offentlig forskningsinstitution, skal den sørge for at anvende de principper, der er fastlagt i punkt 1 og 2 i den kodeks, som er bilag til Kommissionens henstilling om forvaltning af intellektuel ejendom ved videnoverførsel[44].

Dette ændrer ikke ved de forpligtelser, der er fastlagt i underafsnit 2 og 3 i dette afsnit.

Modtageren skal sikre sig, at forskere og tredjeparter, der deltager i projektet, kender til disse forpligtelser.

23a.2 Konsekvenser af manglende overholdelse

Hvis modtageren misligholder sine forpligtelser i henhold til denne artikel, kan *[Kommissionen][organet]* gennemføre de foranstaltninger, der er beskrevet i kapitel 6.

UNDERAFSNIT 2 — RETTIGHEDER OG FORPLIGTELSER MED HENSYN TIL BAGGRUNDSVIDEN

ARTIKEL 24 — AFTALE OM BAGGRUNDSVIDEN

[MULIGHED 1, hvis en mulighed under artikel 25.5 finder anvendelse: 24.1 Aftale om baggrundsviden

Modtageren skal (skriftligt) definere og indgå aftale om projektets bagvedliggende baggrundsviden.

*"**Baggrundsviden**" omfatter alle data, al ekspertviden og al information uanset form og karakter (håndgribelig eller ej), herunder alle rettigheder, bl.a. intellektuelle ejendomsrettigheder,*

a) som indehaves af modtagerne før tiltrædelsen af aftalen

b) og som er nødvendige for at gennemføre projektet.

24.2 Konsekvenser af manglende overholdelse

[44] Kommissionens henstilling C (2008) 1329 af 10.4.2008 om forvaltning af intellektuel ejendom ved videnoverførsel og den kodeks for universiteter og andre offentlige forskningsinstitutioner, som er bilag til denne henstilling.

Hvis modtageren misligholder sine forpligtelser i henhold til denne artikel, kan tilskuddet blive nedsat (se artikel 43).

En sådan misligholdelse kan desuden medføre de øvrige foranstaltninger, der er beskrevet i kapitel 6.]

***[MULIGHED 2:** Ikke relevant]*

ARTIKEL 25 — ADGANGSRETTIGHEDER TIL BAGGRUNDSVIDEN

25.1 Udøvelse af adgangsrettigheder — frafald af adgangsrettigheder — ingen underlicensering

For at kunne udøve adgangsrettigheder skal der først skriftligt anmodes om det ("**anmodning om adgang**").

"**Adgangsrettigheder**" betyder retten til at anvende resultater eller baggrundsviden i henhold til de vilkår og betingelser, der er fastlagt i aftalen.

Frafald af adgangsrettigheder er kun gyldig i skriftlig form.

Medmindre andet er aftalt, omfatter adgangsrettigheder ikke retten til underlicensering.

25.2 Adgangsrettigheder for andre modtagere med det formål at lade dem udføre deres egne opgaver i forbindelse med projektet

Ikke relevant

25.3 Adgangsrettigheder for andre modtagere med det formål at lade dem udnytte deres egne resultater

Ikke relevant

25.4 Adgangsrettigheder for tilknyttede enheder

Ikke relevant

25.5 Adgangsrettigheder for tredjepart

***[MULIGHED 1d ved tværnational adgang til forskningsinfrastrukturer:** Adgangsgiveren skal give brugerne gebyrfri adgang til sin baggrundsviden i det omfang, det er nødvendigt for gennemførelsen af projektet, medmindre adgangen er underlagt juridiske restriktioner eller begrænsninger, herunder sådanne som følger af tredjeparters (herunder personales) rettigheder.*

Adgangsgiveren skal snarest muligt informere brugerne om enhver restriktion, som i væsentlig grad påvirker tildelingen af adgangsrettigheder.]

[MULIGHED 2:** Ikke relevant**]

25.6 Konsekvenser af manglende overholdelse

Hvis modtageren misligholder sine forpligtelser i henhold til denne artikel, kan tilskuddet blive nedsat (se artikel 43).

En sådan misligholdelse kan desuden medføre de øvrige foranstaltninger, der er beskrevet i kapitel 6.

UNDERAFSNIT 3 RETTIGHEDER OG FORPLIGTELSER MED HENSYN TIL RESULTATER

ARTIKEL 26 — EJENDOMSRET TIL RESULTATER

26.1 Ejendomsret for den modtager, som skaber resultaterne

Modtageren ejer de resultater, den skaber.

"**Resultater**" omfatter ethvert output (håndgribeligt eller ej) af projektet, som skabes i forbindelse med projektet. Det gælder f.eks. data, viden og informationer, der stammer fra projektet, uanset deres form eller karakter, og uanset om de kan beskyttes eller ej, samt eventuelle tilknyttede rettigheder, herunder intellektuelle ejendomsrettigheder.

26.2 Fælles ejendomsret for flere modtagere

Ikke relevant

26.3 Tredjeparters (herunder personales) rettigheder

Hvis tredjeparter (herunder personale) kan påberåbe sig rettigheder til resultaterne, skal modtageren sørge for at overholde sine forpligtelser i henhold til aftalen.

Hvis en tredjepart skaber resultater, skal modtageren indhente alle de rettigheder (overdragelser, tilladelser eller andet) fra tredjeparten, som er nødvendige for at overholde sine forpligtelser på samme måde, som hvis resultaterne blev skabt af modtageren selv.

Hvis det er umuligt at indhente rettighederne, skal modtageren afstå fra at bruge tredjeparten til at skabe resultaterne.

26.4 *[EU's][Euratoms][Organets]* ejendomsret med henblik på at beskytte resultater

26.4.1 *[EU][Euratom][Organet]* kan med modtagerens samtykke overtage ejendomsretten til resultaterne for at beskytte dem, hvis en modtager har til hensigt at formidle resultaterne uden at beskytte dem i op til fire år efter den periode, der er fastsat i artikel 3. En sådan overdragelse kan dog ikke finde sted i følgende tilfælde:

a) Hvis den manglende beskyttelse skyldes, at det er umuligt, urimeligt eller uberettiget (under de givne omstændigheder) at beskytte resultaterne.

b) Hvis den manglende beskyttelse skyldes, at der ikke er noget potentiale for kommerciel eller industriel udnyttelse af resultaterne.

c) Hvis modtageren har til hensigt at overdrage resultaterne til en tredjepart, der er etableret i en EU-medlemsstat eller et associeret land[45], og denne tredjepart vil beskytte resultaterne.

Inden resultaterne formidles, og medmindre et af de forhold, der er beskrevet i punkterne a), b) og c) ovenfor, er gældende, skal modtageren formelt underrette *[Kommissionen][organet]* og ved samme lejlighed oplyse *[den][det]* om eventuelle grunde til at nægte samtykke. Modtagere kan kun afvise samtykke, hvis de kan påvise, at det vil gøre betydelig skade på deres berettigede interesser.

Hvis *[Kommissionen][organet]* beslutter at overtage ejendomsretten, skal *[den][det]* formelt underrette modtageren om det inden 45 dage efter modtagelsen af meddelelsen.

Der må ikke finde nogen formidling vedrørende resultaterne sted inden udgangen af denne periode, eller, hvis *[Kommissionen][organet]* tager en positiv beslutning, inden *[den][det]* har taget de nødvendige skridt til at beskytte resultaterne.

26.4.2 *[EU][Euratom][Organet]* kan med modtagerens samtykke overtage ejendomsretten til resultaterne for at beskytte dem, hvis en modtager har til hensigt at formidle resultaterne uden at beskytte dem eller ikke at søge at forlænge beskyttelsen i op til fire år efter den periode, der er fastsat i artikel 3. En sådan overdragelse kan dog ikke finde sted i følgende tilfælde:

a) Hvis beskyttelsen opgives, fordi der ikke er noget potentiale for kommerciel eller industriel udnyttelse af resultaterne.

b) Hvis en forlængelse ikke ville være berettiget under de givne omstændigheder.

Hvis modtageren har til hensigt at ophøre med at beskytte resultaterne eller at undlade at søge om forlængelse af beskyttelsen, skal den, medmindre et af de forhold, der er beskrevet i punkterne a) og b) ovenfor, er gældende, formelt underrette *[Kommissionen][organet]* om dette, mindst 60 dage inden beskyttelsen bortfalder, eller forlængelsen ikke længere er mulig, og ved samme lejlighed oplyse *[Kommissionen][organet]* om eventuelle grunde til at nægte samtykke. Modtageren kan kun afvise samtykke, hvis den kan påvise, at det vil gøre betydelig skade på vedkommendes berettigede interesser.

[45] Se definitionen i artikel 2.1, stk. 3, i forordning (EU) nr. 1290/2013 om regler for deltagelse: "**associeret land**" er et tredjeland, der er part i en international aftale indgået med Unionen som fastsat i *[**MULIGHED 1 ved EU-tilskud:** artikel 7 i forordning (EU) nr. 1291/2013 om H2020-rammeprogrammet. Artikel 7 fastlægger vilkårene for associering af lande uden for EU med Horisont 2020.**][MULIGHED 2 ved Euratom-tilskud**: Artikel 5 i Rådets forordning (Euratom) nr. 1314/2013 af 16. december 2013 om forsknings- og uddannelsesprogrammet for Det Europæiske Atomenergifællesskab (2014-2018), som komplementerer Horisont 2020 – rammeprogram for forskning og innovation ("**H2020 - forordning nr. 1314/2013 om Euratom-forsknings- og uddannelsesprogrammet**") (EUT L 347 af 20.12.2013, s. 948). Artikel 5 fastlægger vilkårene for associering af lande uden for EU med Horisont 2020.**]*

Hvis *[Kommissionen][organet]* beslutter at overtage ejendomsretten, skal *[den][det]* formelt underrette modtageren om det inden 45 dage efter modtagelsen af meddelelsen.

26.5 Konsekvenser af manglende overholdelse

Hvis modtageren misligholder sine forpligtelser i henhold til denne artikel, kan tilskuddet blive nedsat (se artikel 43).

En sådan misligholdelse kan desuden medføre de øvrige foranstaltninger, der er beskrevet i kapitel 6.

ARTIKEL 27 — BESKYTTELSE AF RESULTATER — EU-FINANSIERINGENS SYNLIGHED

27.1 Forpligtelse til beskyttelse af resultaterne

Modtageren skal undersøge mulighederne for at beskytte sine resultater og skal beskytte dem i tilstrækkelig grad, i en passende periode og med tilstrækkelig geografisk dækning,

a) hvis resultaterne med rimelighed kan forventes at blive udnyttet kommercielt eller industrielt,

b) og hvis det er muligt, rimeligt og berettiget (under de givne omstændigheder).

Når modtageren beslutter sig med hensyn til beskyttelse, skal den tage sine egne legitime interesser i betragtning.

27.2 *[EU's][Euratoms][Organets]* ejendomsret med henblik på at beskytte resultaterne

Hvis modtageren har til hensigt ikke at beskytte resultaterne, at opgive beskyttelsen af dem eller at undlade at søge om forlængelse af beskyttelsen, kan *[EU][Euratom][organet]* – under visse betingelser (se artikel 26.4) – overtage ejendomsretten for at sikre deres (fortsatte) beskyttelse.

27.3 Information om EU-finansiering

Ansøgninger om beskyttelse af resultaterne, herunder patentansøgninger indgivet af eller på vegne af modtageren, skal, medmindre *[Kommissionen][organet]* anmoder om eller accepterer noget andet, eller medmindre det er umuligt, indeholde følgende sætning:

> "Projektet, som danner baggrund for denne ansøgning, har modtaget tilskud gennem *[Den Europæiske Unions Horisont 2020-program for forskning og innovation][Euratomprogrammet for forskning og uddannelse 2014-2018]* med tilskudsaftalenr. [nummer]".

27.4 Konsekvenser af manglende overholdelse

Hvis modtageren misligholder sine forpligtelser i henhold til denne artikel, kan tilskuddet blive nedsat (se artikel 43).

En sådan misligholdelse kan desuden medføre de øvrige foranstaltninger, der er beskrevet i kapitel 6.

ARTIKEL 28 — UDNYTTELSE AF RESULTATERNE

28.1 Forpligtelse til udnyttelse af resultaterne

Modtageren skal i op til fire år efter den periode, der er fastsat i artikel 3, tage skridt til at sikre "**udnyttelsen**" af sine resultater (enten direkte eller indirekte, særligt gennem overdragelse eller licensering, se artikel 30) ved at:

a) anvende dem i yderligere forskningsaktiviteter (uden for projektet)

b) udvikle, skabe eller markedsføre et produkt eller en proces

c) skabe eller levere en tjenesteydelse

d) eller bruge dem i standardiseringsaktiviteter.

[MULIGHED ved supplerende udnyttelsesforpligtelser, hvis sådanne er omfattet af arbejdsprogrammet: *Desuden skal modtageren overholde de supplerende udnyttelsesforpligtelser, som er fastlagt i bilag 1, i op til fire år efter den periode, der er fastsat i artikel 3.**]***

Dette ændrer ikke sikkerhedsforpligtelserne i artikel 37, som stadig gælder.

28.2 Resultater, der kan bidrage til europæiske eller internationale standarder — information om EU-finansiering

[MULIGHED ved resultater, der kan bidrage til standarder, hvis sådanne er omfattet af arbejdsprogrammet: *Hvis resultaterne med rimelighed kan forventes at bidrage til europæiske eller internationale standarder, skal modtageren oplyse [Kommissionen][organet] om det op til fire år efter den periode, der er fastsat i artikel 3.* ***]***

Hvis resultaterne indarbejdes i en standard, skal modtageren, medmindre *[Kommissionen][organet]* anmoder om eller accepterer noget andet, eller medmindre det er umuligt, bede standardiseringsorganet indføje følgende sætning i (informationen om) standarden:

> "Resultaterne, som er indarbejdet i denne standard, har modtaget tilskud gennem *[Den Europæiske Unions Horisont 2020-program for forskning og innovation][Euratomprogrammet for forskning og uddannelse 2014-2018]* med tilskudsaftalenr. [nummer]".

28.3 Konsekvenser af manglende overholdelse

Hvis modtageren misligholder sine forpligtelser i henhold til denne artikel, kan tilskuddet blive nedsat (se artikel 43).

En sådan misligholdelse kan desuden medføre de øvrige foranstaltninger, der er beskrevet i kapitel 6.

ARTIKEL 29 — FORMIDLING AF RESULTATERNE — FRI ADGANG — EU-FINANSIERINGENS SYNLIGHED

29.1 Forpligtelse til at formidle resultaterne

Medmindre det strider mod dens legitime interesser, skal modtageren så hurtigt som muligt "**formidle**" sine resultater ved at offentliggøre dem med passende midler (andre end dem, der følger af at beskytte eller udnytte resultaterne), herunder i videnskabelige publikationer (i enhver form).

[MULIGHED ved supplerende formidlingsforpligtelser, hvis sådanne er omfattet af arbejdsprogrammet: *Desuden skal modtageren overholde de supplerende formidlingsforpligtelser, som er fastlagt i bilag 1.**]***

[MULIGHED ved supplerende formidlingsforpligtelser for interoperabilitet, hvis sådanne er omfattet af arbejdsprogrammet: *Desuden skal modtageren i op til fire år efter den periode, der er fastsat i artikel 3, formidle eventuelle tekniske specifikationer vedrørende resultaterne, som er nødvendige for interoperabilitet.**]***

[MULIGHED ved supplerende formidlingsforpligtelser for grænseoverskridende interoperabilitet, hvis sådanne er omfattet af arbejdsprogrammet: *Desuden skal modtageren i op til fire år efter den periode, der er fastsat i artikel 3, formidle de projektleverancer, der vedrører grænseoverskridende interoperabilitet (se bilag 1), og eventuelle resultater, der er nødvendige for grænseoverskridende interoperabilitet (særligt fælles tekniske specifikationer og softwarekomponenter).**]***

Dette ændrer ikke ved forpligtelsen til at beskytte resultaterne i artikel 27, tavshedspligten i artikel 36, sikkerhedsforpligtelserne i artikel 37 eller forpligtelserne til at beskytte personoplysninger i artikel 39, som alle stadig gælder.

Hvis modtageren har til hensigt ikke at beskytte sine resultater, kan den under særlige omstændigheder (se artikel 26.4.1) være nødt til formelt at underrette *[Kommissionen][organet]*, inden formidlingen finder sted.

29.2 Fri adgang til videnskabelige publikationer

Modtageren skal sikre fri adgang (gratis onlineadgang for alle brugere) til alle videnskabelige peer-review-publikationer, som vedrører resultaterne.

I særdeleshed skal modtageren:

a) hurtigst muligt og senest ved offentliggørelsen aflevere en maskinlæsbar elektronisk kopi af den offentliggjorte udgave eller det endelige peer-review-manuskript, som er blevet godkendt til offentliggørelse til et datalager for videnskabelige publikationer.

Desuden skal modtageren bestræbe sig på samtidig at aflevere de forskningsdata, der er nødvendige for at validere de resultater, der præsenteres i de afleverede videnskabelige publikationer.

b) via datalageret sikre fri adgang til den afleverede publikation

i) senest ved offentliggørelsen, hvis der via udgiveren findes en tilgængelig gratis elektronisk udgave

ii) eller senest seks måneder efter offentliggørelsen (tolv måneder, hvis det drejer sig om publikationer inden for samfundsvidenskab og humanistiske videnskaber) i alle andre tilfælde.

(a) via datalageret sikre fri adgang til bibliografiske metadata, som kan bruges til at identificere den afleverede publikation.

De bibliografiske metadata skal være i standardformat og skal indeholde følgende:

- betegnelserne *["Den Europæiske Union (EU)" og "Horisont 2020"]["Euratom" og Euratomprogrammet for forskning og uddannelse 2014-2018"]*

- navnet på projektet, akronym og tilskudsnummer

- datoen for offentliggørelse, længden på en eventuel embargoperiode og

- en konstant identifikator.

29.3 Fri adgang til forskningsdata

[MULIGHED 1 ved projekter, der indgår i det åbne pilotprojekt vedrørende forskningsdata (Research Data Pilot): *Hvad angår de digitale data, der stammer fra projektet ("**data**"), skal modtageren:*

a) aflevere nedenstående data til et forskningsdatalager og sørge for, at de er tilgængelige for tredjepart, så alle brugere gratis kan få adgang til dem, anvende dem til data mining, udnytte dem, reproducere dem og formidle dem. Dette gælder følgende:

i) de data, herunder tilknyttede metadata, som er nødvendige for hurtigst muligt at validere de resultater, der er fremlagt i videnskabelige publikationer

*ii) andre data, herunder tilknyttede metadata, som specificeret og inden for de tidsfrister, der er fastsat i "**dataforvaltningsplanen**" (se bilag 1).*

b) via datalageret give oplysninger om de værktøjer og instrumenter, som modtageren har adgang til, og som er nødvendige for at validere resultaterne (og om muligt selv stille disse værktøjer og instrumenter til rådighed).

Dette ændrer ikke ved forpligtelsen til at beskytte resultaterne i artikel 27, tavshedspligten i artikel 36, sikkerhedsforpligtelserne i artikel 37 eller forpligtelserne til at beskytte personoplysninger i artikel 39, som alle stadig gælder.

Undtagelsesvist er modtageren ikke forpligtet til at sikre fri adgang til bestemte dele af sine forskningsdata, hvis en sådan fri adgang ville bringe opnåelsen af projektets hovedmål som beskrevet i bilag 1 i fare. I det tilfælde skal dataforvaltningsplanen indeholde begrundelserne for ikke at give adgang.]

[MULIGHED 2:** Ikke relevant**]

29.4 Information om EU-finansiering — forpligtelse og ret til at benytte EU-symbolet

Medmindre *[Kommissionen][organet]* anmoder om eller accepterer noget andet, eller medmindre det er umuligt, skal enhver formidling (i hvilken som helst form, herunder elektronisk) indeholde:

a) EU-symbolet og

b) følgende tekst:

> "Dette projekt har modtaget tilskud gennem *[Den Europæiske Unions Horisont 2020-program for forskning og innovation][Euratomprogrammet for forskning og uddannelse 2014-2018]* med tilskudsaftalenr. [nummer]".

Hvis EU-symbolet vises sammen med et andet logo, skal EU-symbolet have en passende størrelse og placering.

Modtageren må, for at kunne overholde sine forpligtelser i henhold til denne artikel, anvende EU-symbolet uden forudgående tilladelse fra *[Kommissionen][organet]*.

Dette giver dog ikke modtageren eneret til brug af symbolet og logoet.

Desuden må modtageren ikke tilegne sig EU-symbolet eller noget lignende varemærke eller logo ved hjælp af registrering eller andre tiltag.

29.5 Ansvarsfraskrivelse, der fritager *[Kommissionen][organet]* for ansvar

Ved enhver formidling af resultaterne skal det angives, at den udelukkende afspejler forfatterens holdning, og at *[Kommissionen][organet]* ikke er ansvarlig for den måde, informationerne i formidlingen måtte blive brugt på.

29.6 Konsekvenser af manglende overholdelse

Hvis modtageren misligholder sine forpligtelser i henhold til denne artikel, kan tilskuddet blive nedsat (se artikel 43).

En sådan misligholdelse kan desuden medføre de øvrige foranstaltninger, der er beskrevet i kapitel 6.

ARTIKEL 30 — OVERDRAGELSE OG LICENCERING AF RESULTATERNE

30.1 Overdragelse af ejendomsret

Modtageren kan overdrage ejendomsretten til sine resultater.

Modtageren skal dog sikre, at dennes forpligtelser i henhold til artikel 26.2, 26.4, 27, 28, 29, 30 og 31 også gælder den nye ejer, og at den nye ejer også er forpligtet til at overføre disse forpligtelser i forbindelse med en efterfølgende overdragelse.

Dette ændrer ikke sikkerhedsforpligtelserne i artikel 37, som stadig gælder.

30.2 Licensering

Modtageren må give licenser til sine resultater (eller på anden måde give ret til at udnytte dem),

a) hvis dette ikke hindrer adgangsrettighederne i henhold til artikel 31

b) ***[MULIGHED 1, hvis der er angivet supplerende udnyttelsesforpligtelser i bilag 1:*** *hvis modtageren overholder sine supplerende udnyttelsesforpligtelser (se artikel 28.1 og bilag 1)****] [MULIGHED 2:*** *Ikke relevant****]****.*

Dette ændrer ikke formidlingsforpligtelserne i artikel 29 eller sikkerhedsforpligtelserne i artikel 37, som stadig gælder.

30.3 *[Kommissionens][Organets]* ret til at gøre indsigelser mod overdragelse eller licensering

[MULIGHED 1 ved EU-tilskud: *[Kommissionen][Organet] kan modsætte sig overdragelse af ejendomsretten eller udstedelse af eksklusiv licens til resultaterne i op til fire år efter den periode, der er fastsat i artikel 3,*

a) hvis det er til en tredjepart, der har etableret sig i et ikke-EU-land, som ikke er associeret med Horisont 2020,

b) og hvis [Kommissionen][organet] mener, at overdragelsen eller licensen er i uoverensstemmelse med EU's interesser, hvad angår konkurrencedygtighed, eller er i strid med etiske principper eller sikkerhedshensyn.

Hvis modtageren har til hensigt at overdrage ejendomsretten eller udstede en eksklusiv licens, skal modtageren formelt meddele dette til [Kommissionen][organet] inden den planlagte overdragelse eller licensering og

- *angive, hvilke specifikke resultater det drejer sig om*

- *give en detaljeret beskrivelse af den nye ejer eller licenstager og den forventede eller potentielle udnyttelse af resultaterne og*

- *udarbejde en begrundet vurdering af overdragelsens eller licensens sandsynlige indvirkning på EU's konkurrenceevne og dens overensstemmelse med etiske principper og sikkerhedshensyn.*

[Kommissionen][Organet] kan desuden udbede sig flere oplysninger.

Hvis [Kommissionen][organet] beslutter at gøre indsigelser mod en overdragelse eller en eksklusiv licens, skal [den][det] formelt meddele det til modtageren senest 60 dage efter modtagelsen af dennes anmeldelse (eller af eventuelle yderligere oplysninger, som [den][det] har udbedt sig).

Der må ikke finde nogen overdragelse eller licensering sted i følgende tilfælde:

- *før [Kommissionen][organet] har truffet sin beslutning inden for den ovennævnte tidsfrist*

- *hvis [Kommissionen][organet] modsætter sig det*

- *før betingelserne er opfyldt, hvis [Kommissionens][organets] indsigelse indeholder betingelser.]*

***[MULIGHED 2 ved Euratom-tilskud:** Kommissionen kan **[MULIGHED**: i op til fire år efter den periode, der er fastsat i artikel 3**]** modsætte sig overdragelse af ejendomsretten eller udstedelse af eksklusiv eller ikke-eksklusiv licens til resultaterne,*

a) *hvis det er til en tredjepart, der har etableret sig i et ikke-EU-land, som ikke er associeret med Euratomprogrammet for forskning og uddannelse 2014-2018*

b) *og hvis Kommissionen mener, at overdragelsen eller licensen er i uoverensstemmelse med EU's interesser, hvad angår konkurrencedygtighed, eller er i strid med etiske principper eller sikkerhedshensyn.*

   Sikkerhedshensynene omfatter medlemsstaternes forsvarsmæssige interesser i henhold til artikel 24 i Euratomtraktaten.

Hvis modtageren har til hensigt at overdrage ejendomsretten eller udstede en eksklusiv licens, skal modtageren formelt meddele dette til [Kommissionen][organet] inden den planlagte overdragelse eller licensering og

- *angive, hvilke specifikke resultater det drejer sig om*

- *give en detaljeret beskrivelse af den nye ejer eller licenstager og den forventede eller potentielle udnyttelse af resultaterne og*

- *udarbejde en begrundet vurdering af overdragelsens eller licensens sandsynlige indvirkning på EU's konkurrenceevne og dens overensstemmelse med etiske principper og sikkerhedshensyn.*

Kommissionen kan udbede sig flere oplysninger.

Hvis Kommissionen beslutter at gøre indsigelse mod en overdragelse eller en licens, skal den formelt meddele det til modtageren senest 60 dage efter modtagelsen af dennes anmeldelse (eller af eventuelle yderligere oplysninger, som den har udbedt sig).

Der må ikke finde nogen overdragelse eller licensering sted i følgende tilfælde:

- *før [Kommissionen][organet] har truffet sin beslutning inden for den ovennævnte tidsfrist*
- *hvis Kommissionen modsætter sig det*
- *før betingelserne er opfyldt, hvis [Kommissionens][organets] indsigelse indeholder betingelser.]* ***]***

[MULIGHED 3: *Ikke relevant****]***

30.4 Konsekvenser af manglende overholdelse

Hvis modtageren misligholder sine forpligtelser i henhold til denne artikel, kan tilskuddet blive nedsat (se artikel 43).

En sådan misligholdelse kan desuden medføre de øvrige foranstaltninger, der er beskrevet i kapitel 6.

ARTIKEL 31 — ADGANGSRETTIGHEDER TIL RESULTATER

31.1 Udøvelse af adgangsrettigheder — frafald af adgangsrettigheder — ingen underlicensering

De betingelser, der er fastlagt i artikel 25.1, gælder.

De forpligtelser, der er fastsat i denne artikel, ændrer ikke sikkerhedsforpligtelserne i artikel 37, som stadig gælder.

31.2 Adgangsrettigheder for andre modtagere med det formål at lade dem udføre deres egne opgaver i forbindelse med projektet

Ikke relevant

31.3 Adgangsrettigheder for andre modtagere med det formål at lade dem udnytte deres egne resultater

Ikke relevant

31.4 Adgangsrettigheder for tilknyttede enheder

Ikke relevant

31.5 Adgangsrettigheder for EU's institutioner, organer, kontorer, agenturer og medlemsstater

[MULIGHED 1 som standard ved EU-tilskud: *Modtageren skal give gebyrfri adgang til sine resultater for EU's institutioner, organer, kontorer og agenturer, så disse kan udvikle, gennemføre eller overvåge EU-politikker eller -programmer.*

Adgangen begrænses til ikke-kommerciel og ikke-konkurrencemæssig brug.

*Dette ændrer ikke retten til at bruge materiale, dokumenter eller information fra modtageren med henblik på kommunikations- og publiceringsaktiviteter (se artikel 38.2).**]***

[MULIGHED 2 ved indkaldelser i henhold til det specifikke mål "Sikre samfund: beskytte Europas og dets borgeres frihed og sikkerhed": *Modtageren skal give gebyrfri adgang til sine resultater for EU's institutioner, organer, kontorer, agenturer og medlemsstater, så disse kan udvikle, gennemføre eller overvåge deres politikker eller programmer på dette område.*

Adgangen begrænses til ikke-kommerciel og ikke-konkurrencemæssig brug.

Adgangen gives under forudsætning af en aftale, som fastlægger bestemte betingelser, der sikrer,

a) at adgangen kun bliver brugt til det tilsigtede formål, og

b) at en passende tavshedspligt bliver indført.

De EU-medlemsstater eller EU-institutioner, -organer, -kontorer eller -agenturer, der anmoder om adgang, skal informere alle de øvrige EU-medlemsstater om anmodningen.

*Dette ændrer ikke sikkerhedsforpligtelserne i artikel 37, som stadig gælder.**]***

[MULIGHED 3 ved Euratom-tilskud: *Modtageren skal give gebyrfri adgang til sine resultater for Det Europæiske Atomenergifællesskab (Euratom) og dets fællesforetagender, så disse kan udvikle, gennemføre eller overvåge Euratoms politikker eller programmer, og for at sikre overholdelsen af forpligtelser indgået i forbindelse med internationalt samarbejde med tredjelande og internationale organisationer.*

*Som en undtagelse til artikel 31.1 omfatter sådanne adgangsrettigheder retten til at lade tredjepart anvende resultaterne til offentlige udbud og retten til at udstede underlicens, og de er begrænset til ikke-kommerciel og ikke-konkurrencemæssig brug.**]***

31.6 Adgangsrettigheder for tredjepart

[MULIGHED 1a ved supplerende adgangsrettigheder for supplerende tilskud, hvis sådanne er nævnt i arbejdsprogrammet: *Modtageren skal på de betingelser, der er fastsat i*

*artikel 31.2 og 31.3, give supplerende modtagere[46] adgang til sine resultater med henblik på supplerende tilskudsaftale(r) (se artikel 2).**]***

Modtageren skal give supplerende modtagere gebyrfri adgang til de resultater, der er nødvendige for, at de kan udføre deres egne opgaver i forbindelse med det supplerende tilskud.

Modtageren skal under rimelige vilkår give supplerende modtagere adgang til de resultater, som de skal bruge for at udnytte deres egne resultater

*"**Rimelige vilkår**" er passende vilkår, herunder eventuelle finansielle eller gebyrfri betingelser, der tager hensyn til de særlige forhold i forbindelse med anmodningen om adgang, såsom den faktiske eller potentielle værdi af de resultater, der anmodes om adgang til, og/eller omfanget og varigheden af eller andre forhold vedrørende den påtænkte udnyttelse.*

Der kan anmodes om adgang med henblik på udnyttelse i op til et år efter den periode, der er fastsat i artikel 3, medmindre andet er aftalt.]

***[MULIGHED 1b ved supplerende adgangsrettigheder for grænseoverskridende interoperabilitet, hvis sådanne er nævnt i arbejdsprogrammet:** Modtageren skal op til fire år efter den periode, der er fastsat i artikel 3, og [**MULIGHED:** under rimelige vilkår][**MULIGHED:** gebyrfrit] give adgang til de af dens resultater, der er nødvendige for interoperabilitet.*

[MULIGHED 1c, hvis rimelige vilkår finder anvendelse: "Rimelige vilkår"** er passende vilkår, herunder eventuelle finansielle eller gebyrfri betingelser, der tager hensyn til de særlige forhold i forbindelse med anmodningen om adgang, såsom den faktiske eller potentielle værdi af de resultater, der anmodes om adgang til, og/eller omfanget og varigheden af eller andre forhold vedrørende den påtænkte udnyttelse. **]

***[MULIGHED 1d ved supplerende adgangsrettigheder for grænseoverskridende interoperabilitet, hvis sådanne er nævnt i arbejdsprogrammet:** Modtageren skal op til fire år efter den periode, der er fastsat i artikel 3, give tredjeparter gebyrfri adgang til de resultater, der er nødvendige for interoperabilitet, særligt med henblik på at anvende resultaterne i EU-medlemsstater eller associerede lande, som ikke deltager i projektet.*

*Modtageren skal give adgang til softwarekomponenter, som er omfattet af en offentlig EU-licens (eller kompatible licenser) og overholde eventuelle yderligere krav, som er fastlagt i bilag 1**.]***

[MULIGHED 1e ved tværnational adgang til forskningsinfrastrukturer:** Adgangsgiveren skal give brugerne gebyrfri adgang til de resultater, der er nødvendige for at gennemføre projektet.**]

[MULIGHED 2:** Ikke relevant**]

[46] "**Supplerende modtager**" er modtageren af et tilskud i henhold til en supplerende tilskudsaftale.

31.7 Konsekvenser af manglende overholdelse

Hvis modtageren misligholder sine forpligtelser i henhold til denne artikel, kan tilskuddet blive nedsat (se artikel 43).

En sådan misligholdelse kan desuden medføre de øvrige foranstaltninger, der er beskrevet i kapitel 6.

AFSNIT 4 ANDRE RETTIGHEDER OG FORPLIGTELSER

ARTIKEL 32 — ANSÆTTELSE OG ARBEJDSVILKÅR FOR FORSKERE

32.1 Forpligtelse til at tage skridt til anvendelse af det europæiske charter for forskere og adfærdskodeksen for ansættelse af forskere

Modtageren skal tage alle nødvendige skridt for at anvende de principper, der er fastlagt i Kommissionens henstilling om et europæisk charter for forskere og en adfærdskodeks for ansættelse af forskere[47], særligt med hensyn til:

- arbejdsvilkår
- gennemsigtige ansættelsesprocedurer, der bygger på præstationer
- karriereudvikling.

Modtageren skal sikre sig, at forskere og tredjeparter, der deltager i projektet, kender til disse forpligtelser.

32.2 Konsekvenser af manglende overholdelse

Hvis modtageren misligholder sine forpligtelser i henhold til denne artikel, kan *[Kommissionen][organet]* gennemføre de foranstaltninger, der er beskrevet i kapitel 6.

ARTIKEL 33 — LIGESTILLING MELLEM KØNNENE

33.1 Forpligtelse til at stræbe efter ligestilling mellem kønnene

Modtageren skal tage alle nødvendige skridt for at fremme lige muligheder for mænd og kvinder ved gennemførelsen af projektet. Modtageren skal så vidt muligt sigte mod kønsbalance på alle niveauer for personale, der arbejder med projektet, herunder på mellemleder- og lederniveau.

33.2 Konsekvenser af manglende overholdelse

[47] Kommissionens henstilling 2005/251/EF af 11. marts 2005 om et europæisk charter for forskere og en adfærdskodeks for ansættelse af forskere (EUT L 75 af 22.3.2005, s. 67).

Hvis modtageren misligholder sine forpligtelser i henhold til denne artikel, kan *[Kommissionen][organet]* gennemføre de foranstaltninger, der er beskrevet i kapitel 6.

ARTIKEL 34 — ETIK OG FORSKNINGSINTEGRITET

34.1 Forpligtelse til at overholde principper for etik og forskningsintegritet

Modtageren skal gennemføre projektet i overensstemmelse med:

a) etiske principper (herunder følge de højeste standarder for forskningsintegritet)

og

b) gældende internationale og nationale love samt EU-lovgivning.

Der vil ikke blive givet tilskud til aktiviteter, der udføres uden for EU, hvis de er forbudt i alle medlemsstaterne, eller til aktiviteter, der destruerer menneskelige embryoner (f.eks. for at skaffe stamceller).

Modtageren skal sikre, at aktiviteterne i forbindelse med projektet udelukkende sigter mod civil anvendelse.

Modtageren skal sikre, at aktiviteterne i forbindelse med projektet ikke har til formål:

a) at klone mennesker med reproduktion for øje

b) at modificere menneskers arvemasse på en måde, så ændringerne kunne blive arvelige (med undtagelse af forskning vedrørende behandling af kønskirtelkræft, som kan finansieres af EU-tilskud)

c) at udvikle menneskelige embryoner udelukkende for at anvende dem til forskning eller med stamcelleproduktion for øje f.eks. ved hjælp af somatisk cellekerneoverførsel.

Modtageren skal følge de højeste forskningsetiske standarder, som fastlagt i f.eks. den europæiske kodeks for forskningsintegritet[48].

Der er navnlig tale om overholdelse af følgende grundlæggende principper:

- ærlighed
- pålidelighed
- objektivitet

[48] Den europæiske kodeks for forskningsintegritet fra marts 2011 udarbejdet af ALLEA (Sammenslutningen af Europæiske Videnskabsakademier) og Europæisk Videnskabssammenslutning). http://www.esf.org/fileadmin/Public_documents/Publications/Code_Conduct_ResearchIntegrity.pdf.

- uvildighed
- åben kommunikation
- rettidig omhu
- retfærdighed og
- ansvar over for kommende generationer af videnskab.

Det betyder, at modtageren skal sikre, at de personer, der er involveret i udførelsen af forskningsopgaverne:

- fremlægger deres forskningsmål og -intentioner på ærlig og gennemskuelig vis
- udforme deres forskning omhyggeligt og udføre den på pålidelig vis under hensyntagen til dens indvirkning på samfundet
- anvender teknikker og metoder (herunder til dataindsamling og -forvaltning), som er passende for de berørte områder
- udvise den fornødne omhu for genstanden for deres forskning, det være sig mennesker, dyr, miljø eller kultur
- sikre objektivitet, nøjagtighed og uvildighed, når de formidler resultaterne
- ***[MULIGHED ved projekter, der indgår i det åbne pilotprojekt vedrørende forskningsdata (Research Data Pilot):*** *Udover at overholde forpligtelser til fri adgang i henhold til artikel 29.3**]*** i så vid udstrækning som muligt og under hensyntagen til modtagerens legitime interesser tillade adgang til forskningsdata med henblik på at reproducere forskningen
- angive de nødvendige henvisninger til deres eget og andre forskeres arbejde
- afstå fra enhver form for plagiering, dataforfalskning eller -fremstilling
- undgå dobbeltfinansiering, interessekonflikter og vildledende gengivelse af oplysninger eller anden videnskabelig uredelighed.

34.2 Aktiviteter, der rejser etiske spørgsmål

Aktiviteter, der rejser etiske spørgsmål, skal overholde de "**etiske krav**", som er fastlagt i bilag 1.

Inden påbegyndelsen af en aktivitet, der giver anledning til etiske overvejelser, skal modtageren have indhentet:

a) eventuelle udtalelser fra etiske komitéer, som er påkrævede efter national lovgivning

b) eventuelle meddelelser om eller tilladelser til aktiviteter, der rejser etiske spørgsmål, som er omfattet af national lovgivning og/eller europæisk lovgivning

der er nødvendige for gennemførelse af den pågældende opgave.

Dokumenterne skal arkiveres og fremlægges efter anmodning af modtageren for *[Kommissionen][organet]* (se artikel 52). Hvis disse dokumenter ikke er på engelsk, skal de fremlægges sammen med et resumé på engelsk, som viser, at de pågældende opgaver er omfattet, og som indeholder de pågældende komitéers eller myndigheders konklusioner (hvis de er tilgængelige).

34.3 Aktiviteter, der involverer menneskelige embryoner eller menneskelige embryonale stamceller

Aktiviteter, der involverer forskning i menneskelige embryoner eller menneskelige embryonale stamceller, må, som supplement til artikel 34.1, kun udføres,

- hvis de fremgår af bilag 1, eller

- hvis modtageren har fået en udtrykkelig (skriftlig) tilladelse fra *[Kommissionen][organet]* (se artikel 52).

34.4 Konsekvenser af manglende overholdelse

Hvis modtageren misligholder sine forpligtelser i henhold til denne artikel, kan tilskuddet blive nedsat (se artikel 43), og aftalen kan blive ophævet (se artikel 50).

En sådan misligholdelse kan desuden medføre de øvrige foranstaltninger, der er beskrevet i kapitel 6.

ARTIKEL 35 — INTERESSEKONFLIKTER

35.1 Forpligtelse til at undgå interessekonflikter

Modtageren skal tage alle nødvendige skridt til at forhindre enhver situation, som bringer den uvildige og objektive gennemførelse af projektet i fare på grund af f.eks. økonomiske interesser, politiske eller nationale tilhørsforhold, familie- eller følelsesmæssige bånd eller enhver anden fælles interesse ("**interessekonflikt**").

Modtageren skal omgående formelt underrette *[Kommissionen][organet]* om enhver situation, der udgør eller med sandsynlighed vil føre til en interessekonflikt og straks træffe alle de forholdsregler, der er nødvendige for at rette op på situationen.

[Kommissionen][Organet] kan verificere, om de trufne forholdsregler er passende, og kræve, at der tages yderligere skridt inden en fastsat tidsfrist.

35.2 Konsekvenser af manglende overholdelse

Hvis modtageren misligholder sine forpligtelser i henhold til denne artikel, kan tilskuddet blive nedsat (se artikel 43), og aftalen kan blive ophævet (se artikel 50).

En sådan misligholdelse kan desuden medføre de øvrige foranstaltninger, der er beskrevet i kapitel 6.

ARTIKEL 36 — TAVSHEDSPLIGT

36.1 Generel tavshedspligt

Under gennemførelsen af projektet og i fire år efter den periode, der er fastsat i artikel 3, skal parterne overholde tavshedspligten med hensyn til alle data, dokumenter eller andet materiale (i enhver form), der defineres som fortrolige på tidspunktet for videregivelsen ("**fortrolige oplysninger**").

[Kommissionen][Organet] kan på modtagerens anmodning indvillige i at hemmeligholde sådanne oplysninger i en periode ud over de oprindelige fire år.

Hvis nogle oplysninger udelukkende mundtligt er blevet defineret som fortrolige, vil de kun kunne betragtes som sådan, hvis fortroligheden bekræftes skriftligt senest 15 dage derefter.

Medmindre andet er aftalt mellem parterne, må de udelukkende bruge fortrolige oplysninger for at gennemføre aftalen.

Modtageren må kun videregive fortrolige oplysninger til sit personale eller til tredjeparter, som er involveret i projektet,

a) hvis de har behov for kendskab til dem for at kunne gennemføre projektet, og

b) hvis de er pålagt tavshedspligt.

Dette ændrer ikke sikkerhedsforpligtelserne i artikel 37, som stadig gælder.

[Kommissionen] [Organet] må videregive fortrolige oplysninger til sit personale, andre EU-institutioner og -organer eller tredjepart. *[Den][Det]* må videregive fortrolige oplysninger til tredjeparter, hvis:

a) hvis det er nødvendigt for at gennemføre aftalen eller beskytte EU's finansielle interesser, og

b) hvis modtagerne af oplysningerne er pålagt tavshedspligt.

Ifølge bestemmelserne i artikel 4 i reglerne for deltagelse, forordning nr. 1290/2013[49], skal Kommissionen desuden stille oplysninger om resultaterne til rådighed for andre EU-institutioner, -organer, -kontorer og -agenturer såvel som medlemsstater og associerede lande.

[49] Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1290/2013 af 11. december 2013 om reglerne for deltagelse og formidling i Horisont 2020 - rammeprogrammet for forskning og innovation (2014-2020) (EUT L 347 af 20.12.2013, s. 81).

Tavshedspligten gælder ikke længere,

a) hvis den videregivende part indvilliger i at løse den anden part fra dennes forpligtelse

b) hvis oplysningerne allerede er kendt af modtageren af oplysningerne, eller hvis oplysningerne gives af en tredjepart, som ikke er pålagt nogen tavshedspligt

c) hvis modtageren af oplysningerne kan bevise, at de er udarbejdet uden brug af fortrolige oplysninger

d) hvis oplysningerne bliver generelt og offentligt tilgængelige, uden at der derved brydes nogen tavshedspligt, eller

e) hvis videregivelse af oplysningerne kræves ifølge EU-lovgivningen eller nationale love.

36.2 Konsekvenser af manglende overholdelse

Hvis modtageren misligholder sine forpligtelser i henhold til denne artikel, kan tilskuddet blive nedsat (se artikel 43).

En sådan misligholdelse kan desuden medføre de øvrige foranstaltninger, der er beskrevet i kapitel 6.

ARTIKEL 37 — SIKKERHEDSMÆSSIGE FORPLIGTELSER

37.1 Resultater med sikkerhedsanbefaling

[MULIGHED 1, hvis det finder anvendelse på tilskuddet: *Modtageren skal overholde de(n) sikkerhedsanbefaling(er), som er fastlagt i bilag 1.*

*Med hensyn til sikkerhedsanbefalinger, der begrænser videregivelse eller formidling, skal modtageren forud for videregivelse eller formidling til en tredjepart (herunder tilknyttede tredjeparter såsom tilknyttede enheder) anmode om skriftlig godkendelse fra [Kommissionen][organet].**]***

*Hvis der sker ændringer i sikkerhedssituationen, skal modtageren omgående informere [Kommissionen][organet] og om nødvendigt anmode om ændring af bilag 1 (se artikel 55).**]***

[MULIGHED 2: *Ikke relevant**]***

37.2 Klassificerede informationer

[MULIGHED 1, hvis det finder anvendelse på tilskuddet: *Modtageren skal overholde sikkerhedsklassificeringen som fastsat i bilag 1 (særlige sikkerhedsbetingelser (SAL) og klassifikationsvejledningen (SCG)).*

Klassificerede informationer skal behandles i overensstemmelse med de særlige sikkerhedsbetingelser (SAL) og afgørelse 2015/444[50], indtil de er blevet afklassificeret.

Opgaver vedrørende projekter, som involverer klassificerede informationer, må ikke gives i underentreprise uden forudgående skriftlig godkendelse fra [Kommissionen][organet].

Hvis der sker ændringer i sikkerhedssituationen, skal modtageren omgående informere [Kommissionen][organet] og om nødvendigt anmode om ændring af bilag 1 (se artikel 55).]

***[MULIGHED 2:** Ikke relevant]*

37.3 Aktiviteter, der omfatter produkter med dobbelt anvendelse eller farlige materialer og stoffer

***[MULIGHED 1, hvis det finder anvendelse på tilskuddet:** Aktiviteter, der omfatter produkter med dobbelt anvendelse eller farlige materialer og stoffer, skal overholde gældende nationale og internationale love og EU's lovgivning.*

Inden aktiviteten påbegyndes, skal modtageren give [Kommissionen][organet] (se artikel 52) en kopi af eventuelle eksport- eller overførselstilladelser, som kræves i henhold til EU-lovgivningen eller nationale eller internationale love.]

***[MULIGHED 2:** Ikke relevant]*

37.4 Konsekvenser af manglende overholdelse

***[MULIGHED 1, hvis artikel 37.1, 37.2 og/eller 37.3 finder anvendelse:** Hvis modtageren misligholder sine forpligtelser i henhold til denne artikel, kan tilskuddet blive nedsat (se artikel 43).*

En sådan misligholdelse kan desuden medføre de øvrige foranstaltninger, der er beskrevet i kapitel 6.]

***[MULIGHED 2:** Ikke relevant]*

ARTIKEL 38 — FREMME AF KENDSKABET TIL PROJEKTET — EU-FINANSIERINGENS SYNLIGHED

38.1 Modtagerens kommunikationsinitiativer

38.1.1 Generel forpligtelse til at udbrede kendskabet til projektet og dets resultater

Modtageren skal udbrede kendskabet til projektet og dets resultater ved at udøve målrettet kommunikation til flere målgrupper (herunder medierne og offentligheden) på en strategisk og effektiv måde.

[50] Kommissionens afgørelse (EU, Euratom) 2015/444 af 13. marts 2015 om reglerne for sikkerhedsbeskyttelse af EU's klassificerede informationer.

Dette ændrer ikke formidlingsforpligtelserne i artikel 29, tavshedspligten i artikel 36 eller sikkerhedsforpligtelserne i artikel 37, som stadig gælder.

Inden modtageren gennemfører et kommunikationsinitiativ, som forventes at få stor mediebevågenhed, skal de underrette *[Kommissionen][organet]* om det (se artikel 52).

38.1.2 Information om EU-finansiering — forpligtelse og ret til at benytte EU-symbolet

Medmindre *[Kommissionen][organet]* anmoder om eller accepterer noget andet, eller medmindre det er umuligt, skal alt kommunikationsmateriale, som vedrører projektet (også i elektronisk form, via de sociale medier osv.) eller infrastrukturer, udstyr og store resultater, der finansieres af tilskuddet, indeholde

a) EU-symbolet og

b) følgende tekst:

> Hvad angår kommunikationsinitiativer: "Dette projekt har modtaget tilskud gennem *[Den Europæiske Unions Horisont 2020-program for forskning og innovation][Euratomprogrammet for forskning og uddannelse 2014-2018]* med tilskudsaftalenr. [nummer]".
>
> Hvad angår infrastruktur, udstyr og store resultater: "*[Denne infrastruktur] [Dette udstyr] [indsæt type af resultat]* er del af et projekt, som har modtaget tilskud gennem *[Den Europæiske Unions Horisont 2020-program for forskning og innovation][Euratomprogrammet for forskning og uddannelse 2014-2018]* med tilskudsaftalenr. [nummer]".

Hvis EU-symbolet vises sammen med et andet logo, skal EU-symbolet have en passende størrelse og placering.

Modtageren må, for at kunne overholde sine forpligtelser i henhold til denne artikel, anvende EU-symbolet uden forudgående tilladelse fra *[Kommissionen][organet]*.

Dette giver dog ikke modtageren eneret til brug af symbolet og logoet.

Desuden må modtageren ikke tilegne sig EU-symbolet eller noget lignende varemærke eller logo ved hjælp af registrering eller andre tiltag.

38.1.3. Ansvarsfraskrivelse, der fritager *[organet og]* Kommissionen for ansvar

I forbindelse med kommunikationsinitiativer vedrørende resultaterne skal det angives, at de udelukkende afspejler forfatterens holdning, og at *[organet og]* Kommissionen ikke er ansvarlig for den måde, informationerne i kommunikationen måtte blive brugt på.

38.2 *[Organets og]* Kommissionens kommunikationsaktiviteter

38.2.1. Ret til at anvende modtagerens materiale, dokumenter og oplysninger

[Organet og] Kommissionen må til brug for sine kommunikations- og publiceringsaktiviteter anvende oplysninger vedrørende projektet, dokumenter, herunder især resuméer til

offentliggørelse samt offentlige projektleverancer, og ethvert andet materiale såsom billeder og audiovisuelt materiale, som modtageren udleverer (også i elektronisk form).

Dette ændrer ikke tavshedspligten i artikel 36 eller sikkerhedsforpligtelserne i artikel 37, som stadig gælder.

Hvis *[organets eller]* Kommissionens brug af materialet, dokumenterne eller oplysningerne ville bringe legitime interesser i fare, kan modtageren dog anmode *[organet eller]* Kommissionen om ikke at anvende dem (se artikel 52).

Retten til at anvende modtagerens materiale, dokumenter og oplysninger omfatter:

a) **brug til eget formål** (særligt for at stille dem til rådighed for personer, der arbejder for *[organet,]* Kommissionen eller andre EU-institutioner, -organer, -kontorer og -agenturer eller institutioner i EU's medlemsstater og for at kopiere og gengive dem helt eller delvist i et ubegrænset antal)

b) **formidling til offentligheden** (særligt gennem offentliggørelse i papirform og i elektronisk eller digitalt format, offentliggørelse på internettet som filer, der kan eller ikke kan downloades, udsendelse i radio og tv via enhver kanal, offentlig forevisning eller præsentation, kommunikation via pressetjenester og indlæggelse i bredt tilgængelige databaser og oversigter)

c) **redigering og omskrivning** i forbindelse med kommunikations- og publiceringsaktiviteter (herunder forkortelse, opsummering, indsættelse af andre elementer (såsom metadata, forklaringer og andre grafiske, visuelle, auditive eller tekstuelle elementer), brug af uddrag (f.eks. lyd- eller videofiler), opdeling og brug i en samling af materiale)

d) **oversættelse**

e) tilladelse til **adgang som svar på individuelle ansøgninger** i henhold til forordning nr. 1049/2001[51], uden ret til gengivelse eller udnyttelse

f) **lagring** på papir, elektronisk eller i en anden form

g) **arkivering** i overensstemmelse med de gældende dokumenthåndteringsregler

h) retten til at tillade **tredjepart** at handle på organets vegne eller retten til at give tredjepart underlicens til anvendelsesmåderne i punkt b), c), d) og f), hvis det er nødvendigt for *[organets eller]* Kommissionens kommunikations- og publiceringsaktiviteter.

Hvis anvendelsesretten er underlagt en tredjeparts rettigheder (herunder modtagerens personales rettigheder), skal modtageren sikre sig, at anvendelsesretten er i overensstemmelse

[51] Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1049/2001 af 30. maj 2001 om aktindsigt i Europa-Parlamentets, Rådets og Kommissionens dokumenter (EFT L 145 af 31.5.2001, s. 43).

med forpligtelserne i henhold til denne aftale (særligt ved at få den nødvendige godkendelse fra pågældende tredjepart).

Hvis det er relevant (og hvis modtageren tilvejebringer oplysningerne), indsætter *[organet eller]* Kommissionen følgende informationer:

> "© – [år] – [navnet på ejeren af ophavsretten]. Alle rettigheder forbeholdes. Licenseret til *[[indsæt navnet på organet]* og *[Den Europæiske Union (EU)][Euratom]]* under særlige betingelser."

38.3 Konsekvenser af manglende overholdelse

Hvis modtageren misligholder sine forpligtelser i henhold til denne artikel, kan tilskuddet blive nedsat (se artikel 43).

En sådan misligholdelse kan desuden medføre de øvrige foranstaltninger, der er beskrevet i kapitel 6.

ARTIKEL 39 — BEHANDLING AF PERSONOPLYSNINGER

39.1 *[Organets og]* Kommissionens behandling af personoplysninger

Personlige data i henhold til aftalen behandles af *[organet eller]* Kommissionen ifølge forordning nr. 45/2001[52] og ifølge "anmeldelser af behandling" til *[organets eller]* Kommissionens databeskyttelsesansvarlige (offentligt tilgængelige i den databeskyttelsesansvarliges register).

Sådanne data behandles af *[organets eller]* Kommissionens "**registeransvarlige**" med det formål at gennemføre, forvalte og overvåge disse aftaler eller beskytte EU's eller Euratoms finansielle interesser (herunder kontrol, review, revision og undersøgelser (se artikel 22)).

De personer, hvis personoplysninger behandles, har ret til at få adgang til og rette i deres egne data. Med henblik på dette skal de sende eventuelle spørgsmål om behandlingen af deres personoplysninger til den registeransvarlige via det kontaktpunkt, der er angivet i den privatlivserklæring, som offentliggøres på *[organets og]* Kommissionens websteder.

De kan desuden til enhver tid henvende sig til den europæiske tilsynsførende for databeskyttelse.

39.2 Modtagerens behandling af personoplysninger

Modtageren skal behandle personoplysninger i henhold til aftalen i overensstemmelse med gældende EU-lovgivning og nationale love om databeskyttelse (herunder krav vedrørende tilladelser og meddelelser).

Modtageren må kun give sit personale adgang til data, der er strengt nødvendige for gennemførelsen, forvaltningen og overvågningen af aftalen.

---

[52] Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 45/2001 af 18. december 2000 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger i fællesskabsinstitutionerne og -organerne og om fri udveksling af sådanne oplysninger (EFT L 8 af 12.1.2001, s. 1).

Modtageren skal informere det personale, hvis personoplysninger indsamles og behandles af *[organet eller]* Kommissionen, om dette. Til dette formål skal modtageren give dem en privatlivserklæring (se ovenfor), inden personoplysningerne videregives til *[organet eller]* Kommissionen.

39.3 Konsekvenser af manglende overholdelse

Hvis modtageren misligholder sine forpligtelser i henhold til artikel 39.2, kan *[Kommissionen][organet]* gennemføre de foranstaltninger, der er beskrevet i kapitel 6.

ARTIKEL 40 — OVERDRAGELSE AF KRAV MOD *[KOMMISSIONEN][ORGANET]*

Modtageren må ikke overdrage nogen af sine krav mod *[Kommissionen][organet]* til tredjepart, medmindre *[Kommissionen][organet]* har godkendt dette ud fra en begrundet skriftlig anmodning.

Hvis *[Kommissionen][organet]* ikke godkender overdragelsen, eller vilkårene for den ikke overholdes, får overdragelsen ikke nogen betydning for kravet.

En sådan overdragelse kan under ingen omstændigheder fritage modtageren for dens forpligtelser over for *[Kommissionen][organet]*.

KAPITEL 5 MODTAGERENS ROLLER OG ANSVARSOMRÅDER — FORHOLDET TIL SUPPLERENDE MODTAGERE — FORHOLDET TIL PARTNERE I ET FÆLLES PROJEKT

ARTIKEL 41 MODTAGERENS ROLLER OG ANSVARSOMRÅDER — FORHOLDET TIL SUPPLERENDE MODTAGERE — FORHOLDET TIL PARTNERE I ET FÆLLES PROJEKT

41.1 Roller og ansvar over for *[Kommissionen][organet]*

Modtageren har det fulde ansvar for at gennemføre projektet og overholde aftalen.

Modtageren er selv ansvarlig for at:

a) overvåge, at projektet gennemføres korrekt (se artikel 7)

b) straks informere *[Kommissionen][organet]* om begivenheder eller omstændigheder, der med sandsynlighed vil påvirke projektet betydeligt eller forsinke det (se artikel 17)

c) aflevere projektleverancer og rapporter til *[Kommissionen][organet]* (se artikel 19 og 20)

d) i god tid at indsende eventuelle dokumenter eller oplysninger, som *[Kommissionen][organet]* måtte kræve

må ikke uddelegere disse opgaver eller give dem i underentreprise til nogen tredjepart (herunder tilknyttede tredjeparter).

[MULIGHED, hvis modtageren er et konsortium for en europæisk forskningsinfrastruktur (ERIC)[53] uden egne ressourcer: *Som en undtagelse kan modtageren uddelegere de opgaver, der er fastlagt ovenfor, til [indsæt navn på medlem af ERIC]. Modtageren er eneansvarlig for overholdelsen af forpligtelserne i henhold til aftalen.**]***

41.2 Intern fordeling af roller og ansvarsområder

Ikke relevant

41.3 Interne aftaler mellem modtagerne — konsortieaftaler

Ikke relevant

41.4 Forholdet til supplerende modtagere — samarbejdsaftale

[MULIGHED 1 ved supplerende tilskud, hvis sådanne er omfattet af arbejdsprogrammet: *Modtageren skal indgå en skriftlig "samarbejdsaftale" med de supplerende modtagere om koordinering af arbejdet i henhold til aftalen og de(n) supplerende tilskudsaftale(r) (se artikel 2). Samarbejdsaftalen kan f.eks. omfatte:*

- *effektive beslutningsprocesser og*
- *bilæggelse af tvister.*

Samarbejdsaftalen må ikke indeholde nogen bestemmelser, der er i modstrid med aftalen.

Modtageren og de supplerende modtagere skal oprette og deltage i fælles bestyrelser og rådgivende organer med henblik på at træffe beslutning om samarbejde og synkronisering af aktiviteterne, herunder om forvaltning af resultaterne, fælles tilgang til standardisering, involvering af SMV'er, links til lovgivningsinitiativer og aktiviteter vedrørende politikker samt fælles formidlings- og bevidstgørelsesinitiativer.

Modtageren skal give supplerende modtagere adgang til sine resultater med henblik på supplerende tilskudsaftale(r) (se artikel 31.6).

*Modtageren skal dele sine tekniske rapporter (se artikel 20.3 og 20.4). Tavshedspligten i artikel 36 gælder.**]***

[MULIGHED 2: *Ikke relevant**]***

41.5 Forholdet til partnere i et fælles projekt — koordineringsaftale

[53] Se Rådets forordning (EF) nr. 723/2009 af 25. juni 2009 om fællesskabsrammebestemmelser for et konsortium for en europæisk forskningsinfrastruktur (ERIC) (EUT L 206 af 8.8.2009, s. 1).

[MULIGHED 1 ved fælles projekter (fælles indkaldelse med et tredjeland eller en international organisation)*: Modtageren skal indgå en "**koordineringsaftale**" med partnerne i tredjelandet eller den internationale organisation vedrørende det fælles projekt (se artikel 2). Koordineringsaftalen kan f.eks. omfatte:*

- *den indbyrdes fordeling af modtagernes roller i begge projekter, herunder beslutningsprocedurerne*
- *reglerne for intellektuelle ejendomsrettigheder (f.eks. vedrørende beskyttelse, formidling, anvendelse og adgangsret)*
- *bilæggelse af interne tvister*
- *aftaler mellem modtagerne om ansvar, godtgørelse og fortrolighed i forbindelse med begge projekter.*

*Koordineringsaftalen må ikke indeholde nogen bestemmelser, der er i modstrid med aftalen.**]***

[MULIGHED 2:** Ikke relevant**]

KAPITEL 6 AFVISNING AF OMKOSTNINGER — NEDSÆTTELSE AF TILSKUDDET — INDDRIVELSE — SANKTIONER — ERSTATNING — SUSPENSION — OPHÆVELSE — FORCE MAJEURE

AFSNIT 1 AFVISNING AF OMKOSTNINGER — NEDSÆTTELSE AF TILSKUDDET — INDDRIVELSE — SANKTIONER

ARTIKEL 42 — AFVISNING AF IKKE-STØTTEBERETTIGEDE OMKOSTNINGER

42.1 Vilkår

[Kommissionen][Organet] afviser ved en **mellemliggende betaling**, ved **udligning af saldoen** eller **efterfølgende**, enhver ikke-støtteberettiget omkostning (se artikel 6), især som følge af kontroller, review, revisioner eller undersøgelser (se artikel 22).

Afvisningen kan desuden begrundes i en **udvidelse af resultaterne fra andre tilskud til at omfatte dette tilskud** (se artikel 22.5.2).

42.2 Ikke-støtteberettigede omkostninger, som vil blive afvist — beregning — procedure

Ikke-støtteberettigede omkostninger bliver afvist fuldstændigt ***[MULIGHED i tilfælde af fast beløb nævnt i artikel 5.2:** bortset fra omkostninger i faste beløb, som bliver afvist proportionelt med de opgaver eller dele af projektet, der ikke er gennemført.**]***

Hvis omkostningerne bliver afvist, uden at det fører til inddrivelse (se artikel 44), underretter *[Kommissionen][organet]* formelt modtageren om afvisningen af omkostningerne, de pågældende beløb og begrundelsen for afvisningen (sammen med anmeldelsen af de skyldige beløb, hvis det er relevant (se artikel 21,5)). Modtageren kan inden for 30 dage efter modtagelsen af meddelelsen formelt underrette *[Kommissionen][organet]* om sin uenighed og begrundelsen for denne.

Hvis afvisning af omkostningerne medfører inddrivelse, følger *[Kommissionen][organet]* den kontradiktoriske procedure ved at sende den i artikel 44 fastsatte forhåndsmeddelelse.

42.3 Virkninger

Hvis *[Kommissionen][organet]* afviser omkostninger i forbindelse med en **mellemliggende betaling** eller **udligning af saldoen**, trækker *[den][det]* de afviste omkostninger fra de samlede anmeldte støtteberettigede omkostninger ved projektet i den periodiske eller endelige sammenfattende udgiftsopgørelse (se artikel 20.3 og 20.4) . Organet beregner derefter den mellemliggende betaling eller udligningsbeløbet som angivet i artikel 21.3 eller 21.4.

Hvis *[Kommissionen][organet]*, **efter en mellemliggende betaling**, **men inden udligning af saldoen**, afviser omkostninger, der er anmeldt i en periodisk sammenfattende udgiftsopgørelse, trækker *[den][det]* disse omkostninger fra de samlede anmeldte støtteberettigede omkostninger for projektet i den efterfølgende periodiske sammenfattende udgiftsopgørelse eller i den endelige sammenfattende udgiftsopgørelse. Organet beregner derefter den mellemliggende betaling eller udligningsbeløbet som angivet i artikel 21.3 eller 21.4.

Hvis *[Kommissionen][organet]* afviser omkostninger **efter udligning af saldoen**, trækker *[den][det]* det afviste beløb fra de samlede støtteberettigede omkostninger, som er anmeldt, i den endelige sammenfattende udgiftsopgørelse. Derefter beregnes det reviderede endelige tilskudsbeløb som beskrevet i artikel 5.4.

ARTIKEL 43 — NEDSÆTTELSE AF TILSKUDDET

43.1 Vilkår

[Kommissionen][Organet] kan **ved udligning af saldoen** eller **efterfølgende**, nedsætte det maksimale tilskudsbeløb (se artikel 5.1):

a) hvis modtageren (eller en fysisk person, som har fuldmagt til at repræsentere denne eller træffe beslutninger på dennes vegne) har begået:

   i) væsentlige fejl, uregelmæssigheder eller svig eller

   ii) alvorlig misligholdelse af sine forpligtelser i henhold til aftalen eller løbet af tildelingsproceduren, herunder ukorrekt gennemførelse af projektet, afgivelse af urigtige oplysninger, manglende indsendelse af krævede oplysninger og brud på etiske principper, eller

b) hvis modtageren (eller en fysisk person, som har fuldmagt til at repræsentere denne eller træffe beslutninger på dennes vegne) i forbindelse med andre EU- eller Euratom-tilskud, som er blevet tildelt modtageren under tilsvarende betingelser, har begået systemiske eller tilbagevendende fejl, uregelmæssigheder, svig eller alvorlig misligholdelse af forpligtelser, som har væsentlig indflydelse på dette tilskud (**udvidelse af resultaterne fra andre tilskud til at omfatte dette tilskud**, se artikel 22.5.2).

43.2 Beløbet, der skal nedsættes — beregning — procedure

Nedsættelsens størrelse vil afspejle, hvor alvorlig fejlene, uregelmæssighederne, sviget eller misligholdelsen af forpligtelserne har været.

Inden nedsættelsen af tilskuddet fremsender *[Kommissionen][organet]* formelt en "**forhåndsmeddelelse**" til modtageren, hvor *[den][det]*

- informerer om sin hensigt om at nedsætte tilskuddet, om størrelsen af nedsættelsen og om begrundelsen herfor og

- opfordrer modtageren til at indsende sine bemærkninger senest 30 dage efter modtagelsen af meddelelsen.

Hvis *[Kommissionen][organet]* ikke modtager nogen bemærkninger eller beslutter at gennemføre nedsættelsen på trods af de indsendte bemærkninger, fremsender *[den][det]* formelt en **bekræftelse** af nedsættelsen (sammen med anmeldelsen af skyldige beløb, hvis det er relevant (se artikel 21).

43.3 Virkninger

Hvis *[Kommissionen][organet]* nedsætter tilskuddet i **forbindelse med udligning af saldoen**, beregner *[den][det]* det nedsatte tilskudsbeløb for projektet og fastsætter derefter det saldobeløb, der skal udlignes (se artikel 5.3.4 og 21.4).

Hvis *[Kommissionen][organet]* nedsætter tilskuddet **efter udligning af saldoen**, beregner *[den][det]* det reviderede endelige tilskudsbeløb (se artikel 5.4). Hvis det reviderede endelige tilskudsbeløb er lavere end det oprindelige endelige tilskudsbeløb, vil *[Kommissionen][organet]* inddrive forskellen (se artikel 44).

ARTIKEL 44 — INDDRIVELSE AF IKKE-STØTTEBERETTIGEDE BELØB

44.1 Beløbet, der skal inddrives — beregning — procedure

[Kommissionen][Organet] kræver **i forbindelse med udligning af saldoen** eller **efterfølgende**, eventuelle beløb, der er blevet udbetalt, men ikke er støtteberettigede ifølge aftalen, tilbagebetalt.

44.1.1 Inddrivelse efter ophør af en modtagers deltagelse

Ikke relevant

44.1.2 Inddrivelse ved udligning af saldoen

Hvis udligning af saldoen indebærer inddrivelse af et beløb (se artikel 21.4), fremsender *[Kommissionen][organet]* formelt en "**forhåndsmeddelelse**" til modtageren, hvor *[den][det]*

- informerer om sin hensigt om at inddrive saldobeløbet, om størrelsen på dette beløb og om begrundelsen herfor

- præciserer, at det har til hensigt at trække det beløb, der skal inddrives, fra det beløb, der er tilbageholdt i garantifonden, og

- opfordrer modtageren til at indsende sine bemærkninger senest 30 dage efter modtagelsen af meddelelsen.

Hvis *[Kommissionen][organet]* ikke modtager nogen bemærkninger eller beslutter at gennemføre inddrivelsen på trods af de indsendte bemærkninger, **bekræfter** *[den][det]* **inddrivelsen** (samtidig med meddelelsen om skyldige beløb, se artikel 21.5) og:

- betaler forskellen mellem det beløb, der skal inddrives, og det beløb, der er tilbageholdt i garantifonden, **hvis differencen er positiv** eller

- fremsender formelt en **debetnota** til modtageren på differencen mellem det beløb, der skal inddrives, og det beløb, der er tilbageholdt i garantifonden, **hvis differencen er negativ**. Denne nota specificerer desuden vilkårene og datoen for betaling.

Hvis betaling ikke har fundet sted inden udløbet af den frist, som er angivet i debetnotaen, **inddriver** *[Kommissionen][organet]* det skyldige beløb

a) ved uden modtagerens samtykke at **modregne** det i eventuelle beløb, som *[organet,]* Kommissionen eller et *[andet]* forvaltningsorgan skylder modtageren (fra EU's eller Euratoms budget).

   I ekstraordinære tilfælde kan *[Kommissionen][organet]* for at sikre EU's finansielle interesser modregne beløbet inden den betalingsdato, der er specificeret i debetnotaen.

b) ved at **trække på garantifonden**. *[Organet eller]* Kommissionen fremsender formelt debetnotaen til modtageren på vegne af garantifonden og inddriver beløbet,

   i) ***[MULIGHED 1, hvis artikel 14 gælder, og [Kommissionen][organet] har anmodet om solidarisk hæftelse:*** *hvis en tilknyttet tredjepart har accepteret solidarisk hæftelse (se artikel 14), ved at* ***lade tredjeparten hæfte*** *for et beløb op til det maksimale EU-bidrag, der er angivet for den tilknyttede tredjepart i det anslåede budget (se bilag 2), og/eller****][MULIGHED 2:*** *Ikke relevant****]***

   ii) ved at **tage retlige skridt** (se artikel 57) eller ved at **vedtage en beslutning, der kan tvangsfuldbyrdes** i henhold til artikel 299 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) *[og artikel 106a i*

Euratomtraktaten] (se artikel 966) og artikel 79, stk. 2, i finansforordning nr. 966/2012.

Hvis betalingen ikke finder sted inden den dato, som er angivet i debetnotaen, bliver det beløb, der skal inddrives (se ovenfor), pålagt **morarenter** med den sats, der er fastsat i artikel 21.11, fra dagen efter betalingsdatoen i debetnotaen og til og med den dato, hvor *[organet eller]* Kommissionen modtager fuld betaling af beløbet.

Delvise betalinger bliver først trukket fra omkostninger, gebyrer og morarenter og derefter fra hovedstolen.

Bankgebyrer, som er påløbet under inddrivelsesprocessen, skal betales af modtageren, medmindre direktiv 2007/64/EF gælder.

44.1.3 Inddrivelse efter udligning af saldoen

Hvis det reviderede endelige tilskudsbeløb (se artikel 5.4) er lavere end det endelige tilskudsbeløb, skal modtageren betale *[Kommissionen][organet]* forskellen.

[Kommissionen][Organet] fremsender formelt en **forhåndsmeddelelse** til modtageren, hvor *[den][det]*

- informerer om sin hensigt om at inddrive det skyldige beløb, om beløbets størrelse og om begrundelsen herfor og

- opfordrer modtageren til at indsende sine bemærkninger senest 30 dage efter modtagelsen af meddelelsen.

Hvis *[Kommissionen][organet]* ikke modtager nogen bemærkninger eller beslutter at gennemføre inddrivelsen på trods af de indsendte bemærkninger, **bekræfter** *[den][det]* inddrivelsen og fremsender formelt en **debetnota** til modtageren. Denne nota specificerer desuden vilkårene og datoen for betaling.

Hvis betaling ikke har fundet sted inden udløbet af den frist, som er angivet i debetnotaen, **inddriver** *[Kommissionen][organet]* det skyldige beløb

a) ved uden modtagerens samtykke at **modregne** det i eventuelle beløb, som *[organet,]* Kommissionen eller et *[andet]* forvaltningsorgan skylder modtageren (fra EU's eller Euratoms budget).

   I ekstraordinære tilfælde kan *[Kommissionen][organet]* for at sikre EU's finansielle interesser modregne beløbet inden den betalingsdato, der er specificeret i debetnotaen.

b) ved at **trække på garantifonden**. *[Organet eller]* Kommissionen fremsender formelt debetnotaen til modtageren på vegne af garantifonden og inddriver beløbet,

   i) ***[MULIGHED 1, hvis artikel 14 gælder, og [Kommissionen][organet] har anmodet om solidarisk hæftelse:*** *hvis en tilknyttet tredjepart har accepteret solidarisk hæftelse (se artikel 14), ved at* ***lade tredjeparten hæfte*** *for et beløb*

*op til det maksimale EU-bidrag, der er angivet for den tilknyttede tredjepart i det anslåede budget (se bilag 2), og/eller****][MULIGHED 2:*** *Ikke relevant****]***

ii) ved at **tage retlige skridt** (se artikel 57) eller ved at **vedtage en beslutning, der kan tvangsfuldbyrdes** i henhold til artikel 299 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) *[og artikel 106a i Euratomtraktaten]* (se artikel 966) og artikel 79, stk. 2, i finansforordning nr. 966/2012.

Hvis betalingen ikke finder sted inden den dato, som er angivet i debetnotaen, bliver det beløb, der skal inddrives (se ovenfor), pålagt **morarenter** med den sats, der er fastsat i artikel 21.11, fra dagen efter betalingsdatoen i debetnotaen og til og med den dato, hvor *[organet eller]* Kommissionen modtager fuld betaling af beløbet.

Delvise betalinger bliver først trukket fra omkostninger, gebyrer og morarenter og derefter fra hovedstolen.

Bankgebyrer, som er påløbet under inddrivelsesprocessen, skal betales af modtageren, medmindre direktiv 2007/64/EF gælder.

ARTIKEL 45 — ADMINISTRATIVE SANKTIONER

Ud over kontraktmæssige foranstaltninger kan *[Kommissionen[organet]* ligeledes vedtage administrative sanktioner i henhold til artikel 106 og 131, stk. 4, i finansforordning nr. 966/2012 (dvs. udelukkelse fra fremtidige offentlige kontrakter, tilskud og ekspertkontrakter og/eller økonomiske sanktioner).

AFSNIT 2 ANSVAR FOR SKADER

ARTIKEL 46 — ANSVAR FOR SKADER

46.1 *[Kommissionens][Organets]* ansvar

[Kommissionen][Organet] kan ikke holdes ansvarlig for nogen skader forvoldt på modtageren eller tredjepart som følge af gennemførelsen af aftalen, heller ikke for grov uagtsomhed.

[Kommissionen][Organet] kan ikke holdes ansvarlig for nogen skader forvoldt af modtageren eller en tredjepart, der er involveret i projektet, som følge af gennemførelsen af aftalen.

46.2 Modtagerens ansvar

Medmindre der er tale om force majeure (se artikel 51), skal modtageren yde *[Kommissionen][organet]* kompensation for skader forvoldt på [denne][dette] i forbindelse med gennemførelsen af projektet, eller fordi projektet ikke er blevet gennemført i fuld overensstemmelse med aftalen.

AFSNIT 3 SUSPENSION OG OPHÆVELSE

ARTIKEL 47 — SUSPENSION AF BETALINGSFRIST

47.1 Vilkår

[Kommissionen][Organet] kan til enhver tid suspendere betalingsfristen (se artikel 21.2 og 21.4), hvis en anmodning om betaling (se artikel 20) ikke kan godkendes,

a) fordi den ikke overholder bestemmelserne i aftalen (se artikel 20)

b) fordi de tekniske eller økonomiske rapporter ikke er blevet indsendt eller er ufuldstændige, eller fordi der er behov for yderligere oplysninger, eller

c) fordi der er tvivl om støtteberettigelsen af de omkostninger, som er angivet i udgiftsopgørelserne, og det derfor er nødvendigt med yderligere kontroller, review, revisioner eller undersøgelser.

47.2 Procedure

[Kommissionen][Organet] underretter formelt modtageren om suspensionen og begrundelsen herfor.

Suspensionen **får virkning** den dag, meddelelsen sendes af *[Kommissionen][organet]* (se artikel 52).

Hvis betingelserne for at suspendere betalingsfristen ikke længere er opfyldt, bliver suspensionen **hævet**, og den resterende periode træder igen i kraft.

Hvis suspensionen varer længere end to måneder, kan modtageren spørge *[Kommissionen][organet]*, om den skal fortsætte.

Hvis betalingsfristen er blevet suspenderet på grund af de tekniske og økonomiske rapporters manglende overholdelse af bestemmelserne i artikel 20, og den reviderede rapport eller erklæring ikke er blevet indsendt eller er indsendt, men blevet afvist, kan *[Kommissionen][organet]* ligeledes ophæve aftalen (se artikel 50.3.1, punkt l)).

ARTIKEL 48 — SUSPENSION AF BETALINGER

48.1 Vilkår

[Kommissionen][Organet] kan til enhver tid helt eller delvist suspendere betalingerne:

a) hvis modtageren (eller en fysisk person, som har fuldmagt til at repræsentere denne eller træffe beslutninger på dennes vegne) har eller mistænkes for at have begået:

   i) væsentlige fejl, uregelmæssigheder eller svig eller

ii) alvorlig misligholdelse af sine forpligtelser i henhold til aftalen eller løbet af tildelingsproceduren, herunder ukorrekt gennemførelse af projektet, afgivelse af urigtige oplysninger, manglende indsendelse af krævede oplysninger og brud på etiske principper, eller

b) hvis modtageren (eller en fysisk person, som har fuldmagt til at repræsentere denne eller træffe beslutninger på dennes vegne) i forbindelse med andre EU- eller Euratom-tilskud, som er blevet tildelt modtageren under tilsvarende betingelser, har begået systemiske eller tilbagevendende fejl, uregelmæssigheder, svig eller alvorlig misligholdelse af forpligtelser, som har væsentlig indflydelse på dette tilskud (**udvidelse af resultaterne fra andre tilskud til at omfatte dette tilskud**, se artikel 22.5.2).

Hvis suspensionen vedrører udligning af saldoen, når suspensionen er hævet, vil betalingen eller inddrivelsen af det eller de pågældende beløb blive betragtet som den udligning af saldoen, der er lukker projektet.

48.2 Procedure

Inden *[Kommissionen][organet]* suspenderer betalingerne, meddeler *[den][det]* formelt modtageren dette og

- informerer om sin hensigt om at suspendere betalingerne og om begrundelsen herfor og

- opfordrer modtageren til at indsende sine bemærkninger senest 30 dage efter modtagelsen af meddelelsen.

Hvis *[Kommissionen][organet]* ikke modtager nogen bemærkninger eller beslutter at suspendere gennemførelsen på trods af de indsendte bemærkninger, fremsender *[den][det]* formelt en **bekræftelse** af suspensionen. I modsat fald meddeles det formelt, at proceduren afbrydes.

Suspensionen **får virkning** den dag, meddelelsen sendes af *[Kommissionen][organet]*.

Hvis betingelserne for genoptagelse af betalingerne er opfyldt, bliver suspensionen **hævet**. *[Kommissionen] [Organet]* underretter formelt modtageren om dette.

Under suspensionen skal de(n) periodiske rapport(er) for alle rapporteringsperioder på nær den sidste (se artikel 20.3) ikke indeholde udgiftsopgørelser *[fra modtageren og de tilknyttede tredjeparter]*. Modtageren skal lade dem indgå i den næste periodiske rapport, efter at suspensionen er hævet eller, hvis suspensionen ikke hæves før projektets afslutning, i den sidste periodiske rapport.

Modtageren kan suspendere gennemførelsen af projektet (se artikel 49.1) eller ophæve aftalen (se artikel 50.1 og 50.2).

ARTIKEL 49 — SUSPENSION AF PROJEKTETS GENNEMFØRELSE

49.1 Suspension af projektets gennemførelse fra modtagerens side

49.1.1. Vilkår

Modtageren kan suspendere gennemførelsen af projektet eller dele af det, hvis ekstraordinære omstændigheder, særligt force majeure (se artikel 51), gør det umuligt eller ekstremt vanskeligt at gennemføre det.

49.1.2. Procedure

Modtageren skal omgående formelt anmelde suspensionen til *[Kommissionen][organet]* (se artikel 52) og angive

- begrundelsen for suspensionen

- den forventede dato for genoptagelse af projektet.

Suspensionen **får virkning** den dag, anmeldelsen modtages af *[Kommissionen][organet]*.

Så snart omstændighederne tillader genoptagelse af projektet, skal modtageren straks formelt underrette *[Kommissionen][organet]* om dette og anmode om en **ændring** af aftalen, så den angiver den dato, hvor projektet bliver genoptaget, forlænger projektets varighed og indeholder øvrige ændringer, der er nødvendige for at tilpasse projektet til den nye situation (se artikel 55), medmindre aftalen er blevet ophævet (se artikel 50).

Suspensionen bliver **hævet** fra og med den genoptagelsesdato, der er angivet i ændringen. Denne dato kan ligge før den dato, hvor ændringen træder i kraft.

Udgifter afholdt under suspension af projektets gennemførelse er ikke støtteberettigede (se artikel 6).

49.2 Suspension af projektets gennemførelse fra *[Kommissionens][organets]* side

49.2.1. Vilkår

[Kommissionen][Organet] kan suspendere gennemførelsen af projektet eller dele af det,

a) hvis modtageren (eller en fysisk person, som har fuldmagt til at repræsentere denne eller træffe beslutninger på dennes vegne) har eller mistænkes for at have begået:

   i) væsentlige fejl, uregelmæssigheder eller svig eller

   ii) alvorlig misligholdelse af sine forpligtelser i henhold til aftalen eller løbet af tildelingsproceduren, herunder ukorrekt gennemførelse af projektet, afgivelse af urigtige oplysninger, manglende indsendelse af krævede oplysninger og brud på etiske principper, eller

b) hvis modtageren (eller en fysisk person, som har fuldmagt til at repræsentere denne eller træffe beslutninger på dennes vegne) i forbindelse med andre EU- eller Euratom-

tilskud, som er blevet tildelt modtageren under tilsvarende betingelser, har begået systemiske eller tilbagevendende fejl, uregelmæssigheder, svig eller alvorlig misligholdelse af forpligtelser, som har væsentlig indflydelse på dette tilskud (**udvidelse af resultaterne fra andre tilskud til at omfatte dette tilskud**, se artikel 22.5.2), eller

c) hvis der er mistanke om, at projektet ikke længere er videnskabeligt eller teknologisk relevant.

49.2.2. Procedure

Inden *[Kommissionen][organet]* suspenderer projektets gennemførelse, meddeler *[den][det]* formelt modtageren dette

- informerer om sin hensigt om at suspendere gennemførelsen og om begrundelsen herfor og

- opfordrer modtageren til at indsende sine bemærkninger senest 30 dage efter modtagelsen af meddelelsen.

Hvis *[Kommissionen][organet]* ikke modtager nogen bemærkninger eller beslutter at suspendere gennemførelsen på trods af de indsendte bemærkninger, fremsender *[den][det]* formelt en **bekræftelse** af suspensionen. I modsat fald meddeles det formelt, at proceduren afbrydes.

Suspensionen **får virkning** fem dage efter modtagelsen af bekræftelsesmeddelelsen (eller på et senere tidspunkt, hvis dette er angivet i meddelelsen).

Den bliver **hævet**, hvis betingelserne for genoptagelse af projektet er opfyldt.

Modtageren bliver formelt underrettet om ophævelsen og aftalen bliver **ændret**, så den angiver den dato, hvor projektet bliver genoptaget, forlænger projektets varighed og indeholder øvrige ændringer, der er nødvendige for at tilpasse projektet til den nye situation (se artikel 55), medmindre aftalen allerede er blevet ophævet (se artikel 50).

Suspensionen bliver hævet fra og med den genoptagelsesdato, der er angivet i ændringen. Denne dato kan ligge før den dato, hvor ændringen træder i kraft.

Udgifter afholdt under suspensionen er ikke støtteberettigede (se artikel 6).

Modtageren kan ikke kræve skadeserstatning på grund af ophævelse foretaget af *[Kommissionen][organet]* (se artikel 46).

Suspension af projektets gennemførelse har ikke indflydelse på *[Kommissionens][organets]* ret til at ophæve aftalen (se artikel 50), til at nedsætte tilskuddet eller til at inddrive uretmæssigt udbetalte beløb (se artikel 43 og 44).

ARTIKEL 50 — OPHÆVELSE AF AFTALEN

50.1 Ophævelse af aftalen fra modtagerens side

50.1.1. Vilkår og procedure

Modtageren kan ophæve aftalen.

Modtageren skal formelt anmelde ophævelsen til *[Kommissionen][organet]* (se artikel 52) og angive

- begrundelsen for ophævelsen

- den dato, hvor ophævelsen får virkning. Denne dato skal ligge efter anmeldelsen.

Hvis der ikke gives nogen begrundelse for ophævelsen, eller hvis *[Kommissionen][organet]* ikke anser begrundelsen for at berettige ophævelsen, betragtes aftalen som "**uretmæssigt ophævet**".

Ophævelsen **får virkning** fra den dato, der er anført i anmeldelsen.

50.1.2 Virkninger

Modtageren skal inden 60 dage fra den dato, hvor ophævelsen får virkning, indsende:

i) en periodisk rapport (vedrørende den igangværende rapporteringsperiode og indtil ophævelsen se artikel 20.3) og

ii) den endelige rapport (se artikel 20.4).

Hvis *[Kommissionen][organet]* ikke modtager rapporterne inden for fristen (se ovenfor), vil der kun blive taget hensyn til omkostninger, der er omfattet af en godkendt periodisk rapport.

[Kommissionen][organet] **beregner** det endelige tilskud (se artikel 5.3) og saldoen (se artikel 21.4) ud fra de indsendte rapporter. Kun udgifter, der er afholdt indtil ophævelsen, er støtteberettigede (se artikel 6). Omkostninger i forbindelse med kontrakter, der først bliver fuldbyrdet efter ophævelsen, er ikke støtteberettigede.

Uretmæssig ophævelse kan medføre nedsættelse af tilskuddet (se artikel 43).

Efter ophævelsen gælder modtagerens forpligtelser stadig (se især artikel 20, 22, 23, afsnit 3 i kapitel 4, samt artikel 36, 37, 38, 40, 42, 43 og 44).

50.2 Ophævelse af deltagelse for en eller flere modtagere fra modtagernes side

Ikke relevant

50.3 Ophævelse af aftalen fra *[Kommissionens][organets]* side

50.3.1. Vilkår

[Kommissionen][organet] kan ophæve aftalen,

a) Ikke relevant

b) hvis en ændring i modtagerens *[(eller disses tilknyttede tredjeparters)]* juridiske, økonomiske, tekniske, organisatoriske eller ejendomsretlige situation med sandsynlighed vil påvirke eller forsinke gennemførelsen af projektet væsentligt eller anfægter beslutningen om at yde tilskud

c) Ikke relevant

d) hvis gennemførelsen af projektet forhindres af force majeure (se artikel 51) eller suspenderes af modtageren (se artikel 49.1) og

   i) det enten er umuligt at genoptage den eller

   ii) de nødvendige ændringer i aftalen ville anfægte beslutningen om at yde tilskud eller krænke princippet om ligebehandling af ansøgere

e) hvis modtageren er erklæret konkurs, under likvidation, betalingsstandsning eller tvangsakkord, har indgået aftale med sine kreditorer, har indstillet sin erhvervsvirksomhed eller befinder sig i en lignende situation i henhold til en tilsvarende procedure fastsat i national lovgivning

f) hvis modtageren (eller en fysisk person, som har fuldmagt til at repræsentere denne eller træffe beslutninger på dennes vegne) er fundet skyldig i en tjenesteforseelse, som der foreligger bevis for

g) hvis modtageren ikke overholder gældende national lovgivning om skatter og sociale sikringsordninger

h) hvis projektet ikke længere har videnskabelig eller teknologisk relevans

i) ***[MULIGHED 1 ved fælles projekter (fælles indkaldelse med et tredjeland eller en international organisation)****: tredjelandets eller den internationale organisations projekt (se artikel 2) ikke er påbegyndt inden den dato, der er fastsat i bilag 1]**[MULIGHED 2**: Ikke relevant**]***

j) ***[MULIGHED 1 ved fælles projekter (fælles indkaldelse med et tredjeland eller en international organisation)****: tredjelandets eller den internationale organisations projekt (se artikel 2) er ophævet eller ikke længere kan bidrage til projektet**]**[MULIGHED 2**: Ikke relevant**]***

k) hvis modtageren (eller en fysisk person, som har fuldmagt til at repræsentere denne eller træffe beslutninger på dennes vegne) har begået svig eller korruption eller er involveret i en kriminel organisations aktiviteter, hvidvaskning af penge eller andre ulovlige aktiviteter

l) hvis modtageren (eller en fysisk person, som har fuldmagt til at repræsentere denne eller træffe beslutninger på dennes vegne) har begået:

   i) væsentlige fejl, uregelmæssigheder eller svig eller

   ii) alvorlig misligholdelse af sine forpligtelser i henhold til aftalen eller løbet af tildelingsproceduren, herunder ukorrekt gennemførelse af projektet, afgivelse af urigtige oplysninger, manglende indsendelse af krævede oplysninger og brud på etiske principper

m) hvis modtageren (eller en fysisk person, som har fuldmagt til at repræsentere denne eller træffe beslutninger på dennes vegne) i forbindelse med andre EU- eller Euratom-tilskud, som er blevet tildelt modtageren under tilsvarende betingelser, har begået systemiske eller tilbagevendende fejl, uregelmæssigheder, svig eller alvorlig misligholdelse af forpligtelser, som har væsentlig indflydelse på dette tilskud (**udvidelse af resultaterne fra andre tilskud til at omfatte dette tilskud**, se artikel 22.5.2).

n) hvis modtageren, til trods for en specifik anmodning fra *[Kommissionen][organet]* ikke anmoder om en ændring af aftalen med henblik på at bringe deltagelsen til ophør for en af sine tilknyttede tredjeparter, der befinder sig i en af situationerne beskrevet i punkt e), f), g), k), l) eller m), og omfordele dennes opgaver.

50.3.2. Procedure

Inden *[Kommissionen][organet]*ophæver aftalen, meddeler *[den][det]* formelt modtageren dette og

- informerer om sin hensigt om at ophæve aftalen og om begrundelsen herfor og

- opfordrer koordinatoren til at indsende sine bemærkninger senest 30 dage efter modtagelsen af meddelelsen, og i tilfælde af, at punkt l), underpunkt ii), ovenfor gælder, oplyse *[Kommissionen][organet]*, hvilke skridt denne vil tage for at sikre overholdelsen af sine forpligtelser i henhold til aftalen.

Hvis *[Kommissionen][organet]* ikke modtager nogen bemærkninger eller beslutter at ophæve aftalen på trods af de indsendte bemærkninger, fremsender *[den][det]* formelt en **bekræftelse** af ophævelsen modtageren med angivelse af den dato, hvor ophævelsen får virkning. I modsat fald meddeles det formelt, at proceduren afbrydes.

Ophævelsen **får virkning**:

- hvis det drejer sig om ophævelser jf. punkt b), e), g), h), j) og l), underpunkt ii), samt punkt n) ovenfor: på den dato, der er angivet i meddelelsen om bekræftelsen (se ovenfor)

- hvis det drejer sig om ophævelser jf. punkt d), f), i), k), l), underpunkt i), samt punkt m) ovenfor: på dagen efter, at meddelelsen om bekræftelsen er modtaget af modtageren.

50.3.3. Virkninger

Modtageren skal inden 60 dage fra den dato, hvor ophævelsen får virkning, indsende:

i) en periodisk rapport (vedrørende den seneste rapporteringsperiode og indtil ophævelsen, se artikel 20.3) og

ii) en endelig rapport (se artikel 20.4).

Hvis aftalen ophæves på grund af misligholdelse af forpligtelsen til at indsende rapporter (se artikel 20.8 og 50.3.1, punkt l)), må modtageren ikke indsende nogen rapporter efter ophævelsen.

Hvis *[Kommissionen][organet]* ikke modtager rapporterne inden for fristen (se ovenfor), vil der kun blive taget hensyn til omkostninger, der er omfattet af en godkendt periodisk rapport.

[Kommissionen][organet] **beregner** det endelige tilskud (se artikel 5.3) og saldoen (se artikel 21.4) ud fra de indsendte rapporter. Kun udgifter, der er afholdt indtil ophævelsen, er støtteberettigede (se artikel 6). Omkostninger i forbindelse med kontrakter, der først bliver fuldbyrdet efter ophævelsen, er ikke støtteberettigede.

Dette påvirker ikke *[Kommissionens][organets]* ret til at nedsætte tilskuddet (se artikel 43) eller til at pålægge modtageren administrative sanktioner (se artikel 45).

Modtageren kan ikke kræve skadeserstatning på grund af ophævelse foretaget af *[Kommissionen][organet]* (se artikel 46).

Efter ophævelsen gælder modtagerens forpligtelser stadig (se især artikel 20, 22, 23, afsnit 3 i kapitel 4, samt artikel 36, 37, 38, 40, 42, 43 og 44).

AFSNIT 4 FORCE MAJEURE

ARTIKEL 51 — FORCE MAJEURE

"Force majeure" er enhver situation, som

- forhindrer en af parterne i at opfylde sine forpligtelser i henhold til aftalen
- er uforudseelig, ekstraordinær og uden for parternes kontrol
- ikke skyldes fejl eller forsømmelighed begået af parterne (eller tredjeparter, der er involveret i projektet), og
- viser sig at være uundgåelig trods udvist omhu.

Følgende kan ikke påberåbes som force majeure:

- enhver mangel ved en tjenesteydelse, fejl ved udstyr eller materialer eller forsinkelser med hensyn til at gøre disse tilgængelige, medmindre de er opstået direkte af et relevant tilfælde af force majeure

- arbejdskonflikter eller strejker

- økonomiske vanskeligheder.

Hvis en af parterne oplever en situation, der udgør force majeure, skal denne omgående formelt underrette den anden part om det og angive karakteren, den sandsynlige varighed og de forudsigelige konsekvenser af situationen.

Parterne skal straks tage alle nødvendige skridt til at begrænse eventuel skade, der skyldes force majeure, og gøre deres bedste for at genoptage gennemførelsen af projektet så hurtigt som muligt.

Den part, der er forhindret i at opfylde sine forpligtelser i henhold til aftalen på grund af force majeure, kan ikke anses for at misligholde dem.

KAPITEL 7 AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

ARTIKEL 52 — KOMMUNIKATION MELLEM PARTERNE

52.1 Kommunikationsform og kommunikationsmidler

Kommunikationen i henhold til aftalen (information, anmodninger, indsendelser, "formelle meddelelser" osv.) skal

- foreligge skriftligt

- være forsynet med aftalenummeret.

Indtil udligning af saldoen: skal al kommunikation foregå via det elektroniske udvekslingssystem og med brug af de formularer og skabeloner, der findes der.

Efter udligning af saldoen: skal formelle meddelelser foretages ved hjælp af anbefalet brev med kvittering for modtagelse ("formel meddelelse i papirform").

Kommunikation via det elektroniske udvekslingssystem skal udføres af personer, der har godkendelse til dette i henhold til deltagerportalens vilkår og betingelser. For at kunne angive navnene på disse godkendte personer skal modtageren inden underskrivelsen af denne aftale over for organet udpege en "delegeret juridisk repræsentant (LEAR)". LEAR-personens rolle og opgaver er anført i hans/hendes udpegelsesbrev (se vilkår og betingelser for anvendelse af deltagerportalen).

Hvis det elektroniske udvekslingssystem er midlertidigt utilgængeligt, vil der være instrukser at finde på *[organets og]* Kommissionens websteder.

52.2 Dato for kommunikationen

Kommunikation anses for at være foretaget, når den sendes af den afsendende part (dvs. på den dato og d et tidspunkt, hvor den sendes via det elektroniske udvekslingssystem).

Formelle meddelelser sendt via det **elektroniske** udvekslingssystem anses for at være foretaget, når de modtages af den modtagende part (dvs. på den dato og det tidspunkt, hvor den modtagende part anerkender modtagelsen, som det fremgår af tidsstemplet). En formel meddelelse, hvis modtagelse ikke er blevet anerkendt inden for 10 dage efter afsendelsen, anses for modtaget.

Formelle meddelelser **i papirform**, der er sendt som **anbefalet brev** med kvittering for modtagelse (kun efter udligning af saldoen), anses for at være foretaget

- enten på den leveringsdato, som postvæsenet har registreret

- eller på den dato, hvor brevet senest skal afhentes på postkontoret.

Hvis det elektroniske udvekslingssystem er midlertidigt utilgængeligt, kan den afsendende part ikke anses for at misligholde sin forpligtelse til at sende en kommunikation inden en fastsat frist.

52.3 Adresser til brug for kommunikation

Der er adgang til det **elektroniske** udvekslingssystem via følgende URL:

[indsæt URL]

[Kommissionen][Organet] underretter i forvejen formelt modtageren om eventuelle ændringer i denne URL.

Formelle meddelelser i papirform (kun efter udligning af saldoen) adresseret **til *[Kommissionen][organet]*** skal sendes til følgende adresse:

[Europa-Kommissionen][navnet på organet]
[Generaldirektorat [fuldstændigt navn]]
[Gadenavn og husnummer]
[Postnummer, by og land]

Formelle meddelelser i papirform (kun efter udligning af saldoen) **adresseret til modtageren** skal sendes til dennes registrerede adresse som anført i deltagerportalens modtagerregister.

ARTIKEL 53 — FORTOLKNING AF AFTALEN

53.1 Vilkårenes forrang frem for bilagene

Bestemmelserne i aftalens vilkår har forrang over bilagene.

Bilag 2 har forrang over bilag 1.

53.2 Privilegier og immunitet

[MULIGHED 1 for alle internationale organisationer: *Intet i aftalen kan fortolkes som afgivelse af privilegier eller immunitet, der er tildelt modtageren i medfør af dens oprettelsesdokumenter eller international ret.**]***

[MULIGHED 2: *Ikke relevant**]***

ARTIKEL 54 — BEREGNING AF PERIODER, DATOER OG TIDSFRISTER

I overensstemmelse med forordning nr. 1182/71[54] beregnes perioder udtrykt i dage, måneder eller år fra det tidspunkt, hvor den udløsende hændelse finder sted.

Den dag, hændelsen indtræffer, anses ikke for at høre med til perioden.

ARTIKEL 55 — ÆNDRINGER AF AFTALEN

55.1 Vilkår

Aftalen kan ændres, hvis det ikke medfører ændringer i aftalen, som anfægter beslutningen om at yde tilskud eller krænker princippet om ligebehandling af ansøgere.

Enhver af parterne kan anmode om ændring af aftalen.

55.2 Procedure

Den part, der anmoder om ændringer, skal indsende en underskrevet anmodning om ændring via det elektroniske udvekslingssystem (se artikel 52).

Anmodningen om ændring skal indeholde

- en begrundelse

- de korrekte understøttende dokumenter.

[Kommissionen][Organet] kan desuden udbede sig flere oplysninger.

Hvis den part, der modtager anmodningen, accepterer den, skal denne underskrive ændringen i det elektroniske udvekslingssystem inden for 45 dage efter modtagelsen af anmodningen (eller af eventuelle andre oplysninger, som *[Kommissionen][organet]* har bedt om). Hvis den modtagende part ikke accepterer anmodningen, skal denne formelt tilkendegive sin uenighed inden for den samme tidsfrist. Tidsfristen kan forlænges, hvis det er nødvendigt for vurderingen af anmodningen. Hvis der ikke modtages nogen tilkendegivelse inden for tidsfristen, betragtes anmodningen som afvist.

[54] Rådets forordning (EØF, Euratom) nr. 1182/71 af 3. juni 1971 om fastsættelse af regler om tidsfrister, datoer og tidspunkter (EFT L 124 af 8.6.1971, s. 1).

En ændring **træder i kraft** på den dato, hvor den modtagende part underskriver den.

En ændring **får virkning** fra den dato, som parterne aftaler, eller, hvis en sådan aftale ikke findes, på den dato, hvor ændringen træder i kraft.

ARTIKEL 56 — TILTRÆDELSE AF AFTALEN

Ikke relevant

ARTIKEL 57 — LOVVALG OG VÆRNETING

57.1 Lovvalg

[MULIGHED 1 som standard: *Denne aftale er underlagt den gældende EU-ret, om nødvendigt suppleret med Belgiens love.****]***

[MULIGHED 2 vedrørende internationale organisationer, der ikke accepterer en lovvalgsklausul: *Ikke relevant****]***

[MULIGHED 3 for internationale organisationer, der accepterer en lovvalgsklausul men ikke standardklausulen (EU's love + Belgiens love): *Denne aftale er underlagt [den gældende EU-ret][, om nødvendigt suppleret med]* ***[****loven i [Belgien] [[indsæt navnet på en anden medlemsstat eller et EFTA-land]]****]*** *[og, hvis det er relevant,] de generelle principper i lovgivningen vedrørende internationale organisationer og de generelle regler i international lovgivning]****.]***

57.2 Bilæggelse af tvister

[MULIGHED 1 som standard: *Hvis en tvist om fortolkningen, anvendelsen eller gyldigheden af aftalen ikke kan løses i mindelighed, har Retten, eller i tilfælde af appel, Domstolen, enekompetence. Sådanne søgsmål skal anlægges i henhold til artikel 272 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF).*

[MULIGHED 2, hvis modtageren er en ikke-EU-modtager (bortset fra hvis modtageren er etableret i et associeret land med en associeringsaftale i henhold til Horisont 2020, ifølge hvilken Domstolen har enekompetence)*: Hvis en tvist om fortolkningen, anvendelsen eller gyldigheden af aftalen ikke kan løses i mindelighed, har de kompetente belgiske domstole enekompetence.****]***

[MULIGHED 3, hvis modtageren er en international organisation eller en ikke-EU-modtager, der ikke får EU-støtte, som i henhold til dens nationale lovgivning ikke henhører under de belgiske domstoles kompetence: *Tvister om fortolkningen, anvendelsen eller gyldigheden af aftalen skal, hvis de ikke kan løses i mindelighed, henvises til voldgift. Hver enkelt part skal formelt underrette den anden part om sin hensigt om at anvende voldgift og om voldgiftsmandens identitet. Den Faste Voldgiftsrets frivillige regler for voldgift, der berører internationale organisationer og stater, og som er gældende på tidspunktet for aftalens ikrafttræden, skal anvendes. Det er generalsekretæren for Den Faste Voldgiftsret, der udpeger voldgiftsmanden efter modtagelse af en skriftlig anmodning fra en*

*af parterne. Voldgiftssagen skal finde sted i Bruxelles og vil blive gennemført på engelsk. Afgørelsen i voldgiftssagen er bindende for alle parter og kan ikke ankes.**]***

Hvis en tvist drejer sig om administrative eller økonomiske sanktioner, en modregning eller en afgørelse om tvangsfuldbyrdelse i henhold til artikel 299 i TEUF (se artikel 44, 45 og 46), skal modtageren anlægge sag ved Retten, eller i tilfælde af appel, ved Domstolen i henhold til artikel 263 i TEUF. ***[MULIGHED ved tilskud fra organet:*** *Søgsmål vedrørende beslutninger, der kan tvangsfuldbyrdes, skal anlægges mod Kommissionen (ikke mod organet).**]***

ARTIKEL 58 — AFTALENS IKRAFTTRÆDEN

Aftalen træder i kraft på den dato, hvor *[Kommissionen][organet]* eller modtageren underskriver den, afhængigt af hvem der gør det sidst.

UNDERSKRIFTER

For modtageren	For *[Kommissionen][organet]*
[Stilling/fornavn/efternavn] [Elektronisk underskrift]	[Fornavn/efternavn] [Elektronisk underskrift]
Udfærdiget på [dansk] den [elektronisk tidsstempel]	Udfærdiget på [dansk] den [elektronisk tidsstempel]

① udskriftsformat A4 liggende

BILAG 2 — H2020 STANDARDTILSKUDSAFTALE — ENKELTMODTAGERE

ANSLÅET BUDGET FOR PROJEKTET

	Anslåede støtteberettigede[1] omkostninger (pr. budgetkategori)												EU-bidrag			Yderligere oplysninger		
	A. Direkte personaleomkostninger				B. Direkte omkostninger i forbindelse med underentrepriser	*[C. Direkte omkostninger til økonomisk støtte]*	D. Andre direkte omkostninger	E. Indirekte omkostninger[2]	*[F. Omkostninger til ...]*		Omkostninger i alt		Refusions-sats i %	Maksimalt EU-bidrag[3]	Maksimalt tilskuds-beløb[4]	Oplysninger vedrørende indirekte omkostninger	Oplysninger for revisorer	Andre oplysninger
	A.1 Personale (eller tilsvarende) A.2 Fysiske personer med direkte kontrakt A.3 Udstationerede *[A.6 Personale, der skal sikre adgang til forskningsinfrastrukturer]*	A.4 SMV-ejere uden løn A.5 Modtagere, som er fysiske personer uden løn				*[C.1 Økonomisk støtte]* *[C.2 Bonusser]*	D.1 Rejseudgifter D.2 Udstyr D.3 Andre varer og tjenesteydelser *(D.4 Omkostninger til store forskningsinfrastrukturer)*		*[F.1 Omkostninger til ...][5]*	*[F.2 Omkostninger til ...][5]*						Anslåede omkostninger til naturalydelser, der ikke bruges på stedet	Anmeldelse af omkostninger under D.4	Anslåede omkostninger for modtageren/ den tilknyttede tredjepart, som ikke får EU-støtte
Omkostningstype[6]	Faktisk	Enhed[7]	Enhed[8]		Faktisk	Faktisk	Faktisk	Fast sats[9] 25%	Enhed[10]	*[Enheds-omkostninger] [Omkostninger i faste beløb]*[11]								
	a	I alt b	Ingen timer	I alt c	d	*[e]*	f	g = 0,25 x (a+b+c+f+ *[h1]*[12]+*[h2]*[12]-m)	Ingen enheder	I alt *[h1]*	I alt *[h2]*	i = a+b+c+d+*[e]*+f+g+ *[h1]*+*[h2]*	j	k	l	m	Ja/Nej	
[modtagerens navn (kortform)]																		
[den tilknyttede tredjeparts navn (kortform)]																		
[navn på den tilknyttede tredjepart, som ikke får EU-støtte (kortform)]																		
[navn på modtager, som ikke får EU-støtte (kortform)][13]																		
[navn på den tilknyttede tredjepart (kortform)][14]																		
Modtager i alt																		

[1] Se artikel 6 om betingelserne for støtteberettigelse.

[2] De anmeldte indirekte omkostninger, der er omfattet af driftstilskuddet (modtaget under et EU- eller Euratom-program, se artikel 6.5.(b)) er ikke støtteberettigede under tilskudsaftalen. En modtager, som får et driftstilskud i projektets løbetid, kan derfor ikke anmelde indirekte omkostninger for det eller de år/den eller de rapporteringsperioder, som er omfattet af driftstilskuddet (se artikel 6.2.E).

[3] Dette er det *teoretiske* EU-bidragsbeløb, som systemet automatisk beregner (ved at gange de budgetterede omkostninger med refusionssatsen). Dette er det *teoretiske* beløb, som ikke må overstige det maksimale tilskudsbeløb (som Kommissionen/organet har tildelt projektet)

[4] Det "maksimale tilskudsbeløb" er det maksimale tilskudsbeløb, som Kommissionen/organet har fastsat. Det svarer som regel til det beløb, der er anmodet om, men det kan være lavere.

[5] Udgiftens type er afgørende for, om den omfatter indirekte omkostninger. Specifikke enhedsomkostninger, som omfatter indirekte omkostninger, er: udgifter til energieffektivitetsprojekter i bygninger, adgangsudgifter til sikring af tværnational adgang til forskningsinfrastrukturer

[6] Se artikel 5 om omkostningstyper.

[7] Enhed: antal arbejdstimer, der erlægges i forbindelse med projektet; omkostninger pr. enhed (timesats): beregnet i overensstemmelse med modtagerens sædvanlige regnskabspraksis.

[8] Enhed: antal arbejdstimer, der erlægges i forbindelse med projektet; omkostninger pr. enhed (timesats): [...] EUR.

[9] Fast sats : 25 % af støtteberettigede direkte omkostninger, bortset fra: direkte omkostninger i forbindelse med underentrepriser, omkostninger i forbindelse med naturalydelser, der ikke anvendes i modtagerens lokaler, direkte omkostninger til økonomisk støtte samt

10 Se detaljerne i bilag 2a "Yderligere oplysninger om det anslåede budget" (enheder, omkostninger pr. enhed).

[11] Se detaljerne i bilag 2a "Yderligere oplysninger om det anslåede budget" (enheder, omkostninger pr. enhed, anslået antal enheder, etc.).

[12] Kun specifikke enhedsomkostninger, som ikke omfatter indirekte omkostninger.

[13] Se artikel 9 for modtagere, som ikke får EU-støtte.

[14] Kun tilknyttede tredjeparter, som får EU-støtte.

Bilag 2a

YDERLIGERE OPLYSNINGER OM DET ANSLÅEDE BUDGET

- **Henvisninger og fodnoter fremhævet med blåt vil optræde i den tekst, der genereres af it-systemet (da de udelukkende er interne henvisninger).**
- **Med hensyn til muligheder [i firkantede parenteser]: Den relevante mulighed vælges i it-systemet. Muligheder, der ikke vælges, vil automatisk ikke optræde.**
- **For så vidt angår felter i [gråt i firkantede parenteser] (selvom de er en del af en mulighed specificeret i foregående punkt): It-systemet vil indsætte de rigtige data.**

Enhedsomkostninger for SMV-ejere/fysiske modtagere uden løn

1. Omkostninger for en *[*SMV-ejer*][*modtager, som er en fysisk person*]*, der ikke modtager løn

Enheder: antal arbejdstimer, der erlægges i forbindelse med projektet

Beløb pr. enhed ("timesats"): beregnet efter følgende formler:

{{ 4,650 EUR / 143 timer}
ganget med
{landespecifik justeringskoefficient for det land, hvor modtageren er etableret}

Landespecifik justeringskoefficient (gældende på tidspunktet for indkaldelsen):

EU-medlemsstater

land	koefficient	land	koefficient	land	koefficient	land	koefficient	land	koefficient
AT	104,8 %	DK	135,3 %	HR	97,5 %	LV	75,9 %	SE	111,7 %
BE	100,0 %	EE	78,3 %	HU	76,2 %	MT	89,6 %	SI	86,1 %
BG	71,5 %	EL	92,7 %	IE	113,5 %	NL	104,3 %	SK	82,6 %
CY	91,8 %	ES	97,6 %	IT	106,7 %	PL	76,4 %	UK	120,3 %
CZ	83,8 %	FI	116,6 %	LT	73,1 %	PT	89,1 %		
DE	98,8 %	FR	111,0 %	LU	100,0 %	RO	68,3 %		

Lande tilknyttet H2020

land	koefficient	land	koefficient	land	koefficient	land	koefficient	land	koefficient
AL	76,1 %	FO	134,1 %	LI	110,0 %	MK	68,4 %	TR	86,6 %
BA	73,6 %	IL	108,7 %	MD	61,1 %	NO	131,9 %		
CH	113,1 %	IS	116,6 %	ME	66,9 %	RS	67,1 %		

Andre lande

land	koefficient	land	koefficient	land	koefficient	land	koefficient	land	koefficient
AM	89,9 %	CU	83,8 %	JP	115,9 %	NI	57,3 %	TJ	64,9 %
AO	114,6 %	CV	76,4 %	KE	78,1 %	NP	73,5 %	TL	78,3 %
AR	58,5 %	DJ	93,4 %	KG	83,1 %	NZ	94,1 %	TN	70,5 %
AU	105,0 %	DO	66,9 %	KH	70,5 %	PA	57,0 %	TO	85,0 %
AZ	93,0 %	DZ	81,7 %	KR	105,2 %	PE	75,5 %	TT	74,1 %
BB	116,6 %	EC	68,8 %	KZ	100,2 %	PG	83,0 %	TW	83,6 %
BD	47,2 %	EG	48,6 %	LA	77,7 %	PH	65,8 %	TZ	65,2 %

BF	93,8 %	ER	61,2 %	LB	86,4 %	PK	49,4 %	UA	92,3 %
BJ	92,6 %	ET	85,2 %	LK	61,6 %	PS	100,4 %	UG	65,7 %
BM	151,5 %	FJ	68,1 %	LR	100,1 %	PY	71,9 %	US	99,4 %
BO	51,3 %	GA	113,1 %	LS	56,7 %	RU	115,5 %	UY	75,3 %
BR	92,0 %	GE	89,5 %	LY	60,0 %	RW	87,3 %	UZ	51,4 %
BW	55,3 %	GH	68,2 %	MA	83,5 %	SA	84,8 %	VE	70,0 %
BY	65,0 %	GM	67,7 %	MG	80,0 %	SB	93,3 %	VN	51,1 %
BZ	75,3 %	GN	60,4 %	ML	90,4 %	SD	65,1 %	VU	112,6 %
CA	86,4 %	GT	78,8 %	MR	64,5 %	SG	102,5 %	WS	75,8 %
CD	127,6 %	GW	102,7 %	MU	72,7 %	SL	85,2 %	XK	58,6 %
CF	114,3 %	GY	58,9 %	MW	76,0 %	SN	86,2 %	YE	68,1 %
CG	124,9 %	HK	93,8 %	MX	70,4 %	SR	50,6 %	ZA	55,8 %
CI	102,0 %	HN	69,0 %	MY	71,6 %	SV	74,3 %	ZM	66,4 %
CL	67,1 %	HT	108,7 %	MZ	71,6 %	SY	74,8 %	ZW	47,2 %
CM	103,3 %	ID	75,3 %	NA	68,3 %	SZ	56,8 %		
CN	85,0 %	IN	52,8 %	NC	128,9 %	TD	125,3 %		
CO	76,6 %	JM	94,9 %	NE	87,9 %	TG	88,7 %		
CR	76,7 %	JO	75,5 %	NG	92,4 %	TH	65,0 %		

[yderligere MULIGHED, hvis modtageren eller en tilknyttet tredjepart har valgt at anvende enhedsomkostningen (i forslaget/ved et ændringsforslag): For følgende *[*modtageren*][*de tilknyttede tredjeparter*]* er beløbene pr. enhed (timesatsen) fastsat som følger:

- Modtagerens/Den tilknyttede tredjeparts navn [kortform]: [indsæt beløb] EUR
- Den tilknyttede tredjeparts navn [kortform]: [indsæt beløb] EUR

[det samme for andre tilknyttede tredjeparter om nødvendigt]*]*

Anslået antal enheder: Se bilag 2

Enhedsomkostninger ved energieffektivitetsprojekter

[MULIGHED, hvis specifikke enhedsomkostninger finder anvendelse på tilskuddet: 2. Udgifter i forbindelse med energieffektivitetsprojekter i bygninger

Enhed: m^2 støtteberettiget "konditioneret" (dvs. bygget eller ombygget) gulvareal

Beløb pr. enhed*: Se (for hver modtager/tilknyttet tredjepart og BEST-tabel) den vedhæftede "enhedsomkostningstabel"

* Beløbet beregnes som følger:
{0,1 EUR x anslået KWh sparet i alt pr. m^2 pr. år x 10}

Anslået antal enheder: Se (for hver modtager/tilknyttet tredjepart og BEST-tabel) den vedhæftede "enhedsomkostningstabel"

Enhedsomkostningstabel (enhedsomkostninger ved energieffektivitetsprojekter)[1]

Modtagerens/Den tilknyttede tredjeparts navn (kortform)	BEST nr.	Omkostninger pr. enhed	Anslået antal enheder	Samlede enhedsomkostninger (omkostninger pr. enhed x anslået

[1] Data fra energispecifikationstabellen for bygninger ("building energy specification table" (BEST)), der indgår i forslaget og i bilag 1.

				antal enheder)

]

Enhedsomkostninger ved forskningsinfrastrukturer

[MULIGHED, hvis specifikke enhedsomkostninger finder anvendelse på tilskuddet: 3. Omkostninger i forbindelse med tværnational adgang til forskningsinfrastrukturer

Enheder[2]: se (for hver adgangsgiver og installation) den vedhæftede "enhedsomkostningstabel"

Beløb pr. enhed*: se (for hver adgangsgiver og installation) den vedhæftede "enhedsomkostningstabel"

* Beløbet beregnes som følger:

gennemsnit af de årlige samlede omkostninger ved adgang til installationen (over de seneste to år[3])
gennemsnit af det årlige samlede omfang af adgangen til installationen (over de seneste to år[4])

Anslået antal enheder: se (for hver adgangsgiver og installation) den vedhæftede "enhedsomkostningstabel"

Enhedsomkostningstabel (enhedsomkostninger ved adgang til forskningsinfrastrukturer)[5]

Adgangsgivers navn i kortform	**Infrastrukturens navn i kortform**	**Installation**		**Adgangsenhed**	**Beløb pr. enhed**	**Anslået antal enheder**	**Samlede enhedsomkostninger (omkostninger pr. enhed x anslået antal enheder)**
		Nr.	**Navn i kortform**				

]

[2] Enhed af adgang (dvs. beam hours, uger med adgang, stikprøveanalyse), som adgangsgiveren har fastsat i forslaget.

[3] I særlige behørigt begrundede tilfælde kan Kommissionen/organet indvillige i en anden referenceperiode.

[4] I særlige behørigt begrundede tilfælde kan Kommissionen/organet indvillige i en anden referenceperiode.

[5] Data fra "tabel over anslåede omkostninger/omfanget af adgangen", der indgår i forslaget og i bilag 1.

Enhedsomkostninger i forbindelse med kliniske forsøg

***[MULIGHED, hvis specifikke enhedsomkostninger finder anvendelse på tilskuddet:* 4. Omkostninger i forbindelse med kliniske undersøgelser**

Enheder: Patienter/emner, der deltager i det kliniske studium

Beløb pr. enhed*: Se (for hvert klinisk studium og hver modtager/tilknyttet tredjepart) den vedhæftede "enhedsomkostningstabel"

Anslået antal enheder: Se (for hvert klinisk studium og hver modtager/tilknyttet tredjepart) den vedhæftede "enhedsomkostningstabel"

* For hver opgave beskrevet i protokollen beregnes beløbet som følger:

{Opgave 1
{enhedsomkostningskomponent "personaleomkostninger"
+ enhedsomkostningskomponent "omkostninger til forbrugsgoder"
+ enhedsomkostningskomponent "omkostninger til medicinsk udstyr"
+ enhedsomkostningskomponent "omkostninger til andre specifikke ydelser"
+ enhedsomkostningskomponent "indirekte omkostninger"}
{Opgave 2
{enhedsomkostningskomponent "personaleomkostninger"
+ enhedsomkostningskomponent "omkostninger til forbrugsgoder"
+ enhedsomkostningskomponent "omkostninger til medicinsk udstyr"
+ enhedsomkostningskomponent "omkostninger til andre specifikke ydelser"
+ enhedsomkostningskomponent "indirekte omkostninger"}
[det samme for alle andre opgaver]**}**

Enhedsomkostningskomponenter beregnes som følger:

Enhedsomkostningskomponenten "**personaleomkostninger**" (dvs. personaleomkostninger til læger" + "personaleomkostninger til andet medicinsk personale" + "personaleomkostninger til teknisk personale")

For enhedsomkostningskomponenten "personaleomkostninger til læger":

{"gennemsnitlig timepris for læger", dvs.:
godkendte eller kontrollerbare samlede personaleomkostninger for læger for år N-1
{1720* antal fuldtidsansatte i personalekategorien læger for år N-1}
ganget med
anslået antal arbejdstimer for læger på opgaven (pr. patient/emne)}

For enhedsomkostningskomponenten "personaleomkostninger til andet medicinsk personale":

{"gennemsnitlig timepris for andet medicinsk personale", dvs.:
godkendte eller kontrollerbare samlede personaleomkostninger for andet medicinsk personale for år N-1
{1720* antal fuldtidsansatte i personalekategorien andet medicinsk personale for år N-1}
ganget med
anslået antal arbejdstimer for andet medicinsk personale på opgaven (pr. patient/emne)**}**

For enhedsomkostningskomponenten "personaleomkostninger til teknisk personale":

{"gennemsnitlig timepris for teknisk personale", dvs.:
godkendte eller kontrollerbare samlede personaleomkostninger for teknisk personale for år N-1
{1720* antal fuldtidsansatte i personalekategorien teknisk personale for år N-1}

ganget med
anslået antal arbejdstimer for teknisk personale på opgaven (pr. patient/emne)}

ved "samlede personaleomkostninger" forstås faktiske lønninger + faktiske sociale bidrag + faktiske skatter og andre udgifter, der indgår i lønnen, hvis de er omhandlet i national lovgivning eller ansættelseskontrakten (eller et tilsvarende ansættelsesdokument).

Enhedsomkostningskomponenten "**omkostninger til forbrugsgoder**" (dvs. "omkostninger til forbrugsgoder kategori 1" + "omkostninger til forbrugsgoder kategori 2" + "omkostninger til forbrugsgoder kategori 3" etc.).

For hver kategori af forbrugsgoder:

{"gennemsnitlig pris pr. artikel, dvs.:
{godkendte eller kontrollerbare samlede omkostninger til indkøb af forbrugsgoder i år N-1 for den pågældende kategori af forbrugsgoder
samlet antal artikler indkøbt i år N-1 for den pågældende kategori af forbrugsgoder}
ganget med
anslået antal artikler anvendt til opgaven (pr. patient/emne)**}**

ved "samlede omkostninger til indkøb af forbrugsgoder" forstås den samlede værdi af vareindkøbskontrakter (inklusive dermed forbundne skatter og afgifter som f.eks. ikke-fradragsberettiget moms) indgået af modtageren vedrørende levering af forbrugsgoder i år N-1, forudsat at kontrakterne er blevet tildelt i overensstemmelse med princippet om mest værdi for pengene og uden interessekonflikter.

Enhedsomkostningskomponenten "**omkostninger til medicinsk udstyr**" (dvs. "omkostninger til medicinsk udstyr kategori 1" + "omkostninger til medicinsk udstyr kategori 2" + "omkostninger til medicinsk udstyr kategori 3" etc.).

For hver kategori af medicinsk udstyr:

{"gennemsnitlige afskrivningsomkostninger og direkte relaterede tjenesteydelser pr. enhed af anvendelse", dvs.:
{godkendte eller kontrollerbare samlede afskrivningsomkostninger i år N-1 for den pågældende udstyrskategori + godkendte eller kontrollerbare samlede omkostninger til indkøb af tjenesteydelser i år N-1 for den pågældende udstyrskategori}
samlet kapacitet i år N-1
ganget med
anslået antal enheder af anvendelse i forbindelse med opgaven (pr. patient/emne)**}**

ved "samlede afskrivningsomkostninger" forstås de samlede afskrivninger som registreret i modtagerens regnskab for år N-1 for den pågældende udstyrskategori, forudsat at udstyret er indkøbt i overensstemmelse med princippet om mest værdi for pengene og uden interessekonflikter + de samlede omkostninger ved leje- og leasingkontrakter (inklusive dermed forbundne skatter og afgifter som f.eks. ikke-fradragsberettiget moms) i år N-1 for den pågældende udstyrskategori, forudsat at de ikke overstiger afskrivningsomkostningerne for tilsvarende udstyr og ikke omfatter finansieringsgebyrer

Enhedsomkostningskomponent "**omkostninger til andre specifikke ydelser**" (dvs. "kontraktomkostninger til specifik tjenesteydelse 1" + "kontraktomkostninger til specifik tjenesteydelse 2" + "kontraktomkostninger til specifik tjenesteydelse 3" etc.)

For hver kategori af særlige tjenesteydelser:

"gennemsnitlige omkostninger ved en specifik tjenesteydelse pr. patient eller emne", dvs.:

godkendte eller kontrollerbare samlede omkostninger ved indkøb af en tjenesteydelse i år N-1 for den kategori af særlige tjenesteydelser, der er nødvendig for at udføre de kliniske studier

samlet antal patienter eller emner omfattet i de kliniske studier, i forbindelse med hvilken den specifikke tjenesteydelse blev ydet i år N-1

ved "samlede omkostninger til indkøb af en tjenesteydelse" forstås den samlede værdi af de kontrakter, som modtageren indgår (inklusive dermed forbundne skatter og afgifter som f.eks. ikke-fradragsberettiget moms) i år N-1 til udførelsen af kliniske studier, forudsat at kontrakterne er blevet tildelt i overensstemmelse med princippet om mest værdi for pengene og uden interessekonflikter

Enhedsomkostningskomponent "**indirekte omkostninger**"

{25 %
ganget med
{enhedsomkostningskomponenten "personaleomkostninger" + "enhedsomkostningskomponenten "omkostninger til forbrugsgoder" + enhedsomkostningskomponenten "omkostninger til medicinsk udstyr"}**}**

Følgende skal udelades:

- omkostninger i forbindelse med naturalydelser fra tredjeparter, der ikke anvendes i modtagerens lokaler og
- eventuelle omkostninger til økonomisk støtte til tredjeparter.

Enhedsomkostningstabel: Enhedsomkostninger i forbindelse med kliniske forsøg[6]

[Indsæt navn på klinisk undersøgelse]							
Opgave og enhedsomkostningskomponent		**Ressourcer pr. patient**	**Beløb pr. enhed** **for modtageren/tilknyttet tredjepart 1 [indsæt navn i kortform]**	**Beløb pr. enhed** **for modtageren/tilknyttet tredjepart 2 [indsæt navn ikortform]:**	**Beløb pr. enhed** **for modtageren/tilknyttet tredjepart 3 [indsæt navn i kortform]:**		**…**
						Naturalydelser fra tredjepart*	
Opgave nr. 1 Blodprøve							
Personaleomkostninger	læger	----	0	0	0	0	
	andet medicinsk personale	Tapning (sygeplejerske), 10 minutter	8,33 EUR	11,59 EUR	10,55 EUR	9,76 EUR	
	teknisk personale	Behandling af prøve (laborant), 15 minutter	9,51 EUR	15,68 EUR	13,77 EUR	12,35 EUR	
Omkostninger til forbrugsgoder	Kategori 1	Sprøjte, 1	XX EUR	XX EUR	XX EUR	XX EUR	
	Kategori 2	Kanyle, 1	XX EUR	XX EUR	XX EUR	XX EUR	

[6] Samme tabel som i forslaget og bilag 1.

	Kategori 2	Beholder til blod, 1	XX EUR	XX EUR	XX EUR	XX EUR	
	…						
Omkostninger til medicinsk udstyr	Kategori 1	Anvendelse af dybfryser (-80°), 60 dage	XX EUR	XX EUR	XX EUR	XX EUR	
	Kategori 2	Anvendelse af centrifuge, 15 minutter	XX EUR	XX EUR	XX EUR	XX EUR	
	….						
Omkostninger til andre specifikke ydelser	Kategori 1						
	Kategori 2						
	…						
Indirekte omkostninger							
Opgave nr. 2							
…							
Samlet beløb pr. enhed			**XX EUR**	**XX EUR**	**XX EUR**	**XX EUR****	
Anslået antal enheder (patienter/emner, der deltager i undersøgelsen)			**XX**	**XX**	**XX**	**XX**	
Samlede enhedsomkostninger for modtageren/den tilknyttede tredjepart (samlede omkostninger pr. enhed x anslået antal enheder)			**XX EUR**	**XX EUR**	**XX EUR**		

* Driftsomkostninger for den tredjepart, der yder naturalydelser.
** Loft for betalingen til tredjepart, om nogen.

1

Bilag 3 a

ERKLÆRING OM SOLIDARISK HÆFTELSE FOR TILKNYTTEDE TREDJEPARTER

(skal udfyldes af den tilknyttede tredjepart og indsendes af modtageren, hvis artikel 14 gælder, og hvis [Kommissionen][organet] har anmodet om, at tilknyttede tredjeparter hæfter solidarisk)

[**fulde officielle navn på den enhed, der er associeret med eller tilknyttet modtageren (kortform)**], etableret i [fuldstændig officiel adresse], *[**MULIGHED for tilknyttede tredjeparter med momsregistreringsnummer:** momsregistreringsnummer [indsæt nummer]]* ("den tilknyttede tredjepart"), som med henblik på underskrivelse af denne erklæring om solidarisk hæftelse er repræsenteret ved sin(e) juridiske repræsentant(er) [fornavn og efternavn, den tilknyttede tredjeparts juridiske repræsentant(er)s stilling],

tilknyttet modtageren [indsæt nr.] [modtagerens fulde officielle navn (kortform)] etableret i [fuldstændig officiel adresse], *[**MULIGHED for modtager med momsregistreringsnummer**: momsregistreringsnummer [indsæt nummer]]* ("modtageren"),

accepterer hermed solidarisk hæftelse med modtageren

for ethvert beløb, som modtageren skylder *[Kommissionen][organet]* i henhold til aftaler, der er indgået i henhold til tilskudsaftale nummer [indsæt tilskudsaftalens nummer] [(indsæt akronym)], og op til det maksimalt angivne EU-bidrag for den tilknyttede tredjepart i det anslåede budget (se bilag 2).

Den tilknyttede tredjepart indvilliger ubetinget og uigenkaldeligt i omgående og ved første anmodning at betale *[Kommissionen][organet]* de beløb, der anmodes om i henhold til denne erklæring.

For den tilknyttede tredjepart
[Fornavn/efternavn/stilling]

underskrift

Udfærdiget på dansk i [sted] den [dato]

ⓘ udskriftsformat A4 liggende

BILAG 4 — H2020 STANDARDTILSKUDSAFTALE — ENKELTMODTAGERE

UDGIFTSOPGØRELSE FOR *[MODTAGER [navn]/ TILKNYTTET TREDJEPART [navn]]* FOR RAPPORTERINGSPERIODE [rapporteringsperiode]

	Støtteberettigede[1] omkostninger (pr. budgetkategori)													Indtægter	EU-bidrag			Yderligere oplysninger
	A. Direkte personaleomkostninger				B. Direkte omkostninger i forbindelse med underentrepriser	*[C. Direkte omkostninger til økonomisk støtte]*	D. Andre direkte omkostninger		E. Indirekte omkostninger[2]	*[F. Omkostninger til …]*		Omkostninger i alt	Indtægter	Refusionssats i %	Maksimalt EU-bidrag[3]	Anmodet EU-bidrag	Oplysninger vedrørende indirekte omkostninger	
	A.1 Personale (eller tilsvarende) A.2 Fysiske personer med direkte kontrakt A.3 Udstationerede *[A.6 Personale, der skal sikre adgang til forskningsinfrastrukturer]*	A.4 SMV-ejere uden løn A.5 Modtagere, som er fysiske personer uden løn				*[C.1 Økonomisk støtte* *[C.2 Bonusser]*	D.1 Rejser D.2 Udstyr D.3 Andre varer og tjenesteydelser	*[D.4 Omkostninger til store forsknings-infrastrukturer]*		*[F.1 Omkostninger til …]*	*[F.2 Omkostninger til …]*		Indtægter i projektet, skal indberettes i den sidste rapporterings-periode, jf. artikel 5.3.3				Omkostninger til naturaldyelser, der ikke bruges på stedet	
Omkostningstype[4]	Faktisk	Enhed	Enhed		Faktisk	Faktisk	Faktisk	Faktisk	Fast sats[5] 25%	Enhed		*[Enheds-omkostninger] [Omkostninger i faste beløb]*						
	a	I alt b	Antal timer	I alt c	d	*[e]*	f	*[g]*	h=0,25 x (a+b+c+f+*[g]* + *[i1]*[6] +*[i2]*[6] - o)	Ingen enheder	I alt *[i1]*	I alt *[i2]*	j = a+b+c+d+*[e]* +f+*[g]* +h+*[i1]* +*[i2]*	k	l	m	n	o	
[modtagerens/den tilknyttede tredjeparts navn (kortform)]																		

Modtageren/den tilknyttede tredjepart bekræfter hermed, at:
De anførte oplysninger er fuldstændige, troværdige og retvisende.
De anmeldte omkostninger er støtteberettigede (se artikel 6).
Udgifterne kan underbygges ved hjælp af relevante registre og støttedokumentation (se artikel 18), der udleveres efter anmodning eller i forbindelse med kontroller, review, revisioner og undersøgelser (se artikel 17, 18 og 22).
Alle indtægter er anmeldt hvad angår den sidste rapporteringsperiode (se artikel 5.3.3).

ⓘ Venligst anmeld alle støtteberettigede omkostninger, også selv om de overstiger de beløb, der er angivet i det anslåede budget (se bilag 2). Kun beløb, som er anmeldt i den individuelle udgiftsopgørelse, kan senere tages i betragtning med henblik på at erstatte de omkostninger, der ikke er støtteberettigede.

[1] Se artikel 6 om betingelserne for støtteberettigelse.

[2] De anmeldte indirekte omkostninger må ikke indeholde beløb, der er omfattet af et driftstilskud (modtaget under et EU- eller Euratom-program, se artikel 6.2.E). Hvis modtageren i denne rapporteringsperiode har modtaget et driftstilskud, kan denne ikke anmelde indirekte omkostninger.

[3] Dette er det *teoretiske* EU-bidragsbeløb, som systemet automatisk beregner (ved at gange refusionssatsen med de samlede anmeldte omkostninger). Det beløb, der anmodes om (i kolonnen "Anmodet EU-bidrag"), kan være mindre).

[4] Se artikel 5 om omkostningstyper.

[5] Fast sats : 25 % af støtteberettigede direkte omkostninger, bortset fra: direkte omkostninger i forbindelse med underentrepriser, omkostninger i forbindelse med naturaldyelser, der ikke anvendes i modtagerens lokaler, direkte omkostninger til økonomisk støtte samt

[6] Kun specifikke enhedsomkostninger, som ikke omfatter indirekte omkostninger.

BILAG 5

SKABELON FOR ATTESTEN VEDRØRENDE UDGIFTSOPGØRELSER

- **Med hensyn til muligheder [*i kursiv og firkantede parenteser*]: Vælg den relevante mulighed. Muligheder, der ikke bliver benyttet, skal slettes.**
- **Ved felter fremhævet med [gråt i firkantede parenteser]: indtastes de relevante data.**

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDEPENDENT REPORT OF FACTUAL FINDINGS ON COSTS DECLARED UNDER A GRANT AGREEMENT FINANCED UNDER THE HORIZON 2020 RESEARCH FRAMEWORK PROGRAMME 2

UAFHÆNGIG RAPPORT OM FAKTISKE RESULTATER FOR ANMELDTE OMKOSTNINGER I HENHOLD TIL HORISONT 2020-RAMMEPROGRAMMET FOR FORSKNING OG INNOVATION 6

Vilkår for en uafhængig rapport om de faktiske resultater vedrørende omkostninger, der kræves godtgjort i henhold til en tilskudsaftale finansieret under rammeprogrammet for forskning og innovation Horisont 2020

Dette dokument fastsætter "**vilkårene**", hvorunder

[MULIGHED 1: [indsæt navn på modtageren] ("modtageren")] [MULIGHED 2: [indsæt navn på den tilknyttede tredjepart] ("den tilknyttede tredjepart"), tredjepart tilknyttet modtageren [indsæt navnet på modtageren] ("modtageren")]

indvilliger i at hyre

[**indsæt revisorens officielle navn**] ("revisoren")

til at udarbejde en uafhængig rapport om de faktiske resultater ("rapporten") vedrørende de(n) udgiftsopgørelse(r)[1], som *[modtageren] [den tilknyttede tredjepart]* har udarbejdet for Horisont 2020-tilskudsaftalen [indsæt nummer på tilskudsaftalen, navnet på projektet, akronym og varighed fra/til] ("aftalen"), og

til at udstede en attest vedrørende udgiftsopgørelser som omtalt i artikel 20.4 i aftalen baseret på den obligatoriske rapporteringsskabelon, Kommissionen har angivet.

Aftalen er indgået under Horisont 2020-rammeprogrammet for forskning og innovation (H2020) mellem modtageren og *[MULIGHED 1: Den Europæiske Union ("EU"), repræsenteret ved Europa-Kommissionen ("Kommissionen")][MULIGHED 2: Det Europæiske Atomenergifællesskab ("Euratom"), repræsenteret ved Europa-Kommissionen ("Kommissionen")][MULIGHED 3: [Forvaltningsorganet for forskning (REA)] [Forvaltningsorganet for Det Europæiske Forskningsråd (ERCEA)] [Forvaltningsorganet for Innovation og Netværk (INEA)] [Forvaltningsorganet for Små og Mellemstore Virksomheder (EASME)] ("organet"), i medfør af beføjelser tildelt af Europa-Kommissionen ("Kommissionen").]*

Når *[Kommissionen] [organet]* nævnes i disse vilkår, henvises der kun til *[dens][dets]* status som underskriver af aftalen sammen med modtageren. *[Den Europæiske Union][Euratom][organet]* er ikke part i dette engagement.

1.1 Indholdet af opgaven

Modtageren skal sende *[Kommissionen][organet]* den endelige rapport senest 60 dage efter slutningen af den seneste rapporteringsperiode, og den skal blandt andet indeholde en attest vedrørende udgiftsopgørelser for modtageren selv og for hver af sine de tilknyttede tredjeparter, der anmoder om en samlet støtte på 325 000 EUR eller derover som godtgørelse for faktiske omkostninger og enhedsomkostninger beregnet på grundlag af dennes sædvanlige praksis for omkostningsberegning (se artikel 20.4 i aftalen). Attesten vedrørende udgiftsopgørelser skal dække alle modtagerens eller den tilknyttede tredjeparts rapporteringsperioder som angivet ovenfor.

Attesten vedrørende udgiftsopgørelser udgøres af to separate dokumenter:

- Vilkårene, der skal underskrives af *[modtageren] [den tilknyttede tredjepart]* og revisoren
- Revisorens uafhængige rapport om faktiske resultater ("rapporten"), som skal skrives på revisorens brevpapir og dateres, stemples og underskrives af revisoren (eller den kompetente

[1] Hvorunder omkostninger dækket af aftalen oplyses (se skabelon for "udgiftsopgørelse" i bilag 4 til tilskudsaftalen).

tjenestemand), og som omfatter de aftalte procedurer ("procedurerne"), som revisoren skal udføre, og standarden for faktiske resultater ("resultaterne"), som revisoren skal bekræfte.

Hvis attesten vedrørende udgiftsopgørelser skal indgå i den endelige rapport i henhold til artikel 20.4 i aftalen, kan anmodningen om betaling af saldoen i forbindelse med aftalen ikke indfries uden attesten vedrørende udgiftsopgørelser. Godtgørelse af omkostninger, der er dækket af attesten vedrørende udgiftsopgørelser, udelukker dog ikke, at Kommissionen, *[organet,]* Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig og Den Europæiske Revisionsret vil gennemføre kontrol, review, revision og undersøgelser i overensstemmelse med artikel 22 i aftalen.

1.2 Ansvar

[Modtageren] [Den tilknyttede tredjepart]:

- skal udarbejde udgiftsopgørelsen/udgiftsopgørelserne for det støttede projekt, i overensstemmelse med forpligtelserne i aftalen. Udgiftsopgørelsen/udgiftsopgørelserne skal udarbejdes i henhold til *[modtagerens] [den tilknyttede tredjeparts]* regnskabs- og bogføringssystem og de underliggende regnskaber og optegnelser
- skal sende udgiftsopgørelsen/udgiftsopgørelserne til revisoren
- er ansvarlig for nøjagtigheden af udgiftsopgørelsen/udgiftsopgørelserne
- er ansvarlig for fuldstændigheden og nøjagtigheden af de oplysninger, der gives til revisoren, så denne kan udføre procedurerne. *[Modtageren] [Den tilknyttede tredjepart]* skal fremlægge en skriftlig udtalelse, der understøtter disse opgørelser. Den periode, der omfattes af opgørelserne, skal fremgå af den skriftlige udtalelse, og denne skal dateres
- accepterer, at revisoren ikke kan udføre procedurerne, medmindre denne får fuld adgang til *[modtagerens][den tilknyttede tredjeparts]* personale og regnskaber samt til øvrige relevante optegnelser og dokumenter.

Revisoren:

- *[MULIGHED 1 som standard:* er kvalificeret til at udføre lovpligtig revision af regnskabsdokumenter i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/43/EF af 17. maj 2006 om lovpligtig revision af årsregnskaber og konsoliderede regnskaber og om ændring af Rådets direktiv 78/660/EØF og 83/349/EØF og om ophævelse af Rådets direktiv 84/253/EØF eller lignende nationale retsakter*]*.
- *[Mulighed 2, hvis modtageren eller den tilknyttede tredjepart har en uafhængig tjenestemand:* er en kompetent og uafhængig tjenestemand, som har fået retlig status af de relevante nationale myndigheder til at revidere modtageren*]*.
- *[Mulighed 3, hvis modtageren eller den tilknyttede tredjepart er en international organisation:* er en [intern] [ekstern] revisor i overensstemmelse med den internationale organisations finansregulativer og -procedurer*]*.

Revisoren:

- skal være uafhængig af modtageren *[og den tilknyttede tredjepart]* og må især ikke have været involveret i udarbejdelsen af *[modtagerens] [den tilknyttede tredjeparts]* udgiftsopgørelse(r)
- skal planlægge arbejdet, således at procedurerne kan udføres og resultaterne bedømmes
- skal overholde de fastlagte procedurer og det obligatoriske format for rapporten
- skal udføre arbejdet i overensstemmelse med disse vilkår
- skal dokumentere de ting, der er vigtige for at understøtte rapporten
- skal basere sin rapport på det indsamlede bevismateriale
- skal fremsende rapporten til *[modtageren] [den tilknyttede tredjepart]*.

Kommissionen fastsætter de procedurer, som revisoren skal udføre. Revisoren er ikke ansvarlig for, om procedurerne er egnede eller hensigtsmæssige. Da denne opgave ikke er en erklæringsopgave, påfører revisoren ikke revisionspåtegning og afgiver ingen sikkerhedserklæring.

1.3 Gældende standarder

Revisoren skal overholde disse vilkår og[2]:

- International Standard on Related Services (ISRS) 4400: *Engagements to perform Agreed-upon Procedures regarding Financial Information* (engagementer til gennemførelse af aftalte procedurer for finansielle oplysninger) vedtaget af International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB),
- *Code of Ethics for Professional Accountants* (etiske regler for revisorer) vedtaget af International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA). Selvom det i ISRS 4400 hedder, at uafhængighed ikke er et krav for aftalte procedurer, kræver *[Kommissionen][organet]*, at revisoren også overholder uafhængighedskravet i henhold til de etiske regler for revisorer.

Revisorens rapport skal indeholde en erklæring om, at der ikke er nogen interessekonflikt i forbindelse med udarbejdelsen af denne rapport mellem revisoren og modtageren *[og den tilknyttede tredjepart]*, og revisorens samlede honorar for udarbejdelsen af rapporten skal specificeres i rapporten, hvis denne tjenesteydelse faktureres.

1.4 Rapportering

Rapporten skal affattes på samme sprog som aftalen (se artikel 20.7).

I henhold til artikel 22 i aftalen har Kommissionen, *[organet,]* Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig og Den Europæiske Revisionsret ret til at revidere ethvert stykke arbejde udført i forbindelse med det projekt, hvortil omkostninger ønskes godtgjort af *[Den Europæiske Union] [Euratom]*. Dette omfatter arbejde relateret til denne opgave. Revisoren skal give adgang til alle arbejdspapirer (f.eks. genberegning af timesatser, verificering af det anmeldte tidsforbrug for projektet) relateret til opgaven, hvis Kommissionen *[, organet]*, Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig og Den Europæiske Revisionsret anmoder herom.

1.5 Tidsplan

Rapporten skal fremsendes senest [dd. måned åååå].

1.6 Andre vilkår

[[Modtageren][Den tilknyttede tredjepart] og revisoren kan anvende dette afsnit til at aftale andre specifikke vilkår såsom revisors honorarer, ansvar, gældende lov osv. Disse vilkår må ikke være i modstrid med vilkårene ovenfor.]

[revisorens officielle navn] [[*Modtagerens][Den tilknyttede tredjeparts]* officielle navn]

[2] De overordnede revisionsinstitutioner, der anvender INTOSAI-standarder, kan udføre procedurerne i henhold til de tilsvarende ISSAI'er (International Standards of Supreme Audit Institutions) og INTOSAI's etiske regler i stedet for International Standard on Related Services ("ISRS") 4400 og IAASB og IESBA's etiske regler for revisorer.

[Den bemyndigede repræsentants navn og stilling]	[Den bemyndigede repræsentants navn og stilling]
[dd. måned år]	[dd. måned år]
Revisorens underskrift	*[Modtagerens][Den tilknyttede tredjeparts]* underskrift

Uafhængig rapport om faktiske resultater for anmeldte omkostninger i henhold til Horisont 2020-rammeprogrammet for forskning og innovation

(udskrives på revisorens brevpapir)

Til
[Navn på kontaktperson(er)], [stilling]
[*[Modtagerens] [Den tilknyttede tredjeparts]* navn]
[Adresse]
[dd. måned år]

Kære [Navn på kontaktperson(er)],

Som aftalt i vilkårene dateret [dd. måned åååå]

med *[MULIGHED 1: [indsæt navn på modtageren] ("modtageren")] [MULIGHED 2: [indsæt navn på den tilknyttede tredjepart] ("den tilknyttede tredjepart"), tredjepart tilknyttet modtageren [indsæt navnet på modtageren] ("modtageren")]*

har vi

[revisorens navn] ("revisoren"),

med adresse på

[fulde adresse/postnummer/by/land],

repræsenteret af

[en bemyndiget repræsentants navn og stilling],

udført de procedurer, der er aftalt med Dem, vedrørende de omkostninger, der er anmeldt i *[modtagerens][den tilknyttede tredjeparts]* udgiftsopgørelse(r)[3] vedrørende tilskudsaftalen. [indsæt tilskudsaftalens referencer: nummer, titel på projektet og akronym] ("aftalen"),

med et samlet anmeldt omkostningsbeløb på

[samlet beløb] EUR,

og et samlet anmeldt beløb for faktiske omkostninger og "direkte personaleomkostninger anmeldt som enhedsomkostninger beregnet i overensstemmelse med *[modtagerens][den tilknyttede tredjeparts]* sædvanlige praksis for omkostningsberegning" på

[summen af de samlede faktiske omkostninger og samlede direkte personaleomkostninger anmeldt som enhedsomkostninger beregnet i overensstemmelse med *[modtagerens][den tilknyttede tredjeparts]* sædvanlige praksis for omkostningsberegning] EUR,

og vi **fremsender hermed vores uafhængige rapport om faktiske resultater ("rapporten")** udarbejdet i det obligatoriske rapporteringsformat som aftalt med Dem.

Rapporten

Vi har udført opgaven i overensstemmelse med de vilkår, der er vedlagt denne rapport. Rapporten omfatter de aftalte procedurer ("procedurerne"), som vi har udført, og standarden for faktiske resultater ("resultaterne"), som vi har undersøgt.

[3] Hvori modtageren anmelder omkostninger, der er dækket af aftalen (se skabelon for " udgiftsopgørelse " i aftalens bilag 4).

Procedurerne er udført udelukkende for at hjælpe *[Kommissionen] [organet]* med at evaluere, om *[modtagerens][den tilknyttede tredjeparts]* omkostninger i de medfølgende udgiftsopgørelser er anmeldt i overensstemmelse med aftalen. *[Kommissionen] [organet]* drager sine egne konklusioner på grundlag af rapporten og eventuelle yderligere oplysninger, som den måtte forlange.

Omfanget af procedurerne er fastlagt af Kommissionen. Revisoren er derfor ikke ansvarlig for, om de er egnede eller hensigtsmæssige. Eftersom vi hverken har foretaget en revision eller et review i henhold til International Standards on Auditing eller International Standards on Review Engagements, afgiver vi ingen sikkerhedserklæring med hensyn til udgiftsopgørelserne.

Hvis vi havde udført supplerende procedurer eller revision af *[modtagerens] [den tilknyttede tredjeparts]* udgiftsopgørelser i henhold til International Standards on Auditing eller International Standards on Review Engagements, kunne andre forhold være kommet frem, som vi ville have inkluderet i rapporten.

Ikke-relevante resultater

Vi har undersøgt ovennævnte udgiftsopgørelser og konstaterede, at følgende resultater ikke er relevante:

Forklaring (skal fjernes fra rapporten):

*Hvis et resultat ikke er relevant, skal det markeres med "**I.r.**" ("Ikke relevant") i den tilsvarende række i tabellens højre kolonne, og det betyder, at resultatet ikke skulle undersøges af revisoren, og at de(n) relaterede procedure(r) ikke skulle gennemføres.*

Grundene til, at et resultat ikke er relevant, skal være åbenlyse, dvs.

i) hvis der under en bestemt kategori ikke er anmeldt nogen omkostninger, er de relaterede resultater og procedurer ikke relevante.

ii) hvis betingelsen for anvendelse af en eller flere bestemte procedurer ikke er opfyldt, er de relaterede resultater og procedurer ikke relevante. Eksempelvis er proceduren og resultatet for "modtagere med konti i en anden valuta end euro" ikke relevant for "modtagere med konti i euro". På samme vis gælder det, at hvis der ikke er betalt yderligere vederlag, er de relaterede resultater og procedurer ikke relevante.

Opstil her alle de resultater, som anses for ikke at være relevante for nærværende opgave, og forklar grundene dertil.

….

Undtagelser

Ud over de nedennævnte undtagelser har *[modtageren] [den tilknyttede tredjepart]* tilvejebragt al dokumentation og alle regnskabsoplysninger, som revisoren skulle bruge for at gennemføre de nødvendige procedurer og evaluere resultaterne.

Forklaring (skal fjernes fra rapporten):

- *Hvis revisoren ikke var i stand til at gennemføre en procedure fuldt ud, skal den markeres med et "**U**" ("Undtagelse") i den tilsvarende række i tabellens højre kolonne. Grunden til, at revisoren ikke kan gennemføre proceduren, f.eks. manglende mulighed for at afstemme vigtige oplysninger eller manglende data, skal angives nedenfor.*
- *Hvis revisoren ikke kan bekræfte et standardresultat efter at have gennemført den tilhørende procedure, skal dette også markeres med et "**U**" ("Undtagelse"), og om muligt skal grundene til, at resultatet ikke kunne bekræftes og den mulige betydning af dette, angives nedenfor.*

Angiv her eventuelle undtagelser samt oplysninger om grunden og de mulige konsekvenser af den enkelte undtagelse, hvis de kendes. Hvis undtagelsen kan kvantificeres, oplyses det pågældende beløb.

….

Eksempel (skal fjernes fra rapporten):

1. *Modtageren var ikke i stand til at underbygge resultat nr. 1 vedrørende ..., fordi ...*
2. *Resultat nr. 30 blev ikke bekræftet, fordi den af modtageren anvendte metode til at beregne enhedsomkostninger var forskellig fra den af Kommissionen godkendte. Forskellene var som følger: ...*
3. *Efter at have gennemført de aftalte procedurer for at bekræfte resultat nr. 31 konstaterede revisoren en difference på _____ EUR. Differencen kan forklares ved ...*

Yderligere bemærkninger

Ud over at rapportere om resultaterne af de specifikke procedurer, der er gennemført, vil revisoren også gerne fremsætte følgende bemærkninger:

Eksempel (skal fjernes fra rapporten):

1. *Med hensyn til resultat nr. 8 anses betingelserne for yderligere vederlag for at være opfyldt, fordi ...*
2. *Med henblik på at kunne bekræfte resultat nr. 15 gennemførte vi følgende ekstra procedurer: ....*

Anvendelse af denne rapport

Rapporten må udelukkende anvendes til ovenstående formål. *Den er udarbejdet udelukkende til [modtagerens][den tilknyttede tredjeparts]* og *[Kommissionens][organets]* fortrolige brug og udelukkende med henblik på indsendelse til *[Kommissionen][organet]* i forbindelse med kravene i artikel 20.4 i aftalen. *[Modtageren][Den tilknyttede tredjepart]* eller *[Kommissionen][organet]* må ikke anvende rapporten til andre formål og må heller ikke videregive den til andre parter. *[Kommissionen][Organet]* må kun videregive rapporten til bemyndigede parter, navnlig Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF) og Den Europæiske Revisionsret.

Rapporten vedrører kun de(n) udgiftsopgørelse(r), som er fremsendt til *[Kommissionen] [organet]* af *[modtageren][den tilknyttede tredjepart]* i henhold til aftalen. Den gælder derfor ikke for nogen anden udgiftsopgørelse fra *[modtageren][den tilknyttede tredjepart]*.

Der foreligger ikke nogen interessekonflikt[4] mellem revisoren og modtageren *[og den tilknyttede tredjepart]* med hensyn til udarbejdelsen af denne rapport. Revisorens honorar for at udarbejde rapporten er _____ EUR (herunder _____ EUR i fradragsberettiget moms).

Vi ser frem til at drøfte vores rapport med Dem og vil med glæde give Dem yderligere oplysninger eller bistand.

[revisorens officielle navn]
[en bemyndiget repræsentants navn og stilling],
[dd. måned år]
Revisorens underskrift

[4] Der foreligger en interessekonflikt, når revisorens objektivitet ved udarbejdelsen af attesten faktisk eller tilsyneladende bringes i fare, hvis revisoren f.eks.:
- har været involveret i udarbejdelsen af udgiftsopgørelserne
- står til at have direkte fordel af attestens godkendelse
- har et nært forhold til en person, der repræsenterer modtageren
- er direktør eller formueforvalter hos eller partner til modtageren eller
- befinder sig i en situation, der bringer hans eller hendes uafhængighed eller evne til at udarbejde attesten objektivt i fare.

Aftalte procedurer, der skal gennemføres, og standard for faktiske resultater, der skal bekræftes af revisor

Europa-Kommissionen forbeholder sig ret til i) at give revisoren ekstra vejledning med hensyn til de procedurer, der skal følges, eller de fakta, der skal bekræftes, og måden, de skal fremlægges på (dette kan omfatte stikprøvetagning og resultater) eller ii) at ændre procedurerne efter skriftlig orientering af modtageren. De procedurer, som revisoren gennemfører for at bekræfte standarden for faktiske resultater, er angivet i tabellen nedenfor.

Hvis denne attest vedrører en tilknyttet tredjepart, skal henvisninger til "modtageren" anses for at være en henvisning til "den tilknyttede tredjepart".

Resultat-kolonnen har tre forskellige muligheder: "B", "U" og "I.r.":

- "B" står for "bekræftet" og betyder, at revisoren kan bekræfte "standarden for faktiske resultater", og derfor er der ingen undtagelse at rapportere om.
- "U" står for "undtagelse" og betyder, at revisoren gennemførte procedurerne, men ikke kunne bekræfte "standarden for faktiske resultater", eller at revisoren ikke kunne gennemføre en specifik procedure (f.eks. fordi det ikke var muligt at afstemme vigtige oplysninger, eller fordi dataene ikke var tilgængelige).
- "I.r." står for "ikke relevant" og betyder, at det ikke var nødvendigt for revisoren at undersøge resultatet, og at de(n) tilhørende procedure(r) ikke behøvede at blive gennemført. Grunden til, at et givet resultat ikke er relevant, skal være åbenlys, dvs. i) hvis der ikke var anmeldt nogen omkostninger i en given kategori, er de relaterede resultater og procedurer ikke relevante, ii) hvis betingelsen for anvendelse af en eller flere bestemte procedurer ikke er opfyldt, er de relaterede resultater og procedurer ikke relevante. Eksempelvis er proceduren for "modtagere med konti i en anden valuta end euro" ikke relevant for "modtagere med konti i euro". På samme vis gælder det, at hvis der ikke er betalt yderligere vederlag, er de relaterede resultater og procedurer ikke relevante.

Ref.	Procedurer	Standard for faktiske resultater	Resultat (B/U/I.r.)
A	**FAKTISKE PERSONALEOMKOSTNINGER OG ENHEDSOMKOSTNINGER BEREGNET AF MODTAGEREN I OVERENSSTEMMELSE MED DENNES SÆDVANLIGE PRAKSIS FOR OMKOSTNINGSBEREGNING**		
	Revisoren udvalgte en stikprøve af personer, for hvem omkostningerne er anmeldt i udgiftsopgørelsen/udgiftsopgørelserne, og gennemførte de procedurer, der er angivet i punkterne i afsnit A. *(Stikprøven bør vælges vilkårligt for at være repræsentativ. Hvis der er færre end 10 personer (herunder ansatte, fysiske personer, der arbejder under en direkte kontrakt, og personer, der er stillet til rådighed af en tredjepart), skal udgifterne for alle personer undersøges. I modsat fald skal stikprøven omfatte mindst 10 personer eller 10 % af det samlede antal personer, afhængigt*		

Ref.	Procedurer	Standard for faktiske resultater	Resultat (B/U/I.r.)
	af hvilket antal der er størst). Revisoren udtog _____ personer ud af et samlet antal på _____ personer.		
A.1	**PERSONALEOMKOSTNINGER** <u>For personer, der er udtaget i stikprøven, og som arbejder i medfør af en ansættelseskontrakt eller tilsvarende kontrakt (generelle procedurer for individuelle faktiske personaleomkostninger og personaleomkostninger anmeldt som enhedsomkostninger):</u> Med henblik på at bekræfte standarden for faktiske resultater nr. 1-5 i næste kolonne, gennemgik revisoren følgende oplysninger/dokumenter fra modtageren: ○ en liste over de personer, der indgik i stikprøven, med angivelse af den eller de perioder, hvor de arbejdede med projektet, deres stilling (klassificering eller kategori) og kontrakttype ○ lønsedler for de medarbejdere, der indgik i stikprøven ○ afstemning af de personaleomkostninger, der er angivet i udgiftsopgørelsen/udgiftsopgørelserne, med regnskabssystemet (projektregnskab og hovedbog) og lønsystemet ○ oplysninger om ansættelsesstatus og -betingelser for det personale, der er udtaget i stikprøven, navnlig deres ansættelseskontrakter eller lignende ○ modtagerens sædvanlige politik for lønningsforhold (f.eks. politik for løn, overarbejde og variabel løn) ○ gældende national lovgivning vedrørende skatter og afgifter, arbejdsmarkedsforhold og social sikring ○ øvrige dokumenter, der understøtter de anmeldte personaleomkostninger.	1) Medarbejderne var i) direkte ansat af modtageren i overensstemmelse med den nationale lovgivning, ii) udelukkende under modtagerens tekniske tilsyn og ansvar og iii) aflønnet i overensstemmelse med modtagerens sædvanlige praksis.	
		2) Personaleomkostningerne blev registreret i modtagerens regnskab og lønsystem.	
		3) Omkostningerne var tilstrækkeligt underbyggede og afstemt med regnskaberne og lønningslisterne.	
		4) Personaleomkostningerne indeholdt ikke nogen ikke-støtteberettigede elementer.	

Ref.	Procedurer	Standard for faktiske resultater	Resultat (B/U/I.r.)
	Revisoren efterprøvede også støtteberettigelsen af alle elementer i tilskuddet (se artikel 6 i tilskudsaftalen) og foretog en ny beregning af personaleomkostningerne for de medarbejdere, der indgik i stikprøven.	5) Der var ingen uoverensstemmelse mellem de personaleomkostninger, der var bogført på projektet, og de omkostninger, som revisoren genberegnede.	
	Yderligere procedurer, hvis der er udbetalt "yderligere vederlag" Med henblik på at bekræfte standarden for faktiske resultater nr. 6-9 i næste kolonne: o gennemgik revisoren relevante dokumenter, som modtageren udleverede (selskabsform, juridiske/vedtægtsmæssige forpligtelser, modtagerens sædvanlige politik for yderligere vederlag, kriterier anvendt til beregningen deraf osv.) o foretog revisoren en ny beregning af yderligere vederlag, der var støtteberettiget under projektet, baseret på de udleverede understøttende dokumenter (fuldtids- eller deltidsarbejde, involvering i projektet på deltid eller fuldtid osv.) med henblik på at nå frem til den gældende fuldtidsækvivalent/år og pro rata-satsen (se de data, der er indsamlet i løbet af gennemførelsen af proceduren, under A.2 "Produktive timer" og A.4 "Tidsregistreringssystem").	6) Modtageren, der betalte "yderligere vederlag", var en almennyttig juridisk enhed.	
		7) Det yderligere vederlag, der er betalt, stemte overens med modtagerens sædvanlige aflønningspraksis og blev betalt på samme vis, når samme type arbejde eller ekspertise var krævet.	
	HVIS NOGEN DEL AF VEDERLAGET TIL MEDARBEJDEREN IKKE ER OBLIGATORISK I HENHOLD TIL DEN NATIONALE LOVGIVNING ELLER TIL ANSÆTTELSESKONTRAKTEN ("YDERLIGERE VEDERLAG"), OG DEN ER STØTTEBERETTIGET I MEDFØR AF BESTEMMELSERNE I ARTIKEL 6.2.A.1, KAN DENNE BOGFØRES SOM STØTTEBERETTIGET UDGIFT TIL PROJEKTET OP TIL FØLGENDE BELØB:	8) Kriterierne for beregning af yderligere vederlag var objektive og blev generelt benyttet af modtageren, uanset den anvendte finansieringskilde.	
	A) HVIS PERSONEN ARBEJDER FULD TID OG UDELUKKENDE MED PROJEKTET HELE ÅRET: OP TIL 8 000 EUR/ÅR *B) HVIS PERSONEN UDELUKKENDE ARBEJDER MED PROJEKTET MEN IKKE FULD TID ELLER IKKE*	9) Det yderligere vederlag, der var inkluderet i de personaleomkostninger, som var bogført på projektet, oversteg	

Ref.	Procedurer	Standard for faktiske resultater	Resultat (B/U/I.r.)
	HELE ÅRET: OP TIL DET TILSVARENDE PRO RATA-BELØB AF 8 000 EUR, ELLER *C) HVIS PERSONEN IKKE UDELUKKENDE ARBEJDER MED PROJEKTET: OP TIL ET PRO RATA-BELØB BEREGNET I HENHOLD TIL ARTIKEL 6.2.A.1.*	ikke 8 000 EUR pr. fuldtidsækvivalent/år (op til det ækvivalente pro rata-beløb, hvis personen ikke arbejdede fuld tid med projektet i løbet af året eller ikke arbejdede udelukkende med projektet).	
	Yderligere procedurer, hvis "enhedsomkostninger beregnet af modtageren i overensstemmelse med dennes sædvanlige praksis for omkostningsberegning" anvendes: Ud over at gennemføre de ovenfor anførte procedurer med henblik på at bekræfte standarden for faktiske resultater nr. 1-5, og, hvis relevant, også nr. 6-9, gennemførte revisoren følgende procedurer for at bekræfte standarden for faktiske resultater nr. 10-13 anført i næste kolonne: o indhentede en beskrivelse af modtagerens sædvanlige praksis for omkostningsberegning med henblik på at beregne enhedsomkostninger o efterprøvede, om modtagerens sædvanlige praksis for omkostningsberegning var anvendt i de udgiftsopgørelser, der er genstand for denne attest vedrørende udgiftsopgørelser o efterprøvede, at de medarbejdere, der indgik i stikprøven, blev bogført i den korrekte kategori (i overensstemmelse med de kriterier, som modtageren har anvendt til at fastlægge personalekategorier) ved at gennemgå kontrakten/de registrerede personaleoplysninger eller analytiske regnskabsoptegnelser o verificerede, at der ikke er nogen forskel mellem de samlede personaleomkostninger, der blev benyttet til beregning af enhedsomkostningerne, og de samlede personaleudgifter anført i de lovpligtige regnskaber o efterprøvede, om de faktiske personaleomkostninger var justeret på grundlag af budgetterede eller skønnede faktorer, og, i givet fald, om disse anvendte faktorer faktisk	10) De personaleomkostninger, der er omfattet af udgiftsopgørelsen, blev beregnet i overensstemmelse med modtagerens sædvanlige praksis for omkostningsberegning. Denne metode blev anvendt konsekvent i alle H2020-projekter.	
		11) Medarbejderne blev bogført i den korrekte kategori.	
		12) De samlede personaleomkostninger, der blev anvendt til at beregne enhedsomkostningerne, stemte overens med de udgifter, der var registreret i de lovpligtige regnskaber.	

Ref.	Procedurer	Standard for faktiske resultater	Resultat (B/U/I.r.)
	er relevante for beregningen, og om de er objektive og understøttet af dokumentation	13) Alle skønnede eller budgetterede faktorer, som modtageren har anvendt til beregningen af enhedsomkostninger, var relevante for beregningen af personaleomkostninger og stemte overens med objektive og verificerbare oplysninger.	
	<u>For fysiske personer, der indgik i stikprøven, og som arbejder på en anden type direkte kontrakt end en ansættelseskontrakt, f.eks. konsulenter (ikke underleverandører):</u> Med henblik på at bekræfte standarden for faktiske resultater nr. 14-18 i næste kolonne gennemgik revisoren følgende oplysninger/dokumenter fra modtageren: o kontrakterne, især med hensyn til udgifterne til disse personer, kontraktvarighed, arbejdsbeskrivelse, arbejdssted, ejerskab til resultaterne og rapporteringsforpligtelser over for modtageren o ansættelsesvilkår for medarbejdere i samme kategori med henblik på at sammenligne omkostninger o øvrige dokumenter, der understøtter de anmeldte omkostninger og registreringen deraf (f.eks. fakturaer, regnskaber osv.)	14) De fysiske personer rapporterede til modtageren (arbejdede under modtagerens instruktion).	
		15) De arbejdede på modtagerens adresse (medmindre andet var aftalt med modtageren).	
		16) Resultatet af det udførte arbejde tilhører modtageren.	
		17) Udgifterne til dem adskilte sig ikke væsentligt fra udgifterne til personale, der udførte tilsvarende opgaver under en ansættelseskontrakt med modtageren.	
		18) Udgifterne blev understøttet af revisionsbeviser og registreret i regnskaberne.	

Ref.	Procedurer	Standard for faktiske resultater	Resultat (B/U/I.r.)
	For personale, der var stillet til rådighed af en tredjepart, og som indgik i stikprøven (ikke underleverandører): Med henblik på at bekræfte standarden for faktiske resultater nr. 19-22 i næste kolonne, gennemgik revisoren følgende oplysninger/dokumenter fra modtageren: o deres udstationeringskontrakt(er), navnlig vedrørende omkostninger, varighed, arbejdsbeskrivelse, arbejdssted og ejerskab til resultaterne o hvis modtageren godtgør tredjeparten for den ressource, der blev stillet til rådighed (naturalydelser mod betaling): al dokumentation, der understøtter de anmeldte omkostninger (f.eks. kontrakt, faktura, bankbetaling og bevis for registrering i modtagerens regnskab/lønningsliste osv.) og afstemning af udgiftsopgørelsen/udgiftsopgørelserne med regnskabssystemet (projektregnskab og hovedbogen) samt eventuel dokumentation for, at det beløb, som tredjeparten fakturerede, ikke indeholdt nogen fortjeneste o hvis modtageren ikke godtgør tredjeparten for den ressource, der blev stillet til rådighed (gratis naturalydelser): et bevis for den faktiske udgift, der er afholdt af tredjeparten til den ressource, der blev stillet gratis til rådighed for modtageren, såsom en erklæring om udgifter afholdt af tredjeparten og bevis for registrering i tredjepartens regnskab/lønningsliste o øvrige dokumenter, der understøtter de anmeldte udgifter (f.eks. fakturaer osv.)	19) Udlånt personale rapporterede til modtageren og arbejdede på modtagerens adresse (medmindre andet var aftalt med modtageren). 20) Resultatet af det udførte arbejde tilhører modtageren. *Hvis personale er stillet til rådighed mod betaling:* 21) De anmeldte omkostninger blev understøttet af dokumentation og var registreret i modtagerens regnskaber. Tredjeparten havde ikke inkluderet nogen fortjeneste. *Hvis personalet er stillet gratis til rådighed:* 22) De anmeldte omkostninger oversteg ikke tredjepartens omkostninger som registreret i tredjepartens regnskaber, og de blev understøttet af dokumentation.	
A.2	**PRODUKTIVE TIMER** Med henblik på at bekræfte standarden for faktiske resultater nr. 23-28, der er anført i næste	23) Modtageren anvendte metode *[vælg en mulighed, og slet de andre]*	

Ref.	Procedurer	Standard for faktiske resultater	Resultat (B/U/I.r.)
	kolonne, gennemgik revisoren relevante dokumenter, navnlig national lovgivning, arbejdsaftaler og -kontrakter samt tidsregistreringer for de personer, der indgik i stikprøven, for at efterprøve, at: o det årlige antal produktive timer blev beregnet i overensstemmelse med en af de nedennævnte metoder o fuldtidsækvivalent-forholdet for medarbejdere, der ikke arbejdede på fuld tid, blev korrekt beregnet	[**A**: 1 720 timer] [**B**: det "samlede antal arbejdstimer"] [**C**: det "årligt normerede antal produktive timer", som stemmer overens med den sædvanlige regnskabspraksis]	
	Hvis modtageren anvendte metode B, efterprøvede revisoren, at det samlede antal arbejdstimer var korrekt beregnet, og at kontrakterne specificerede det årlige antal arbejdstimer.	24) Antallet af produktive timer blev beregnet årligt.	
	Hvis modtageren anvendte metode C, efterprøvede revisoren, at det "årlige antal produktive timer", der blev anvendt til at beregne timesatsen, svarede til mindst 90 % af det "normerede antal årlige arbejdstimer". Revisoren kan kun gøre dette, hvis beregningen af det normerede antal årlige arbejdstimer kan understøttes af dokumentation såsom national lovgivning, arbejdsaftaler og kontrakter.	25) For medarbejdere, der ikke arbejdede fuld tid, blev fuldtidsækvivalent-forholdet beregnet korrekt.	
	MODTAGERENS "PRODUKTIVE TIMER" FOR PERSONER, DER ARBEJDER PÅ FULD TID, SKAL BEREGNES VED HJÆLP AF EN AF FØLGENDE METODER: ***A.*** *1 720 ÅRLIGE PRODUKTIVE TIMER (PRO RATA FOR PERSONER, DER IKKE ARBEJDER PÅ FULD TID)* ***B.*** *DET SAMLEDE ANTAL TIMER, SOM PERSONEN HAR ARBEJDET FOR MODTAGEREN I LØBET AF ÅRET (DENNE METODE OMTALES OGSÅ SOM DET "SAMLEDE ANTAL ARBEJDSTIMER" I NÆSTE KOLONNE). BEREGNINGEN AF DET SAMLEDE ANTAL ARBEJDSTIMER ER FORETAGET SOM FØLGER: PERSONENS ÅRLIGE ANTAL ARBEJDSTIMER I HENHOLD TIL ANSÆTTELSESKONTRAKTEN, GÆLDENDE ARBEJDSAFTALE ELLER NATIONAL LOVGIVNING PLUS OVERARBEJDE MINUS FRAVÆR (SÅSOM SYGEORLOV ELLER SÆRLIG TJENESTEFRIHED).* ***C.*** *DET NORMEREDE ANTAL ÅRLIGE TIMER, DER GENERELT ANVENDES AF MODTAGEREN FOR*	*Hvis modtageren anvendte metode B.* 26) Beregningen af det "årlige antal arbejdstimer", overtid og fravær var verificerbar på grundlag af de dokumenter, som modtageren tilvejebragte. 26.1) Modtageren beregner timesatserne pr. hele regnskabsår efter procedure A.3 (metode B er ikke tilladt for modtagere, der beregner timesatsen pr. måned).	

Ref.	Procedurer	Standard for faktiske resultater	Resultat (B/U/I.r.)
	DENNES PERSONALE I OVERENSSTEMMELSE MED MODTAGERENS SÆDVANLIGE PRAKSIS FOR OMKOSTNINGSBEREGNING (DENNE METODE KALDES OGSÅ FOR DET "NORMEREDE ANTAL PRODUKTIVE TIMER PR. ÅR" I NÆSTE KOLONNE). DET ÅRLIGE ANTAL PRODUKTIVE TIMER SKAL VÆRE MINDST 90 % AF DET "NORMEREDE ANTAL ÅRLIGE ARBEJDSTIMER". *DET "ÅRLIGE ANTAL ARBEJDSTIMER" ER DE TIMER, HVOR DE ANSATTE SKAL ARBEJDE, STÅ TIL RÅDIGHED FOR ARBEJDSGIVEREN OG UDFØRE DERES FUNKTIONER OG OPGAVER I HENHOLD TIL ANSÆTTELSESKONTRAKT, GÆLDENDE KOLLEKTIV OVERENSKOMST ELLER NATIONALE ARBEJDSTIDSREGLER.*	*Hvis modtageren anvendte metode C.* 27) Beregningen af det "normerede antal årlige arbejdstimer" var verificerbar på grundlag af de dokumenter, som modtageren tilvejebragte.	
		28) Det "årlige antal produktive timer", der blev anvendt til at beregne timesatsen, stemte overens med modtagerens sædvanlige praksis for omkostningsberegning og svarede til mindst 90 % af det "årlige antal arbejdstimer".	
A.3	**TIMESATS FOR PERSONALET** <u>I) For enhedsomkostninger beregnet i overensstemmelse med modtagerens sædvanlige praksis for omkostningsberegning (enhedsomkostninger):</u> Hvis modtageren havde en "attest for metode til beregning af enhedsomkostninger", der var godkendt af Kommissionen, og fremlagde en beskrivelse af den anvendte metode og Kommissionens godkendelsesbrev for revisoren: Revisoren efterprøvede, at modtageren rent faktisk har anvendt den godkendte metode. Hvis dette var tilfældet, er yderligere efterprøvning ikke nødvendig. Hvis modtageren ikke havde en "attest for metode", der var godkendt af Kommissionen, eller hvis den godkendte metode ikke blev anvendt:	29) Modtageren anvendte *[vælg en mulighed, og slet den anden]* [Mulighed I: "Enhedsomkostninger (timesatser) blev beregnet i overensstemmelse med modtagerens sædvanlige praksis for omkostningsberegning"] [Mulighed II: Der blev anvendt individuelle timesatser]	

Ref.	Procedurer	Standard for faktiske resultater	Resultat (B/U/I.r.)
	o gennemgik den af modtageren tilvejebragte dokumentation, herunder manualer og interne retningslinjer, der forklarer, hvordan timesatserne skal beregnes o genberegnede revisoren enhedsomkostningerne (timesatserne) for det personale, der indgik i stikprøven, efter resultaterne af procedurerne, der blev gennemført i A.1 og A.2. II) For individuelle timesatser: Revisoren: o gennemgik den af modtageren tilvejebragte dokumentation, herunder manualer og interne retningslinjer, der forklarer, hvordan timesatserne skal beregnes o genberegnede timesatserne for det personale, der indgik i stikprøven (genberegning af alle timesatser, hvis modtageren anvender årlige satser; genberegning af tre tilfældigt udvalgte måneder for hvert år og hver person, hvis modtageren anvender månedlige rater) efter resultaterne af procedurerne, der blev gennemført i A.1 og A.2 o (kun i tilfælde af månedlige satser) bekræftede, at den tid, der var brugt på forældreorlov, ikke var trukket fra, og at modtageren, hvis dele af grundlønnen genereres over en periode, der er længere end en måned, kun har inkluderet den del, der er genereret i den måned. *"ENHEDSOMKOSTNINGER BEREGNET AF MODTAGEREN I OVERENSSTEMMELSE MED DENNES SÆDVANLIGE PRAKSIS FOR OMKOSTNINGSBEREGNING":* *DE BEREGNES VED AT DIVIDERE DE SAMLEDE PERSONALEOMKOSTNINGER FOR DEN KATEGORI, SOM MEDARBEJDEREN TILHØRER, OG SOM ER VERIFICERET I OVERENSSTEMMELSE MED PROCEDURE A.1, MED ANTALLET AF FULDTIDSÆKVIVALENTER OG DET SAMLEDE ANTAL ÅRLIGE PRODUKTIVE TIMER I SAMME KATEGORI BEREGNET AF MODTAGEREN I OVERENSSTEMMELSE MED PROCEDURE A.2.* *TIMESATS FOR INDIVIDUELLE FAKTISKE PERSONALEOMKOSTNINGER:* *DEN BEREGNES EFTER EN AF DE FØLGENDE TO MULIGHEDER:* *B) [MULIGHED SOM STANDARD] VED AT DIVIDERE DE SAMLEDE PERSONALEOMKOSTNINGER FOR EN MEDARBEJDER VERIFICERET I OVERENSSTEMMELSE MED PROCEDURE A.1 MED DET ÅRLIGE ANTAL*	*For mulighed I vedrørende enhedsomkostninger, og hvis modtageren anvender den af Kommissionen godkendte metode:* 30) Modtageren anvendte den af Kommissionen godkendte metode til beregning af timesatser. Den stemte overens med organisationens sædvanlige praksis for omkostningsberegning og blev anvendt konsekvent på alle aktiviteter uanset finansieringskilden. *For mulighed I vedrørende enhedsomkostninger og hvis modtageren anvender en metode, der ikke er godkendt af Kommissionen:* 31) De af revisoren genberegnede enhedsomkostninger var de samme som de satser, modtageren anvendte. *For mulighed II vedrørende individuelle timesatser:* 32) De af revisoren genberegnede individuelle timesatser var de samme som de satser,	

Ref.	Procedurer	Standard for faktiske resultater	Resultat (B/U/I.r.)
	PRODUKTIVE TIMER VERIFICERET I OVERENSSTEMMELSE MED PROCEDURE A.2. (TIMESATS PR. HELE REGNSKABSÅR) *B) VED AT DIVIDERE DE FAKTISKE MÅNEDLIGE PERSONALEOMKOSTNINGER FOR EN MEDARBEJDER VERIFICERET I OVERENSSTEMMELSE MED PROCEDURE A.1 MED 1/12 AF DET ÅRLIGE ANTAL PRODUKTIVE TIMER VERIFICERET I OVERENSSTEMMELSE MED PROCEDURE A.2. (TIMESATS PR. MÅNED).*	modtageren anvendte. 32.1) Modtageren anvender kun én mulighed (pr. hele regnskabsår eller pr. måned) for hvert undersøgte regnskabsår.	
A.4	**TIDSREGISTRERINGSSYSTEM** Med henblik på at bekræfte, at tidsregistreringssystemet sikrede opfyldelse af alle minimumskrav, og at det anmeldte antal timer på projektet var korrekt, nøjagtigt og behørigt godkendt og understøttet af dokumentation, kontrollerede revisoren følgende for de personer, der indgik i stikprøven, og som på grundlag af tidsregistrering har anmeldt den tid, de har arbejdet på projektet: o beskrivelse af tidsregistreringssystemet tilvejebragt af modtageren (registrering, godkendelse, behandling i HR-systemet) o den faktiske implementering af systemet o tidsregistreringerne blev underskrevet af medarbejderne mindst én gang om måneden (på papir eller elektronisk) og godkendt af projektlederen eller en anden leder o de anmeldte timer lå inden for projektperioden o der var ikke anmeldt arbejdstimer på projektet, hvis HR-optegnelserne viste fravær på grund af ferie eller sygdom (yderligere krydskontrol for rejser gennemføres i B.1 nedenfor) o de bogførte timer på projektet svarede til dem i tidsregistreringssystemet.	33) Alle personer registrerede den tid, de havde brugt på projektet, **dagligt/ugentligt/månedligt** ved hjælp af et **papirbaseret/computerbaseret** system. *(slet de svar, der ikke er relevante)*	
		34) Deres tidsregistreringer blev godkendt mindst én gang månedligt af projektlederen eller en anden leder.	
		35) De anmeldte timer hørte under projektperioden og stemte overens med den tilstedeværelse/det fravær, der var registreret i HR-optegnelserne.	

Ref.	Procedurer	Standard for faktiske resultater	Resultat (B/U/I.r.)
	KUN DE TIMER, DER ER ANVENDT PÅ PROJEKTET, KAN BOGFØRES. ALLE ARBEJDSTIMER, DER SKAL BOGFØRES, SKAL REGISTRERES GENNEM HELE PROJEKTET, VÆRE TILSTRÆKKELIGT DOKUMENTERET GENNEM BEVIS FOR DERES EKSISTENS OG FOR REGISTRERINGENS PÅLIDELIGHED (SE DE SPECIFIKKE BESTEMMELSER NEDENFOR FOR PERSONER, DER UDELUKKENDE HAR ARBEJDET MED PROJEKTET UDEN TIDSREGISTRERING).	36) Der var ingen uoverensstemmelse mellem antallet af timer bogført på projektet og antallet af registrerede timer.	
	<u>Hvis personerne udelukkende arbejdede med projektet og uden tidsregistrering</u> For så vidt angår de udvalgte personer, der udelukkende arbejdede på projektet uden tidsregistrering, efterprøvede revisoren de tilgængelige beviser, der påviste, at de rent faktisk udelukkende arbejdede med projektet, og at modtageren havde underskrevet en erklæring om, at de udelukkende havde arbejdet med projektet.	37) At de udelukkende arbejdede på projektet er understøttet af en erklæring fra modtageren og af øvrig indsamlet dokumentation.	
B	**OMKOSTNINGER I FORBINDELSE MED UNDERENTREPRISER**		
B.1	**Revisoren indhentede oplysninger om/en specifikation af omkostningerne til underentrepriser og udtog en tilfældig stikprøve på _____ udgiftsposter** *(fuld analyse kræves, hvis der er færre end 10 poster. I modsat fald skal stikprøven indeholde mindst 10 poster eller 10 % af det samlede antal poster, afhængigt af hvad der er højest).* Med henblik på at bekræfte standarden for faktiske resultater nr. 38-42 i næste kolonne gennemgik revisoren følgende for de poster, der indgik i stikprøven: o anvendelse af underleverandører var omfattet af bilag 1 o omkostninger til underentrepriser blev anmeldt i underentreprise-kategorien i udgiftsopgørelsen o understøttende dokumenter for udvælgelse og tildeling blev fulgt o modtageren sikrede mest mulig værdi for pengene (det væsentligste element i overholdelsen af dette princip er tildeling af underentreprisen til det bud, der har det bedste forhold mellem pris og kvalitet, under forudsætning af gennemsigtighed og	38) Anvendelsen af de anmeldte omkostninger til underentrepriser var nævnt i bilag 1, og omkostningerne blev anmeldt i udgiftsopgørelsen i kategorien for underentrepriser.	
		39) Forskellige dokumenter beviste, at der var rettet forespørgsel til forskellige leverandører, indhentet forskellige tilbud og foretaget vurdering af tilbuddene før udvælgelse af leverandøren i overensstemmelse med interne procedurer og indkøbsregler.	

Ref.	Procedurer	Standard for faktiske resultater	Resultat (B/U/I.r.)
	ligebehandling. I tilfælde af, at en eksisterende rammekontrakt blev anvendt, sikrede modtageren sig, at den var indgået på grundlag af princippet om mest mulig værdi for pengene under forudsætning af gennemsigtighed og ligebehandling). Revisoren undersøgte navnlig: i. hvis modtageren handlede som en kontraherende myndighed i henhold til direktiv 2004/18/EF (eller 2014/24/EU) eller direktiv 2004/17/EF (eller 2014/25/EU), at gældende national lovgivning om offentlige indkøb var fulgt, og at underentreprisen opfyldte denne aftales vilkår og betingelser. ii. om modtageren fulgte sine sædvanlige indkøbsregler og overholdt denne aftales almindelige betingelser, hvis modtager ikke faldt ind under ovennævnte kategori. For så vidt angår de poster, der indgik i stikprøven, verificerede revisoren også, at: o der var underskrevne aftaler mellem modtageren og underleverandøren o der var bevis for, at tjenesteydelserne blev leveret af underleverandøren.	Underentrepriser blev tildelt i overensstemmelse med princippet om mest mulig værdi for pengene. *(Hvis der ikke blev indhentet forskellige tilbud, forklarede revisoren modtagerens begrundelse herfor under overskriften "Undtagelser" i rapporten. Kommissionen vil analysere disse oplysninger for at vurdere, om omkostningerne kan accepteres som støtteberettigede)*	
		40) Ikke relevant	
		41) Alle underentrepriser blev understøttet af underskrevne aftaler mellem modtageren og underleverandøren.	
		42) Der var bevis for, at tjenesteydelserne blev leveret af underleverandørerne.	
C	**OMKOSTNINGER I FORBINDELSE MED ØKONOMISK STØTTE TIL TREDJEPARTER**		
C.1	**Revisoren indhentede en specifikation/opdeling af udgifterne til økonomisk støtte til tredjeparter og udtog en tilfældig stikprøve på _____ udgiftsposter** *(fuld analyse*	43) Alle minimumsbetingelser var	

Ref.	Procedurer	Standard for faktiske resultater	Resultat (B/U/I.r.)
	kræves, hvis der er færre end 10 poster. I modsat fald skal stikprøven indeholde mindst 10 poster eller 10 % af det samlede antal poster, afhængigt af hvad der er højest). Revisoren efterprøvede, at følgende minimumsbetingelser var opfyldt: a) det højeste støttebeløb til hver enkelt tredjepart oversteg ikke 60 000 EUR, medmindre det specifikt var nævnt i bilag 1 b) den økonomiske støtte til tredjeparter var aftalt i bilag 1 til aftalen, og de øvrige bestemmelser om økonomisk støtte til tredjeparter i bilag 1 blev overholdt.	opfyldt.	
D	**ANDRE FAKTISKE DIREKTE OMKOSTNINGER**		
D.1	**REJSE- OG OPHOLDSUDGIFTER** **Revisoren udtog en tilfældig stikprøve på _____ udgiftsposter** *(fuld analyse kræves, hvis der er færre end 10 poster. I modsat fald skal stikprøven indeholde mindst 10 poster eller 10 % af det samlede antal poster, afhængigt af hvad der er højest).* Revisoren undersøgte stikprøven og kontrollerede, at: o rejse- og opholdsudgifter stemte overens med modtagerens sædvanlige rejsepolitik. I denne forbindelse tilvejebragte modtageren bevis for sin normale politik for rejseudgifter (f.eks. brug af førsteklassesbilletter og godtgørelse fra modtageren enten beregnet på grundlag af faktiske udgifter eller udbetalt som engangsbeløb eller daglige vederlag) for at sætte revisoren i stand til at sammenholde de bogførte rejseudgifter med denne politik o rejseudgifterne var korrekt identificeret og bogført på projektet (f.eks. at rejserne var direkte relateret til projektet), ved at gennemgå de relevante understøttende dokumenter såsom referater af møder, workshops eller konferencer, registreringen af udgifterne i det korrekte projektregnskab, og udgifternes sammenhæng med tidsregistreringer eller med	44) Udgifterne blev afholdt, godkendt og godtgjort i overensstemmelse med modtagerens sædvanlige rejsepolitik.	
		45) Der var sammenhæng mellem rejsen og projektet.	
		46) De understøttende dokumenter stemte overens med hinanden, for så vidt angår rejsens formål, datoerne og varigheden, og de blev afstemt med tidsregistreringer og regnskaber.	

Ref.	Procedurer	Standard for faktiske resultater	Resultat (B/U/I.r.)
	datoer for/varigheden af workshoppen/konferencen o der ikke var anmeldt nogen ikke-støtteberettigede omkostninger eller uforholdsmæssigt store eller unødvendige udgifter.	47) Der var ikke anmeldt nogen ikke-støtteberettigede omkostninger eller uforholdsmæssigt store eller unødvendige udgifter.	
D.2	**AFSKRIVNINGSOMKOSTNINGER FOR UDSTYR, INFRASTRUKTUR ELLER ANDRE AKTIVER** **Revisoren udtog en tilfældig stikprøve på _____ udgiftsposter** *(fuld analyse kræves, hvis der er færre end 10 poster. I modsat fald skal stikprøven indeholde mindst 10 poster eller 10 % af det samlede antal poster, afhængigt af hvad der er højest).* For så vidt angår "udstyr, infrastruktur eller andre aktiver" [herefter benævnt "aktiv(er)"], der indgik i stikprøven, efterprøvede revisoren, at: o aktiverne var anskaffet i overensstemmelse med modtagerens interne retningslinjer og procedurer o de var korrekt bogført på projektet (med understøttende dokumenter såsom fakturaer for levering eller andet bevis, der påviser sammenhængen med projektet) o de var indtastet i regnskabssystemet o det omfang, i hvilket aktiverne er blevet brugt til projektet (som procentdel), var understøttet af pålidelig dokumentation (f.eks. en tabeloversigt over brugen). Revisoren genberegnede afskrivningsomkostningerne og efterprøvede, at de stemte overens med de gældende regler i modtagerens land og med modtagerens sædvanlige regnskabspraksis (f.eks. afskrivning baseret på anskaffelsesværdien). Revisoren efterprøvede, at der ikke var anmeldt nogen ikke-støtteberettigede omkostninger såsom fradragsberettiget moms, valutakurstab, uforholdsmæssigt store eller unødvendige udgifter (se	48) Indkøbsregler, principper og retningslinjer er blevet fulgt. 49) Der var sammenhæng mellem tilskudsaftalen og det aktiv, der var bogført på projektet. 50) Aktivet, der var bogført på projektet, var sporbart i regnskaberne og de underliggende dokumenter. 51) Den afskrivningsmetode, der var anvendt til at bogføre aktivet på projektet, var i overensstemmelse med de gældende regler for modtagerens land og med modtagerens sædvanlige regnskabspraksis. 52) Det bogførte beløb svarede til den faktiske brug i forbindelse med projektet.	

Ref.	Procedurer	Standard for faktiske resultater	Resultat (B/U/I.r.)
	artikel 6.5 i tilskudsaftalen).	53) Der var ikke anmeldt nogen ikke-støtteberettigede omkostninger eller uforholdsmæssigt store eller unødvendige udgifter.	
D.3	**UDGIFTER TIL ANDRE VARER OG TJENESTEYDELSER** **Revisoren udtog en tilfældig stikprøve på _____ udgiftsposter** *(fuld analyse kræves, hvis der er færre end 10 poster. I modsat fald skal stikprøven indeholde mindst 10 poster eller 10 % af det samlede antal poster, afhængigt af hvad der er højest).* For så vidt angår købet af varer, arbejde eller tjenesteydelser, der indgår i stikprøven, efterprøvede revisoren, at: o kontrakterne ikke dækkede opgaver i bilag 1 o de var korrekt identificeret, bogført på det rette projekt og indtastet i regnskabssystemet (sporbare til underliggende dokumenter såsom indkøbsordrer, fakturaer og regnskaber) o varerne ikke var placeret i fortegnelsen over varigt udstyr o de udgifter, der var bogført på projektet, var bogført i overensstemmelse med modtagerens sædvanlige regnskabspraksis o der ikke var anmeldt nogen ikke-støtteberettigede omkostninger eller uforholdsmæssigt store eller unødvendige udgifter (se artikel 6 i tilskudsaftalen). Derudover efterprøvede revisoren, at disse varer og tjenesteydelser var købt i overensstemmelse med modtagerens interne retningslinjer og procedurer, og navnlig kontrollerede revisoren: o hvis modtageren handlede som en kontraherende myndighed i henhold til direktiv 2004/18/EF (eller 2014/24/EU) eller direktiv 2004/17/EF (eller 2014/25/EU), at gældende national lovgivning om offentlige indkøb var fulgt, og at indkøbsaftalen	54) Kontrakter vedrørende arbejde eller tjenesteydelser omfattede ikke de opgaver, der er beskrevet i bilag 1.	
		55) Udgifterne var bogført på det korrekte projekt, og varerne var ikke opført i fortegnelsen over varigt udstyr.	
		56) Udgifterne var bogført i overensstemmelse med modtagerens regnskabspolitik og var tilstrækkeligt dokumenteret.	
		57) Der var ikke anmeldt nogen ikke-støtteberettigede omkostninger eller uforholdsmæssigt store eller unødvendige udgifter. For så vidt angår interne fakturaer/gebyrer, var kun omkostningselementet bogført, uden nogen fortjeneste.	

Ref.	Procedurer	Standard for faktiske resultater	Resultat (B/U/I.r.)
	opfyldte denne aftales vilkår og betingelser. o hvis modtageren ikke faldt ind under ovennævnte kategori, at modtageren fulgte sine sædvanlige indkøbsregler og overholdt denne aftales vilkår og betingelser. For så vidt angår de poster, der indgik i stikprøven, verificerede revisoren også, at: o modtageren sikrede mest mulig værdi for pengene (det væsentligste element i overholdelsen af dette princip er tildeling af kontrakten til det bud, der har det bedste forhold mellem pris og kvalitet, under forudsætning af gennemsigtighed og ligebehandling. I tilfælde af, at en eksisterende rammekontrakt blev anvendt, efterprøvede revisoren også, at modtageren sikrede sig, at rammekontrakten var indgået på grundlag af princippet om mest mulig værdi for pengene under forudsætning af gennemsigtighed og ligebehandling). *SÅDANNE VARER OG TJENESTEYDELSER KAN F.EKS. VÆRE HJÆLPEMATERIALER OG LEVERANCER, FORMIDLING (HERUNDER FRI ADGANG), BESKYTTELSE AF RESULTATERNE, SPECIFIK EVALUERING AF PROJEKTET, HVIS DET ER PÅKRÆVET I HENHOLD TIL AFTALEN, ATTESTER VEDRØRENDE UDGIFTSOPGØRELSER (HVIS PÅKRÆVET I HENHOLD TIL AFTALEN), ATTESTER FOR METODE, OVERSÆTTELSER OG GENGIVELSE.*	58) Indkøbsregler, principper og retningslinjer er blevet fulgt. Forskellige dokumenter beviste, at der var rettet forespørgsel til forskellige leverandører, indhentet forskellige tilbud og foretaget vurdering af tilbuddene før udvælgelse af leverandøren i overensstemmelse med interne procedurer og indkøbsregler. Indkøbene blev foretaget i overensstemmelse med princippet om mest mulig værdi for pengene. *(Hvis der ikke blev indhentet forskellige tilbud, forklarede revisoren modtagerens begrundelse herfor under overskriften "Undtagelser" i rapporten. Kommissionen vil analysere disse oplysninger for at vurdere, om omkostningerne kan accepteres som støtteberettigede)*	
D.4	**SAMLEDE KAPITALISEREDE OMKOSTNINGER OG DRIFTSOMKOSTNINGER TIL FORSKNINGSINFRASTRUKTUR** Revisoren kontrollerede, at der fandtes en positiv forhåndsvurdering (udarbejdet af	59) De omkostninger, som er anmeldt som direkte omkostninger til store	

Ref.	Procedurer	Standard for faktiske resultater	Resultat (B/U/I.r.)
	Kommissionens tjenestegrene) af modtagerens omkostningsregnskabsmetode, som gør det muligt at anvende retningslinjerne for bidragskalkulation af store forskningsinfrastrukturer i Horisont 2020. ***Hvis der forelå en positiv forhåndsvurdering*** *(se standard for faktiske resultater nr. 59-60 i næste kolonne):* kontrollerede revisoren, at modtageren konsekvent har anvendt den metode, der er beskrevet og godkendt i den positive forhåndsvurdering. ***Hvis der IKKE forelå en positiv forhåndsvurdering*** *(se standard for faktiske resultater nr. 61 i næste kolonne):* verificerede revisoren, at ingen af udgifterne til store forskningsinfrastrukturer er blevet bogført som direkte omkostninger i nogen omkostningskategori. ***Hvis der forelå et udkast til en forhåndsvurdering, som anbefalede yderligere ændringer*** *(se standard for faktiske resultater nr. 61 i næste kolonne):* • fulgte revisoren de samme procedurer som ovenfor (hvor der endnu IKKE forelå en positiv forhåndsvurdering) og lagde særlig vægt (grundig verificering) på de udgiftsposter, som udkastet til vurderingsrapporten enten afviste at lade indgå i de direkte omkostninger til store forskningsinfrastrukturer eller udstedte henstillinger om.	forskningsinfrastrukturer (i den relevante post i udgiftsopgørelsen), er i overensstemmelse med den metode, der beskrives i den positive forhåndsvurderingsrapport. 60) Eventuelle forskelle mellem den anvendte metode og den positivt vurderede metode blev grundigt beskrevet, og de nødvendige justeringer blev foretaget. 61) De anmeldte direkte omkostninger indeholdt ingen indirekte udgiftsposter med relation til store forskningsinfrastrukturer.	
E	**ANVENDELSE AF VALUTAKURSER**		
E.1	a) For modtagere med konti i andre valutaer end euro **Revisoren udtog en tilfældig stikprøve på _____ udgiftsposter og kontrollerede, at de valutakurser, der er anvendt til at omregne andre valutaer til euro, er i overensstemmelse med nedenstående regler, der er fastsat i aftalen** *(fuld analyse kræves, hvis der er færre end 10 poster. I modsat fald skal stikprøven indeholde mindst*	62) De valutakurser, der er brugt til at omregne andre valutaer til euro, var i overensstemmelse med de regler, der er fastlagt i aftalen, og der var ingen forskel i de endelige tal.	

Ref.	Procedurer	Standard for faktiske resultater	Resultat (B/U/I.r.)
	10 poster eller 10 % af det samlede antal poster, afhængigt af hvad der er højest): *Omkostninger registreret i regnskaberne i andre valutaer end euro skal omregnes til euro under anvendelse af et gennemsnit af dagskurserne, som offentliggøres i Den Europæiske Unions Tidende, C-udgaven, (https://www.ecb.int/stats/exchange/eurofxref/html/index.en.html), og som fastlægges i den pågældende rapporteringsperiode.* *Hvis der ikke bliver offentliggjort nogen dagskurs for veksling af den pågældende valuta til euro i Den Europæiske Unions Tidende, skal omregningen foretages under anvendelse af et gennemsnit af de månedlige regnskabskurser for euroen, som Kommissionen fastlægger og offentliggør på sit websted (http://ec.europa.eu/budget/contracts_grants/info_contracts/inforeuro/inforeuro_en.cfm),* og som fastlægges i den pågældende rapporteringsperiode.		
	b) For modtagere med konti i euro **Revisoren udtog en tilfældig stikprøve på _____ udgiftsposter og kontrollerede, at de valutakurser, der er anvendt til at omregne andre valutaer til euro, er i overensstemmelse med nedenstående regler, der er fastsat i aftalen** *(fuld analyse kræves, hvis der er færre end 10 poster. I modsat fald skal stikprøven indeholde mindst 10 poster eller 10 % af det samlede antal poster, afhængigt af hvad der er højest):* *UDGIFTER I EN ANDEN VALUTA SKAL OMREGNES TIL EURO UNDER ANVENDELSE AF MODTAGERENS SÆDVANLIGE REGNSKABSPRAKSIS.*	63) Modtageren anvendte sin sædvanlige regnskabspraksis.	

[Revisionsfirmaets officielle navn]
[en bemyndiget repræsentants navn og stilling],
[dd. måned år]

<Revisorens underskrift>

BILAG 6

SKABELON FOR ATTESTEN FOR METODE

- **Med hensyn til muligheder [*i kursiv og firkantede parenteser*]: Vælg den relevante mulighed. Muligheder, der ikke bliver benyttet, skal slettes.**
- **Ved felter fremhævet med [gråt i firkantede parenteser]: indtastes de relevante data.**

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDEPENDENT REPORT OF FACTUAL FINDINGS ON THE METHODOLOGY CONCERNING GRANT AGREEMENTS FINANCED UNDER THE HORIZON 2020 RESEARCH AND INNOVATION FRAMEWORK PROGRAMME 5

TOC

Vilkårene for revisionsopgaver vedrørende attester for metode i forbindelse med en eller flere tilskudsaftaler, som finansieres over horisont 2020-rammeprogrammet for forskning og innovation

Dette dokument fastsætter "**vilkårene**", hvorunder

[MULIGHED 1: [indsæt navn på modtageren] ("modtageren")] [MULIGHED 2: [indsæt navn på den tilknyttede tredjepart] ("den tilknyttede tredjepart"), tredjepart tilknyttet modtageren [indsæt navnet på modtageren] ("modtageren")]

indvilliger i at hyre

[**indsæt revisorens officielle navn**] ("revisoren")

til at udarbejde en uafhængig rapport om faktiske resultater ("rapporten") vedrørende *[modtagerens] [den tilknyttede tredjeparts]* sædvanlige regnskabspraksis med hensyn til beregning og anmodning om dækning af direkte personaleomkostninger bogført som enhedsomkostninger i forbindelse med tilskudsaftaler finansieret over Horisont 2020-rammeprogrammet for forskning og innovation.

Procedurerne, der skal følges ved vurderingen af metoden, tager udgangspunkt i følgende tilskudsaftale(r):

[tilskudsaftalens/tilskudsaftalernes navn og nummer] ("aftalen/aftalerne")

Aftalen/aftalerne er indgået mellem modtageren og *[MULIGHED 1: Den Europæiske Union ("EU"), repræsenteret ved Europa-Kommissionen ("Kommissionen")][MULIGHED 2: Det Europæiske Atomenergifællesskab ("Euratom"), repræsenteret ved Europa-Kommissionen ("Kommissionen")][MULIGHED 3: [Forvaltningsorganet for forskning (REA)] [Forvaltningsorganet for Det Europæiske Forskningsråd (ERCEA)] [Forvaltningsorganet for Innovation og Netværk (INEA)] [Forvaltningsorganet for Små og Mellemstore Virksomheder (EASME)] ("organet"), i medfør af beføjelser tildelt af Europa-Kommissionen ("Kommissionen").]*

Når *[Kommissionen] [organet]* nævnes i disse vilkår, henvises der kun til *[dens][dets]* status som underskriver af aftalen sammen med modtageren. *[Den Europæiske Union][Euratom][organet]* er ikke part i dette engagement.

1.1 Indholdet af opgaven

I henhold til artikel 18.1.2 i aftalen kan modtageren *[og tilknyttede tredjeparter]*, som anmelder direkte personaleomkostninger som enhedsomkostninger i overensstemmelse med sin sædvanlige praksis for omkostningsberegning sende *[Kommissionen] [organet]* en attest for metode ("CoMUC") til godkendelse. Denne attest skal angive, at der foreligger tilstrækkelige optegnelser og tilstrækkelig dokumentation som bevis for, at deres praksis for omkostningsberegning opfylder betingelserne i artikel 6.2, punkt A, i aftalen.

Denne opgave vedrører attesten for metode, som består af to separate dokumenter:

- Vilkårene, der skal underskrives af *[modtageren] [den tilknyttede tredjepart]* og revisoren

- Revisorens uafhængige rapport om faktiske resultater ("rapporten"), som skal skrives på revisorens brevpapir og dateres, stemples og underskrives af revisoren, og som omfatter standarderklæringerne ("erklæringerne), der er vurderet og underskrevet af *[modtageren] [den tilknyttede tredjepart]*, de aftalte procedurer ("procedurerne"), som revisoren skal udføre, og standarden for faktiske resultater ("resultaterne"), som revisoren skal bekræfte.

Erklæringerne, procedurerne og resultaterne er opsummeret i den tabel, som indgår i rapporten.

Ved hjælp af de oplysninger, som er indeholdt i erklæringerne, procedurerne og resultaterne, kan Kommissionen drage konklusioner om eksistensen af *[modtagerens] [den tilknyttede tredjeparts]* sædvanlige praksis for omkostningsberegning og dennes egnethed til at sikre, at direkte personaleomkostninger, som søges godtgjort på dette grundlag, overholder bestemmelserne i aftalen. Kommissionen drager sine egne konklusioner på grundlag af rapporten og eventuelle yderligere oplysninger, som den måtte forlange.

1.2 Ansvar

Parterne i denne aftale er *[modtageren] [den tilknyttede tredjepart]* og revisoren.

[Modtageren] [Den tilknyttede tredjepart]:

- er ansvarlig for udarbejdelsen af udgiftsopgørelser vedrørende aftalen/aftalerne ("udgiftsopgørelserne") i overensstemmelse med denne aftale/disse aftaler.
- er ansvarlig for at give udgiftsopgørelser til revisoren og for at hjælpe denne med at afstemme dem med *[modtagerens] [den tilknyttede tredjeparts]* regnskabs- og bogføringssystem og de under liggende regnskaber og optegnelser. Udgiftsopgørelsen/udgiftsopgørelserne bliver brugt som udgangspunkt for de procedurer, som revisoren gennemfører i overensstemmelse med disse vilkår.
- er ansvarlig for sin metode og for nøjagtigheden af udgiftsopgørelsen/udgiftsopgørelserne.
- er ansvarlig for at godkende eller afvise de erklæringer, der er angivet under overskriften "Erklæringer afgivet af modtageren/den tilknyttede tredjepart" i første kolonne i den tabel, der indgår i rapporten.
- skal give revisoren en underskrevet og dateret skriftlig udtalelse
- accepterer, at revisorens evne til at gennemføre procedurerne effektivt afhænger af, at *[modtageren] [den tilknyttede tredjepart]* giver denne fuldstændig og fri adgang til *[modtagerens] [den tilknyttede tredjeparts]* personale og regnskaber såvel som øvrige relevante optegnelser.

Revisoren:

- *[MULIGHED 1 som standard: er kvalificeret til at udføre lovpligtig revision af regnskabsdokumenter i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/43/EF af 17. maj 2006 om lovpligtig revision af årsregnskaber og konsoliderede regnskaber og om ændring af Rådets direktiv 78/660/EØF og 83/349/EØF og om ophævelse af Rådets direktiv 84/253/EØF eller lignende nationale retsakter]*.
- *[Mulighed 2, hvis modtageren eller den tilknyttede tredjepart har en uafhængig tjenestemand: er en kompetent og uafhængig tjenestemand, som har fået retlig status af de relevante nationale myndigheder til at revidere modtageren]*.
- *[Mulighed 3, hvis modtageren eller den tilknyttede tredjepart er en international organisation: er en [intern] [ekstern] revisor i overensstemmelse med den internationale organisations finansregulativer og -procedurer]*.

Revisoren:

- skal være uafhængig af modtageren *[og den tilknyttede tredjepart]* og må især ikke have været involveret i udarbejdelsen af modtagerens *[den tilknyttede tredjeparts]* udgiftsopgørelse(r)
- skal planlægge arbejdet, således at procedurerne kan udføres og resultaterne bedømmes
- skal overholde de fastlagte procedurer og det obligatoriske format for rapporten
- skal udføre arbejdet i overensstemmelse med disse vilkår

- skal dokumentere de ting, der er vigtige for at understøtte rapporten
- skal basere sin rapport på det indsamlede bevismateriale
- skal fremsende rapporten til *[modtageren] [den tilknyttede tredjepart]*.

Kommissionen fastsætter de procedurer, som revisoren skal udføre, og de resultater, han skal godkende. Revisoren er ikke ansvarlig for, om procedurerne er egnede eller hensigtsmæssige. Da denne opgave ikke er en erklæringsopgave, påfører revisoren ikke revisionspåtegning og afgiver ingen sikkerhedserklæring.

1.3 Gældende standarder

Revisoren skal overholde disse vilkår og[1]:

- International Standard on Related Services (ISRS) 4400: *Engagements to perform Agreed-upon Procedures regarding Financial Information* (engagementer til gennemførelse af aftalte procedurer for finansielle oplysninger) vedtaget af International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB),
- *Code of Ethics for Professional Accountants* (etiske regler for revisorer) vedtaget af International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA). Selvom det i ISRS 4400 hedder, at uafhængighed ikke er et krav for aftalte procedurer, kræver *[Kommissionen][organet]*, at revisoren også overholder uafhængighedskravet i henhold til de etiske regler for revisorer.

Revisorens rapport skal indeholde en erklæring om, at der ikke har været nogen interessekonflikt mellem revisoren og modtageren *[og den tilknyttede tredjepart]* i forbindelse med udarbejdelsen af denne rapport, som kunne få indflydelse på rapporten, og revisorens samlede honorar for udarbejdelsen af rapporten skal specificeres i rapporten, hvis denne tjenesteydelse faktureres.

1.4 Rapportering

Rapporten skal affattes på samme sprog som aftalen (se artikel 20.7 i aftalen).

I henhold til artikel 22 i aftalen har Kommissionen, *[organet,]* Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig og Den Europæiske Revisionsret ret til at revidere ethvert stykke arbejde udført i forbindelse med det projekt, hvortil omkostninger ønskes godtgjort af *[Den Europæiske Union] [Euratom]*. Dette omfatter arbejde relateret til denne opgave. Revisoren skal give adgang til alle arbejdspapirer relateret til opgaven, hvis Kommissionen *[organet]*, Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig og Den Europæiske Revisionsret anmoder herom.

1.5 Tidsplan

Rapporten skal fremsendes senest [dd. måned åååå].

1.6 Andre vilkår

[[Modtageren][Den tilknyttede tredjepart] og revisoren kan anvende dette afsnit til at aftale andre specifikke vilkår såsom revisors honorarer, ansvar, gældende lov osv. Disse vilkår må ikke være i modstrid med vilkårene ovenfor.]

[1] De overordnede revisionsinstitutioner, der anvender INTOSAI-standarder, kan udføre procedurerne i henhold til de tilsvarende ISSAI'er (International Standards of Supreme Audit Institutions) og INTOSAI's etiske regler i stedet for International Standard on Related Services ("ISRS") 4400 og IAASB og IESBA's etiske regler for revisorer.

[revisorens officielle navn]	[[Modtagerens][Den tilknyttede tredjeparts] officielle navn]]
[Den bemyndigede repræsentants navn og stilling]	[Den bemyndigede repræsentants navn og stilling]
[dd. måned år]	[dd. måned år]
Revisorens underskrift	*[Modtagerens][Den tilknyttede tredjeparts]* underskrift

Uafhængig rapport om de faktiske resultater vedrørende den metode, der anvendes til tilskudsaftaler finansieret over Horisont 2020-rammeprogrammet for forskning og innovation

(Udskrives på revisorens brevpapir)

Til
[Navn på kontaktperson(er)], [stilling]
[[Modtagerens] [Den tilknyttede tredjeparts] navn]
[Adresse]
[dd. måned år]

Kære [Navn på kontaktperson(er)],

Som aftalt i vilkårene dateret [dd. måned åååå]

med *[MULIGHED 1: [indsæt navn på modtageren] ("modtageren")] [MULIGHED 2: [indsæt navn på den tilknyttede tredjepart] ("den tilknyttede tredjepart"), tredjepart tilknyttet modtageren [indsæt navnet på modtageren] ("modtageren")]*

har

[revisorens navn] ("revisoren"),

med adresse på

[fulde adresse/postnummer/by/land],

repræsenteret af

[en bemyndiget repræsentants navn og stilling],

gennemført de aftalte procedurer ("procedurerne") og fremlægger hermed vores uafhængige rapport om de faktiske resultater ("rapporten") vedrørende *[modtagerens] [den tilknyttede tredjeparts]* sædvanlige regnskabspraksis med hensyn til beregning og anmeldelse af direkte personaleomkostninger anmeldt som enhedsomkostninger ("metoden").

De har anmodet om, at bestemte procedurer bliver gennemført i forbindelse med tilskuddet/tilskuddene.

[tilskudsaftalens/tilskudsaftalernes navn og nummer] ("aftalen/aftalerne")

Rapporten

Vi har udført opgaven i overensstemmelse med de vilkår, der er vedlagt denne rapport. Rapporten omfatter: de standarderklæringer ("erklæringerne"), som *[modtageren] [den tilknyttede tredjepart]* har afgivet, de aftalte procedurer ("procedurerne"), som er blevet gennemført, og standarden for faktiske resultater ("resultaterne"), som vi bekræfter.

Opgaven bestod i at gennemføre procedurerne og vurdere resultaterne og den ønskede dokumentation, der er vedlagt denne rapport, som Kommissionen skal bruge til at drage konklusioner om, hvorvidt den metode, som *[modtageren] [den tilknyttede tredjepart]* anvender, er acceptabel.

Rapporten dækker metoden benyttet fra den [dd. måned åååå]. Hvis *[modtageren] [den tilknyttede tredjepart]* ændrer denne metode, vil rapporten ikke kunne anvendes på nogen udgiftsopgørelser[2], der indsendes herefter.

[2] Udgiftsopgørelse henviser i denne sammenhæng udelukkende til aftalens bilag 4, som modtageren anvender til at anmelde omkostninger i henhold til aftalen.

Omfanget af procedurerne og definitionen af standarderklæringerne og standarden for faktiske resultater er fastsat af Kommissionen alene. Revisoren er derfor ikke ansvarlig for, om de er egnede eller hensigtsmæssige.

Eftersom vi hverken har foretaget en revision eller et review i henhold til International Standards on Auditing eller International Standards on Review Engagements, afgiver vi ingen sikkerhedserklæring med hensyn til omkostninger anmeldt på grundlag af *[modtagerens] [den tilknyttede tredjeparts]* metode. Hvis vi havde gennemført yderligere procedurer, en revision eller et review i overensstemmelse med disse standarder, kunne andre forhold være kommet frem, som ville være blevet inkluderet i rapporten.

Undtagelser

Ud over de nedennævnte undtagelser har *[modtageren][den tilknyttede tredjepart]* accepteret standarderklæringerne og tilvejebragt al dokumentation og alle regnskabsoplysninger, som revisoren skulle bruge for at gennemføre de nødvendige procedurer og underbygge resultaterne.

Angiv her eventuelle undtagelser samt oplysninger om grunden og de mulige konsekvenser af den enkelte undtagelse, hvis de kendes. Hvis undtagelsen kan kvantificeres, oplyses det pågældende beløb.

…..

Forklaring af eventuelle undtagelser i form af eksempler (skal fjernes fra rapporten):

i. [Modtageren] [Den tilknyttede tredjepart] var uenig i standarderklæring nr. …, fordi …

ii. Revisoren kunne ikke gennemføre proceduren … fordi …. (f.eks. fordi vigtige oplysninger ikke kunne afstemmes, eller fordi dataene var utilgængelige eller inkonsekvente)

iii. Revisoren kunne ikke bekræfte eller underbygge standardresultat nr. …, fordi ….

Bemærkninger

Vi ønsker at tilføje følgende bemærkninger, som er relevante for forståelsen af den metode, som *[modtageren] [den tilknyttede tredjepart]* har anvendt, eller af de rapporterede resultater:

Eksempel (skal fjernes fra rapporten):

Hvad angår den metode, der er anvendt til at beregne timesatser …

Hvad angår standardresultat 15, bemærkes det, at …

[Modtageren] [Den tilknyttede tredjepart] forklarede afvigelsen fra benchmarkerklæring nr. XXIV om tidsregistrering af personale, der ikke udelukkende arbejder med projektet, på følgende måde: …

Bilag

Giv revisoren følgende dokumenter, og vedlæg dem rapporten ved indsendelse af denne attest for metode til Kommissionen:

1. en kort beskrivelse af metoden til beregning af personaleomkostninger, produktive timer og timesatser
2. en kort beskrivelse af det anvendte tidsregistreringssystem
3. et eksempel på de tidsregistreringer, som *[modtageren] [den tilknyttede tredjepart]* bruger
4. en beskrivelse af eventuelle budgetterede eller skønnede faktorer samt en anskueliggørelse af deres relevans for beregningen af personaleomkostninger og af, hvordan de bygger på objektive og verificerbare oplysninger

5. et sammendrag, der viser timesatsen for direkte personaleomkostninger anmeldt af *[modtageren] [den tilknyttede tredjepart]* og genberegnet af revisoren for hver ansat, som indgår i stikprøven (navnene skal ikke rapporteres)
6. en sammenlignende oversigt, der for hver af de udvalgte personer i stikprøven angiver: a) de timer, som *[modtageren] [den tilknyttede tredjepart]* ønsker godtgørelse for i udgiftsopgørelsen/udgiftsopgørelserne, og b) timerne ifølge den tidsregistrering, som revisoren har kontrolleret
7. en kopi af den skriftlige udtalelse, som revisoren har modtaget.

Anvendelse af denne rapport

Denne rapport er udelukkende udarbejdet for at opfylde det formål, der er beskrevet i punkt 1.1 Indholdet af opgaven.

Rapporten:

- er fortrolig og beregnet til at blive indsendt til Kommissionen af *[modtageren] [den tilknyttede tredjepart]* i henhold til artikel 18.1.2 i aftalen
- må ikke anvendes af *[modtageren][den tilknyttede tredjepart]* eller Kommissionen til andre formål og må heller ikke videregives til andre parter
- må kun videregives af Kommissionen til bemyndigede parter, navnlig Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF) og Den Europæiske Revisionsret
- omhandler kun den ovenfor nævnte sædvanlige praksis for omkostningsberegning og udgør ikke en rapport om *[modtagerens][den tilknyttede tredjeparts]* udgiftsopgørelser.

Der er ingen interessekonflikt[3] mellem revisoren og modtageren *[og den tilknyttede tredjepart]*, som kunne have relevans for rapporten. Revisorens honorar for at udarbejde rapporten er _____ EUR (herunder _____ EUR i fradragsberettiget moms).

Vi ser frem til at drøfte vores rapport med Dem og vil med glæde give Dem yderligere oplysninger eller bistand, hvis De får brug for det.

Med venlig hilsen

[revisorens officielle navn]
[den bemyndigede repræsentants navn og stilling]
[dd. måned år]
Revisorens underskrift

[3] Der foreligger en interessekonflikt, når revisorens objektivitet ved udarbejdelsen af attesten faktisk eller tilsyneladende bringes i fare, hvis revisoren f.eks.:

- har været involveret i udarbejdelsen af udgiftsopgørelserne
- står til at have direkte fordel af attestens godkendelse
- har et nært forhold til en person, der repræsenterer modtageren
- er direktør eller formueforvalter hos eller partner til modtageren eller
- befinder sig i en situation, der bringer hans eller hendes uafhængighed eller evne til at udarbejde attesten objektivt i fare.

Erklæringer, der skal afgives af modtageren/den tilknyttede tredjepart ("erklæringerne"), procedurer, der skal gennemføres af revisoren ("procedurerne"), og standarden for faktiske resultater ("resultaterne"), der skal bekræftes af revisoren

Kommissionen forbeholder sig ret til at rådgive revisoren om de erklæringer, der skal afgives, de procedurer, der skal gennemføres, eller de resultater, der skal bekræftes, og om måden, de skal præsenteres på. Kommissionen forbeholder sig ret til efter skriftlig underretning af modtageren/den tilknyttede tredjepart at modificere erklæringerne, procedurerne eller resultaterne for at tilpasse procedurerne til ændringer i tilskudsaftalen/tilskudsaftalerne eller til andre forhold.

Hvis denne attest for metode vedrører den tilknyttede tredjeparts sædvanlige regnskabspraksis med hensyn til beregning af og anmodning om godtgørelse af direkte personaleomkostninger anmeldt som enhedsomkostninger, skal enhver nedenstående henvisning til "modtageren" betragtes som en henvisning til "den tilknyttede tredjepart".

Forklar eventuelle uoverensstemmende oplysninger i rapportens hoveddel.	
Erklæringer, som skal afgives af modtageren	**Procedurer, der skal gennemføres, og faktiske resultater, der skal bekræftes, af revisoren**
A. Brug af metoden I. Den praksis for omkostningsberegning, som beskrives nedenfor, har været anvendt siden den [dd. måned åååå]. II. Den næste planlagte ændring af den metode, der benyttes af modtageren, får virkning fra den [dd. måned åååå].	**Procedure:** ✓ Revisoren holdt disse datoer op imod den dokumentation, som modtageren har udleveret. **Faktisk resultat:** 1. Datoerne fra modtageren stemte overens med dokumentationen.
B. Metodebeskrivelse III. Metoden til beregning af enhedsomkostninger bruges konsekvent og afspejles i de relevante procedurer. *[Beskriv den metode, Deres enhed anvender til at beregne personaleomkostninger, produktive timer og timesatser, giv revisoren Deres beskrivelse, og vedlæg den attesten.]* *[Hvis erklæringen i afsnit "B. Metodebeskrivelse" ikke kan godkendes af modtageren, eller hvis der ikke findes nogen nedskrevet metode til beregning af enhedsomkostninger, skal det angives nedenfor, og revisoren skal rapportere det som en undtagelse i hovedrapporten om faktiske resultater:*	**Procedure:** ✓ Revisoren gennemgik beskrivelsen, de relevante manualer og/eller de interne retningslinjer, der beskriver metoden. **Faktisk resultat:** 2. Den korte beskrivelse stemte overens med de relevante manualer, de interne retningslinjer og/eller den øvrige dokumentation, som revisoren har gennemgået. 3. Metoden blev generelt anvendt af modtageren som en del af dennes sædvanlige praksis for omkostningsberegning.

Forklar eventuelle uoverensstemmende oplysninger i rapportens hoveddel.	
Erklæringer, som skal afgives af modtageren	**Procedurer, der skal gennemføres, og faktiske resultater, der skal bekræftes, af revisoren**
- *...]*	
C. **Personaleomkostninger** <u>Generelt</u> IV. Enhedsomkostningerne (timesatserne) er begrænset til lønninger (også under forældreorlov), sociale bidrag, skatter og andre udgifter, der indgår i lønnen, i henhold til national lovgivning og ansættelseskontrakten eller et tilsvarende ansættelsesdokument. V. Medarbejdere ansættes direkte af modtageren i overensstemmelse med national lovgivning og arbejder udelukkende under dennes tilsyn og ansvar. VI. Modtageren aflønner sine medarbejdere i overensstemmelse med sin sædvanlige praksis. Det betyder, at personaleomkostninger bogføres ifølge modtagerens sædvanlige aflønningspolitik (herunder politik, hvad angår løn, overtid og variabel løn), og at der ikke findes særlige vilkår for ansatte, som arbejder med opgaver relateret til EU eller Euratom, medmindre det udtrykkeligt er nævnt i tilskudsaftalen/tilskudsaftalerne. VII. Modtageren placerer sine medarbejdere i de relevante grupper/kategorier/omkostningscentre med henblik på beregning af enhedsomkostninger i overensstemmelse med den sædvanlige praksis for omkostningsberegning. VIII. Personaleomkostninger er baseret på løn- og regnskabssystemerne. IX. Eventuelle ekstraordinære justeringer af personaleomkostningerne er et resultat af relevante budgetterede eller skønnede faktorer, og de bygger på objektive og verificerbare oplysninger. *[Beskriv de "budgetterede eller skønnede faktorer" og deres relevans for personaleomkostningerne, og forklar, hvorfor justeringerne var rimelige, og hvordan de byggede på objektive og verificerbare oplysninger, forelæg Deres forklaring for revisoren, og vedlæg den attesten]*. X. Personaleomkostninger, der ønskes godtgjort, indeholder ikke nogen af følgende ikke-støtteberettigede omkostninger: omkostninger med relation til kapitalafkast gæld og renter af og afdrag på gæld hensættelser til dækning af eventuelle fremtidige tab eller forpligtelser debetrenter	**Procedure:** *Revisoren udvælger stikprøvevist nogle medarbejdere til gennemførelsen af procedurerne i afsnit C og de efterfølgende afsnit D til F.* *[Revisoren har udtrukket ti tilfældigt udvalgte fuldtidsækvivalenter blandt de medarbejdere, der arbejder med projektet/projekterne. Hvis der er færre end 10 fuldtidsækvivalenter, der arbejder med projektet/projekterne, har revisoren tilfældigt udvalgt 10 fuldtidsækvivalenter, der omfatter alle de medarbejdere, der arbejder med projektet/projekterne, suppleret med andre medarbejdere uden hensyn til disses arbejdsopgaver.]*. Det gælder for disse tilfældigt udvalgte medarbejdere, ✓ at revisoren gennemgik alle dokumenter vedrørende personaleomkostninger såsom kontrakter, lønsedler, politik vedrørende lønningsforhold (herunder politik, hvad angår løn, overtid og variabel løn), regnskabsoptegnelser og lønningslister, oplysninger om nationale skatter, arbejdsmarkedslovgivning, lov om sociale sikringsordninger og enhver anden dokumentation, der underbyggede anmodningen om godtgørelse af personaleomkostninger. ✓ at revisoren navnlig gennemgik deres ansættelseskontrakter for at kontrollere, at de i. var ansat direkte af modtageren i overensstemmelse med den nationale lovgivning ii. udelukkende arbejdede under modtagerens tekniske tilsyn og under dennes ansvar iii. de blev aflønnet i overensstemmelse med modtagerens sædvanlige praksis iv. de var placeret i de korrekte grupper/kategorier/omkostningscentre med henblik på beregning af enhedsomkostninger i overensstemmelse med den sædvanlige praksis for omkostningsberegning. ✓ at revisoren kontrollerede, at eventuelle ikke-støtteberettigede omkostninger eller udgifter, der var søgt godtgjort inden for andre omkostningskategorier, og udgifter, der var dækket af andre typer tilskud eller tilskud finansieret over EU's budget, ikke var medregnet i beregningen af personaleomkostningerne. ✓ at revisoren numerisk afstemte de samlede personaleomkostninger, som var brugt til

Forklar eventuelle uoverensstemmende oplysninger i rapportens hoveddel.	
Erklæringer, som skal afgives af modtageren	**Procedurer, der skal gennemføres, og faktiske resultater, der skal bekræftes, af revisoren**
dubiøse fordringer kurstab bankgebyrer fra modtagerens bank for overførsler fra [Kommissionen][organet] uforholdsmæssigt store eller unødvendige udgifter fradragsberettiget moms eller udgifter afholdt under suspension af projektets gennemførelse. XI. Personaleomkostningerne er ikke blevet anmeldt i forbindelse med et andet EU- eller Euratom-tilskud (herunder tilskud bevilget af en medlemsstat og finansieret over EU's budget samt tilskud bevilget af andre organer end Kommissionen/organet med henblik på gennemførelsen af EU's budget). <u>Hvis der udbetales yderligere vederlag som angivet i tilskudsaftalen/tilskudsaftalerne</u> XII. Modtageren er en almennyttig juridisk enhed XIII. Det yderligere vederlag stemmer overens med modtagerens sædvanlige aflønningspraksis og betales på samme måde for samme type arbejde eller ekspertise. XIV. Kriterierne for beregning af yderligere vederlag er objektive og benyttes generelt af modtageren, uanset den anvendte finansieringskilde. XV. Det yderligere vederlag, der indgik i de personaleomkostninger, som blev anvendt til at beregne timesatserne for tilskudsaftalen/tilskudsaftalerne, overstiger ikke EUR 8 000 pr. fuldtidsækvivalent (forholdsmæssigt nedsat, hvis medarbejderen ikke udelukkende arbejder med projektet). *[Hvis en eller flere erklæringer i afsnit "C. Personaleomkostninger" ikke kan godkendes af modtageren, skal det angives nedenfor, og revisoren skal rapportere det som en undtagelse i hovedrapporten om faktiske resultater:* - *...]*	at beregne enhedsomkostningerne, med de samlede personaleomkostninger, som var registreret i det lovpligtige regnskab og lønningssystemet. ✓ at hvis de faktiske personaleomkostninger var justeret på grundlag af budgetterede eller skønnede faktorer, undersøgte revisoren omhyggeligt disse faktorer og kontrollerede kilden til oplysningerne for at få bekræftet, at de stemte overens med objektive og verificerbare informationer. ✓ at hvis der var anmodet om godtgørelse for yderligere vederlag, verificerede revisoren, at modtageren var en almennyttig juridisk enhed, at beløbet ikke oversteg EUR 8 000 pr. fuldtidsækvivalent, og at det var nedsat forholdsmæssigt for medarbejdere, der ikke udelukkende arbejdede med projektet/projekterne. ✓ at revisoren genberegnede personaleomkostningerne for dem. **Faktisk resultat:** 4. Alle de dele af vederlaget, der er søgt dækket som personaleomkostninger, underbygges af underliggende dokumentation. 5. De tilfældigt udvalgte medarbejdere var ansat direkte af modtageren i overensstemmelse med national lovgivning og arbejdede udelukkende under dennes tilsyn og ansvar. 6. Deres ansættelseskontrakter var i overensstemmelse med modtagerens sædvanlige ansættelsespolitik. 7. Personaleomkostningerne var korrekt dokumenteret og omfattede udelukkende bidrag til sociale ordninger (pensionsbidrag, sundhedsforsikring, medlemsbidrag til arbejdsløshedskasser osv.), skatter og andre lovpligtige udgifter, som var en del af vederlaget (feriepenge, 13. månedsløn osv.). 8. De samlede beløb, der er anvendt til at beregne personaleomkostninger (som enhedsomkostninger), stemmer overens med dem, der er angivet i lønningssystemet og regnskaberne. 9. Hvis de faktiske personaleomkostninger var justeret på grundlag af budgetterede eller skønnede faktorer, var disse relevante for beregningen af personaleomkostningerne og i overensstemmelse med objektive og verificerbare informationer. De skønnede eller budgetterede faktorer, der anvendes, er: — (angiv

Forklar eventuelle uoverensstemmende oplysninger i rapportens hoveddel.	
Erklæringer, som skal afgives af modtageren	**Procedurer, der skal gennemføres, og faktiske resultater, der skal bekræftes, af revisoren**
	faktorerne og deres værdi). 10. Personaleomkostningerne indeholdt ingen ikke-støtteberettigede beløb. 11. De specifikke betingelser for støtteberettigelse var opfyldt, når der blev udbetalt yderligere vederlag: a) modtageren er anført i tilskudsaftalerne som en almennyttig juridisk enhed; b) det yderligere vederlag blev udbetalt ud fra objektive kriterier, som generelt bruges uanset den anvendte finansieringskilde, og c) vederlaget oversteg ikke EUR 8 000 pr. fuldtidsækvivalent (eller op til det ækvivalente pro rata-beløb, hvis personen ikke arbejdede fuld tid med projektet i løbet af året eller ikke udelukkende arbejdede med projektet).
D. Produktive timer XVI. Det anvendte antal af produktive timer pr. fuldtidsbeskæftiget medarbejder er lig med *[slet det ikke-relevante]*: A. 1 720 produktive timer pr. år for en person, der arbejder fuld tid (nedsat pro rata for personer, der ikke arbejder fuld tid). B. det samlede antal timer, som en person arbejder på et år for modtageren C. er det normerede antal årlige arbejdstimer, som modtageren benytter for personalet i overensstemmelse med sin sædvanlige praksis for omkostningsberegning. Det årlige antal produktive timer skal være mindst 90 % af det "normerede antal årlige arbejdstimer". <u>Hvis metode B anvendes</u> XVII. Beregningen af det samlede antal arbejdstimer er foretaget som følger: personens årlige antal arbejdstimer i henhold til ansættelseskontrakten, gældende arbejdsaftale eller national lovgivning plus overarbejde minus fravær (såsom sygeorlov eller særlig tjenestefrihed). XVIII. Det "årlige antal arbejdstimer" er det antal timer, hvor medarbejderne skal arbejde, stå til rådighed for arbejdsgiveren og udføre deres funktioner og opgaver i henhold til ansættelseskontrakt, gældende	**Procedure (samme tilfældigt udvalgte personer som i afsnit C: Personaleomkostninger):** ✓ Revisoren kontrollerede, at antallet af anvendte produktive timer stemmer overens med metode A, B eller C. ✓ Revisoren kontrollerede, at antallet af produktive timer pr. fuldtidsansat er korrekt. ✓ Hvis metode B blev anvendt, kontrollerede revisoren i) den måde, som det samlede antal arbejdstimer blev beregnet på, og ii) at kontrakten specificerede det årlige antal arbejdstimer ved at undersøge alle de relevante dokumenter, den nationale lovgivning, overenskomster og kontrakter. ✓ Hvis metode C blev anvendt, gennemgik revisoren den måde, som det samlede normale antal arbejdstimer blev beregnet på, ved at undersøge alle de relevante dokumenter, den nationale lovgivning, overenskomster og kontrakter og kontrollerede, at det antal årlige produktive timer, som var benyttet til disse beregninger, udgjorde mindst 90 % af det normerede antal årlige arbejdstimer. **Faktisk resultat:** <u>Generelt</u> 12. Modtageren anvendte et antal produktive timer, som stemmer overens med metode A eller B, som er angivet i venstre kolonne. 13. Det årlige antal produktive timer pr. fuldtidsansat var korrekt.

Forklar eventuelle uoverensstemmende oplysninger i rapportens hoveddel.	
Erklæringer, som skal afgives af modtageren	**Procedurer, der skal gennemføres, og faktiske resultater, der skal bekræftes, af revisoren**
kollektiv overenskomst eller nationale arbejdstidsregler. XIX. Kontrakten, den gældende kollektive overenskomst eller den nationale lovgivning om arbejdstid specificerer arbejdstiden, som bruges til at beregne det årlige antal arbejdstimer. <u>Hvis metode C anvendes</u> XX. Det normerede antal produktive timer pr. år er det antal timer, som en fuldtidsækvivalent arbejder om året. XXI. Det årlige antal produktive timer, som timesatsen er baseret på, i) stemmer overens med modtagerens sædvanlige regnskabspraksis og ii) udgør mindst 90 % af det normerede antal årlige arbejdstimer. XXII. Det normerede antal arbejdstimer er de timer, hvor personalet står til rådighed for modtageren og udfører de opgaver, der er beskrevet i den relevante ansættelseskontrakt, i den kollektive overenskomst eller den nationale arbejdsmarkedslovgivning. Det normerede antal årlige arbejdstimer, som modtageren søger godtgjort, underbygges med arbejdskontrakter, national lovgivning og anden dokumentation. *[Hvis en eller flere erklæringer i afsnit " D. Produktive timer " ikke kan godkendes af modtageren, skal det angives nedenfor, og revisoren skal rapportere det som en undtagelse:* - *...]*	<u>Hvis metode B anvendes</u> 14. Det "årlige antal arbejdstimer", overtidstimer og fraværstimer kunne verificeres ud fra de dokumenter, som modtageren fremlagde, og beregningen af det samlede antal faktiske arbejdstimer var korrekt. 15. Kontrakten specificerer arbejdstiden, som kan bruges til at beregne det årlige antal arbejdstimer. <u>Hvis metode C anvendes</u> 16. Beregningen af antallet af produktive timer om året stemte overens med modtagerens sædvanlige praksis for omkostningsberegning. 17. Beregningen af det normerede antal årlige arbejdstimer blev underbygget af dokumenter, som modtageren fremlagde. 18. Det årlige antal produktive timer, som timesatsen er baseret, på udgjorde mindst 90 % af det normerede antal årlige arbejdstimer.
E. Timesatser Timesatserne er korrekte, fordi: XXIII. Timesatserne er korrekt beregnet, da de er fastsat ved at dividere de årlige personaleomkostninger med de produktive timer for et givet år i en given gruppe (f.eks. medarbejderkategori, afdeling eller omkostningscenter afhængigt af den anvendte metode), og de stemmer overens med erklæringerne i afsnit C og D ovenfor.	**Procedure** ✓ Revisoren fik en liste over timesatser for alle medarbejdere beregnet af modtageren i overensstemmelse med den anvendte metode. ✓ Revisoren fik en liste over alle relevante medarbejdere, som er grundlaget for beregningen af medarbejdernes timesatser. For ti tilfældigt udvalgte fuldtidsansatte medarbejdere (de samme tilfældigt udvalgte personer som i afsnit C: Personaleomkostninger): ✓ Revisoren genberegnede timesatserne. ✓ Revisoren kontrollerede, at den anvendte metode stemmer overens med

Forklar eventuelle uoverensstemmende oplysninger i rapportens hoveddel.	
Erklæringer, som skal afgives af modtageren	**Procedurer, der skal gennemføres, og faktiske resultater, der skal bekræftes, af revisoren**
[Hvis en eller flere erklæringer i afsnit "E. Timesatser" ikke kan godkendes af modtageren, skal det angives nedenfor, og revisoren skal rapportere det som en undtagelse: *- ...]*	organisationens sædvanlige regnskabspraksis og anvendes konsekvent for alle organisationens aktiviteter på grundlag af objektive kriterier uanset finansieringskilden. **Faktisk resultat:** 19. Der fremkom ingen difference ved genberegningen af timesatsen for de tilfældigt udvalgte medarbejdere.
F. Tidsregistrering XXIV. Der gennemføres tidsregistrering for alle medarbejdere, som ikke udelukkende arbejder med ét Horisont 2020-projekt. Som minimum registreres alle de timer, hvor der arbejdes i forbindelse med tilskudsaftalen/tilskudsaftalerne **dagligt/ugentligt/månedligt** *[slet det ikke-relevante]* ved hjælp af et **papirbaseret/computerbaseret system** *[slet det ikke-relevante]*. XXV. For personer, der udelukkende arbejder med én Horisont 2020-aktivitet, har modtageren enten underskrevet en erklæring om dette eller sørget for, at deres arbejdstid kan registreres. XXVI. Registreringer af arbejdstid er blevet underskrevet af den pågældende medarbejder (på papir eller elektronisk) og godkendt af lederen af projektet eller medarbejderens nærmeste leder mindst én gang om måneden. XXVII. Der er truffet forholdsregler til at sikre, at medarbejderne ikke: i. registrerer de samme arbejdstimer to gange ii. registrerer arbejdstimer i fraværsperioder (f.eks. under ferie eller sygeorlov) iii. registrerer flere produktive timer om året end det antal, der bruges til at beregne timesatserne iv. registrerer timer, de arbejder ud over projektets gennemførelse. XXVIII. Ingen arbejdstimer er blevet registreret ud over perioden for projektets	**Procedure** ✓ Revisoren gennemgik den korte beskrivelse og alle relevante manualer og/eller retningslinjer, som beskriver den anvendte tidsregistreringsmetode. Revisoren gennemgik tidsregistreringerne for de ti tilfældigt udvalgte fuldtidsækvivalenter, der henvises til i afsnit C: Personaleomkostninger, og kontrollerede i særdeleshed: ✓ at der fandtes tidsregistreringer for alle ansatte, der ikke udelukkende arbejdede med projektet ✓ at der fandtes tidsregistreringer for de personer, der udelukkende arbejdede med et Horisont 2020-projekt, eller at der alternativt fandtes en erklæring underskrevet af modtageren, som attesterede, at de udelukkende arbejdede med et Horisont 2020-projekt ✓ at tidsregistreringerne var underskrevet og godkendt i tide, og at alle minimumskrav var opfyldt ✓ at personalet faktisk arbejdede med projektet i de perioder, som søgtes godtgjort ✓ at der ikke var søgt om godtgørelse for flere timer end det antal produktive timer, som er grundlag for beregningen af timesatserne for personalet ✓ at der var indført intern kontrol til at forhindre, at timer bliver registreret to gange eller i perioder med ferie eller sygeorlov at der bliver søgt om godtgørelse for flere timer pr. person pr. år for Horisont 2020-projekter end det antal produktive timer pr. år, som er grundlag for beregningen af timesatserne, og at arbejdstimer bliver registreret ud over perioden for projektets gennemførelse.

Forklar eventuelle uoverensstemmende oplysninger i rapportens hoveddel.	
Erklæringer, som skal afgives af modtageren	**Procedurer, der skal gennemføres, og faktiske resultater, der skal bekræftes, af revisoren**
gennemførelse. XXIX. Der er ikke søgt om godtgørelse for flere timer end det antal produktive timer, som er grundlag for beregningen af timesatserne for personalet. *[Giv revisoren en kort beskrivelse af det anvendte tidsregistreringssystem samt en angivelse af de forholdsregler, der er truffet for at sikre systemets pålidelighed, og vedlæg dem denne attest[1]].* *[Hvis en eller flere erklæringer i afsnit "F. Tidsregistrering" ikke kan godkendes af modtageren, skal det angives nedenfor, og revisoren skal rapportere det som en undtagelse:* *- ...]*	✓ Revisoren krydstjekkede desuden oplysningerne med personaleregistreringerne for at konstatere, at de stemte overens, og for at sikre sig, at de interne kontroller havde været effektive. Endelig kontrollerede revisoren, at der ikke var bogført flere årlige timer pr. person i forbindelse med Horisont 2020-projekter end det antal produktive timer pr. år, som er grundlag for beregningen af timesatserne, og at der ikke var bogført arbejdstimer på projektet uden for arbejdet med projektet. **Faktisk resultat:** 20. Den korte beskrivelse og de manualer og/eller interne retningslinjer, som modtageren har fremlagt, stemte overens med ledelsesrapporter og -optegnelser og øvrig gennemgået dokumentation og blev generelt anvendt af modtageren til at udarbejde udgiftsopgørelserne. 21. Hvad angår de tilfældigt udvalgte arbejdstimer, var de registreret, eller hvis det drejede sig om ansatte, der udelukkende arbejdede med projektet, fandtes der enten en underskrevet erklæring eller tidsregistreringer. 22. Hvad angår de tilfældigt udvalgte arbejdstimer, var registreringerne blevet underskrevet af medarbejderen og dennes nærmeste leder/lederen af projektet, som minimum månedligt. 23. Arbejdstimer, som var søgt godtgjort i forbindelse med projektet, lå inden for den periode, hvortil godtgørelsen var søgt. 24. Der er ikke søgt om godtgørelse for flere timer end det antal produktive timer, som er grundlag for beregningen af timesatserne for personalet. 25. Det er bevist, at modtageren har kontrolleret, at arbejdstimer ikke er blevet søgt godtgjort to gange, at de stemmer overens med fraværsregistreringerne og antallet

[1] Beskrivelsen af tidsregistreringssystemet skal blandt andet omfatte oplysninger om indholdet af tidsregistreringerne, om hvad det dækker (komplet registrering eller registrering af arbejdstid i forbindelse med projektet samt registrering for alle medarbejdere eller kun for dem, der er involveret i H2020-projekter), hvor detaljeret det er (om der henvises til specifikke udførte opgaver), hvilken form registreringerne har, h vor ofte de foretages, og hvem der godkender dem (på papir eller i et computerbaseret system, dagligt, ugentligt eller månedligt, underskrevet og medunderskrevet af hvem), hvilken kontrol der udføres for at forhindre dobbelt bogføring af timer og sikre overensstemmelse med personaleregistreringer vedrørende f.eks. fravær og rejser, samt systemets informationsflow indtil brugen af det i forbindelse med udarbejdelsen af udgiftsopgørelserne.

Forklar eventuelle uoverensstemmende oplysninger i rapportens hoveddel.	
Erklæringer, som skal afgives af modtageren	**Procedurer, der skal gennemføres, og faktiske resultater, der skal bekræftes, af revisoren**
	af produktive timer pr. år, og at der ikke er søgt om godtgørelse for arbejdstimer uden for perioden for projektets gennemførelse. 26. De arbejdstimer, der er søgt godtgjort, stemmer overens med dem, der er registreret af personaleafdelingen.

[*[Modtagerens] [Den tilknyttede tredjeparts]* ***officielle navn]***
[Den bemyndigede repræsentants navn og stilling]
[dd. måned år]
<[Modtagerens][Den tilknyttede tredjeparts] ***underskrift>***

[Revisorens officielle navn]
[Den bemyndigede repræsentants navn og stilling]
[dd. måned år]
<Revisorens ***underskrift****>*